

Novi kranjski vrtec na Planini, ki so ga odprli včeraj popoldne, bo lahko sprejel 80 predšolskih otrok, ima pa tudi jasli za 24 dojenčkov. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 59

GLAS

Kranj, petek, 2. 8. 1974
Cena: 1 din

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni
urednik Anton Miklavčič — Odgovorni
urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

5. avgust — občinski praznik Radovljice in Tržiča

Pred 33 leti, 5. avgusta 1941, je bil na Vodiški planini na Jelovici ustanovljen Cankarjev bataljon — prvi slovenski partizanski bataljon. Vodili so ga narodni heroji Stane Žagar, Jože Gregorčič in Lojze Kebe. Tega dne praznujemo občani občine Radovljica svoj praznik.

Težko si je danes predstavljati, kako je bilo mogoče skupini partizanov golih rok začeti oboroženo vstajo proti takrat neustavljivemu fašističnemu stroju. Tiste dni se je po temeljnih pripravah v vrstah komunistične partije začel organiziran oborožen boj za nacionalno in socialno osvoboditev. To so bili najsvetlejši trenutki v zgodovini slovenskega naroda.

Ob takih prilikah se navadno obrnemo v pretečeno leto in napravimo pregled čez vse, kar smo dosegli. Ne bom navajal uspehov, ki so rezultat velikih naporov naših delovnih občanov. Prav pa je, da poudarimo, da je bilo opravljeno veliko delo, ki je plod razumevanja občanov za splošni napredek in boljše bodočnost našega delovnega človeka.

Živimo v času velikih sprememb našega družbenega samoupravnega sistema. Sprejeli smo novo Ustavo, sedaj pa je čas, da jo z vsemi močmi začnemo uresničevati. Dela bo dovolj in le z zavzetostjo bomo ustvarili to, za kar so naši borci v revoluciji žrtvovali svoja življenja.

Ob občinskem prazniku nas bo obiskala tudi delegacija iz srbske občine Brus, iz kraja, kjer so številni naši občani našli med vojno zatočišče, kjer so bili sprejeti kot člani njihove družine. Menim, da bomo s poglobljanjem bratskih odnosov med narodi Jugoslavije tudi veliko pripomogli k hitrejšemu napredku in ne nazadnje jasno nam je, da samo v tej skupnosti narodov lahko vidimo svoj obstoj in svetlejšo bodočnost.

Vsem občanom čestitam ob prazniku in se jim za vloženi trud v preteklosti zahvaljujem.

inž. Leopold Pernuš, predsednik občinske skupščine Radovljica

Prireditve ob radovljiškem in tržiškem prazniku

Osnrednje prireditve za praznik bodo danes in jutri. Danes popoldne ob 15. uri bo najprej promenade koncert godbe na pihalu Lesce v Radovljici, ob 16. uri pa bo v kino dvorani slavnostna seja občinske skupščine, kjer bodo podelili letošnja priznanja občine Radovljica. Eno uro po slavnostni seji (ob 17. uri) bo radovljiški foto-klub odprl še razstavo v dvorani radovljiške graščine.
Jutri se bodo prireditve začele ob 17. uri s promenade koncertom godbe na pihalu iz Lesce. Vse prireditve bodo na vrtu hotela Alpe Adria v Radovljici (ob slabem vremenu pa v avli osnovne šole v Radovljici) in bodo potekale pod naslovom Večer prijateljstva z občino Brus (SR Srbija). Tako bo ob 18. uri prireditev z naslovom Pesmi in plesi izpod Kopaonika in Triglava. Nastopili bodo gostje iz Brusa in domače skupine. Ob 20. uri pa se bo začelo ljudsko rajanje ob zvokih srbske in slovenske glasbe.
V nedeljo, 4. avgusta, bo ob 9. uri nagradni moštveni šahovski brzoturnir pri Šobcu, ob 10. uri pa zbor in mozični izlet planincev na Lipanco. Popoldne ob 17. uri bo nastop jahalne šole Vrhnice.
V torek, 6. avgusta, ob 9. uri bo republiško poletno prvenstvo v veleslalomu na Kredarici za člane, članice, mladince in mladinke. Naslednjo nedeljo, 11. avgusta, ob 9. uri bo nogometni turnir za pokal Staneta Perca na nogometnem igrišču v Lescah. A. Ž.

Danes ob 18. uri bodo v paviljonu NOB odprli republiško razstavo o delu Združenja šoferjev in avtomehaničkov, ki je posvečena 20. obletnici delovanja šoferske stanovske organizacije v Tržiču. Ob isti uri se bo začel na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah šahovski brzopotezni turnir, ob 20. uri pa bo tek po tržiških ulicah. Razen teka posameznikov bodo tekmovali tudi štafete. Organizator pouličnega teka je komisija za šport pri občinski konferenci ZMS.

Jutri zjutraj ob šestih bo okrog 50 mladink in mladincev krenilo na pohod po poteh kokrškega odreda, ki ga organizira komisija za SLO pri občinski konferenci ZMS Tržič. Pohodniki bodo okrog pol desetih prispeli pod Storžič, uredili tabor in se napotili k spomeniku, kjer bo spominška slovesnost. Po slovesnosti bodo mladinski tabor obiskali predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter preživela borca bitke pri Verbičevi koči, kjer so leta 1941 padle prve tržiške žrtve in v katerih spomin praznujejo Tržičani občinski praznik. Zvečer bo pod Storžičem miting, v nedeljo pa bodo mladinci krenili na Javorniško sedlo, Dolgo njivo, Tegošce, Pungrat, Kofce, Kal in Pirmance ter se od tod okrog 17. ure vrnili v Tržič. V soboto bo v Tržiču rokometni turnir, ob 18. uri pa otvoritev stalne gasilske zbirke v muzeju. Ob 19. uri bo promenade koncert tržiškega pihalnega orkestra na Trgu svobode. V domu Partizana v Tržiču bo zvečer tudi prireditev šoferjev in avtomehaničkov, na kateri bo sodelovala folklorna skupina Karavanke, oktet Francija Šarabona in instrumentalni trio s pevcem.
V nedeljo, 4. avgusta, ob 8. uri bo v paviljonu NOB slavnostna seja zborov občinske skupščine, na kateri bodo podelili zlate, srebrne in bronaste plakete Tržiča. Začela se bodo športna tekmovanja invalidov iz Trbovelj, Hrastnika, Črnoljca, Zagorja, Domžal in Tržiča. Ob devetih bo krenila po Tržiču povorka poklicnih šoferjev in avtomehaničkov s prapori, narodnih noš in vozil in se ustavila pred paviljonom NOB, kjer ob 9.30 razvije prapora združenja šoferjev in avtomehaničkov Tržič. Ob 11. uri pa bo na prostoru nekdanjega taborišča na Ljubelju komemoracija, ki se je bodo udeležili tudi taboriščniki in njihovi svojci iz Francije. J. Košnjek

5. avgusta praznujemo v Tržiču svoj občinski praznik — praznik v spomin in počastitev prvih herojskih žrtev, ki so na ta dan pred 33. leti padle za našo svobodo v borbi z nemškimi okupatorji v Verbičevi koči pod Storžičem. Ob tem spomin-skem in zgodovinskem prazniku se v mislih vračamo v težke, toda slavne dni naše narodnoosvobodilne borbe, s spoštovanjem se spominjamo prvih in vseh kasnejših žrtev, ki so jih prebivalci tržiške občine prispevali v času oborožene vstaje in tako s svojim visokim krvnim davkom pripomogli k položitvi temeljev tako veličastne zgradbe, ki jo danes dograjujemo — naše nove socialistične Jugoslavije in naše samoupravne socialistične ureditve.

Velik je naš dolg, ki ga imamo do vseh naših padlih občanov, do vseh žrtev naše revolucije. Delovni ljudje naše občine, vsi naši občani so vsa povojna leta — ki so bila težka in včasih tudi kritična — pa tudi danes, častno izpolnjevali svoje obveznosti, svoj dolg do padlih. Na ruševinah bivših protiljudskih režimov je raslo in se še krepi naše socialistično gospodarstvo in vse sfere proizvodnje in potrošnje materialnih in duhovnih dobrin. Zlasti pa rastejo in se krepijo naši socialistični odnosi, ki vsak dan bolj prehajajo v fazo samoupravnih socialističnih odnosov.

Ob tem, ko pregledujemo prehojeno povojno pot, s ponosom ugotavljamo, da zavestno in zavzeto vračamo svoj dolg našim žrtvam, ugotavljamo, da je bilo veliko narejenega, hkrati pa nam današnji čas in naš razvoj narekujejo in odpirata še dolgo vrsto nalog in nerešenih problemov, s katerimi se bo potrebno z vso zagrizenostjo spoprijeti.

Ni dovolj, da smo v naši novi ustavi, v naših statutih in ostalih dokumentih trdno načrtali našo bodočo samoupravno socialistično pot in razvoj. Za uresničenje teh načel bo potrebno vložiti še mnogo truda in trdega dela, ki ga bomo zmogli le ob zavestni podpori in prizadevanju slehernega delovnega človeka, slehernega občana. Spoštovanje in čimboljše ter čimhitrejše uresničenje ustavnih načel je in bo v bodoče skrb in naloga nas vseh, ki živimo v tej veliki družini jugoslovanskih narodov. Še posebej nas k temu obvezujejo dokumenti, sprejeti na naših partijskih kongresih.

K prazniku čestitam vsem delovnim ljudem in občanom tržiške občine z iskreno zahvalo za trud, ki ga vlagajo za razvoj in napredek naše občine ter z željo po še boljšem in uspešnejšem vsestranskem sodelovanju!

Milan Ogris, predsednik občinske skupščine Tržič

Naročnik:

18. stran
Obsodba krivcev
železniške nesreče

Proslava na Visu

V začetku septembra, točneje 7. in 8., bo na Visu proslava ob 30. obletnici, odkar so se preselili na Vis in tam delovali CK KPJ, vrhovni štab NOV in POJ ter nacionalni komite Jugoslavije. Na velikem ljudskem zborovanju bo govoril poslanec predsednika Tita Stane Dolanc, pokrovitelj proslave pa je predsednik republike Tito.

Višja boleznina

Zveza skupnosti zdravstvenega zavarovanja je s pristanom uveljavila višja nadomestila za boleznine zaradi nedavnih podražitev osnovnih živil, ki bolne ljudi še bolj prizadenejo. Občutnejše se bodo boleznine povečale bolnikom z nižjimi prejemki. Na mesec naj bi nadomestilo, ki znaša 1500 din dodali 120 din, k nadomestilu do 2000 din pa 90 din, nadomestilo do 2500 din se bo povečalo za 60 din, nadomestilo do 3000 din in več pa le za 30 din.

Najboljši Trboveljčani

Delavska godba iz Trbovelj je na svetovnem prvenstvu tamaterskih godb na Nizozemskem osvojila prvo mesto in še posebno priznanje kot najboljša inozemska godba na tekmovanju. Takega uspeha na tako pomembnem mednarodnem tekmovanju ni še dosegla nobena od naših godb.

Vsako leto nesreče

Skoraj vsako leto doleti Jugoslavijo kaka elementarna nesreča kot potres, povodenj in podobno. Teden solidarnosti, ki je trajal od 26. julija do 1. avgusta, je bil priložnost, da smo se spomnili nekaterih hujših nesreč, ki so se pripetile pri nas. V zadnjih desetih letih se je v Jugoslaviji pripetilo elementarnih nesreč toliko, da je bilo škode za okoli 32 milijard novih din. Samo potres v Skopju je zahteval eno tretjino te vsote. V Bosanski Krajini je bilo za 8 milijard škode, in v Sloveniji letos za okoli 600 milijonov itd. Veliko škode povzročajo tudi poplave. V Srbiji so poplave povzročile za okoli 3,5 milijarde škode, v Vojvodini leta 1965 in 1970 za 2,4 milijarde itd. Večje nesreče so zahtevale tudi človeška življenja. V skopskem potresu je umrlo 1070 ljudi, ranjenih je bilo 3200, od tega je ostalo 1200 težkih invalidov. V banjaluškem potresu je umrlo 15 ljudi, ranjenih pa je bilo 1500.

Dražji časopisi

Izvršni odbor združenja delovnih organizacij časopisne dejavnosti Jugoslavije je pred kratkim ugotovil, da bo morala večina izdajateljev dnevnega tiska podražiti časopise od 1,50 din na 2 din. Časopisne hiše so v težavah zaradi stalnega naraščanja cen papirja, transportnih in ptt stroškov ter drugih surovin. Papir se je od lani podražil kar za 2 din pri kg; nova podražitev papirja pa obeta ceno višjo še za 30 odstotkov, tako da bo veljal papir 5,70 din za kg.

Ugodna žitna letina

Kljub dežju, ki je oviralo pravočasno žetev, bo letošnja še vedno med najbolj obilnimi žetvami pri nas. V poprečju bo letošnji pridelek pšenice večji za 25 odstotkov. Najbolj se je hektarski donos povečal na Kosovu, sledi BiH, Hrvatska, Makedonija, Slovenija in ožja Srbija. V Vojvodini ocenjujejo, da se bo proizvodnja pšenice povečala le za 7 odstotkov.

Pot do svobode je bila dolga

Z Internacionalo, ki jo je zapel mešani pevski zbor France Prešeren iz Kranja se je v sredo popoldne ob 17. uri v Kranju začela slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine v počastitev letošnjega občinskega praznika. Po enominutnem molku v spomin na padle med vojno v občini in položitvi venca na Trgu revolucije je imel slavnostni govor predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič. Orisal je revolucionarni čas v občini, njen razvoj in naloge. »Pot do svobode je bila dolga, naporna, krvava in je v naši občini zahtevala blizu 1000 človeških življenj.« Ko pa je govoril o dosežkih, je rekel, da je kranjska občina v zadnjih letih zabeležila izredno gospodarsko rast in izredno rast družbenega proizvoda. Poudaril je tudi, da se sedanji delegatski sistem v občini že uspešno uveljavlja v praksi.

Po slavnostnem govoru so podelili letošnje nagrade občine Kranja. Na predlog komisije za priznanja in odlikovanja in po sklepu občinske skupščine so jih dobili:

Gorenjska oblačila za dosežene uspehe na področju gospodarstva in produktivnosti (10.000 dinarjev); Marija Smid — gumarska delavka iz Save — kot zgledna delavka, mati, žena, komunistka in borka za nove samoupravne odnose (5000 dinarjev); in Črtomir Zorec kot muzealec, prešernovec, družbeni in kulturni delavec (5000 dinarjev).

Direktor podjetja Gorenjska oblačila Vinko Martinjak se je v imenu kolektiva zahvalil za nagrado in povedal, da so samoupravni organi

sklenili, da nagrajeni znesek — 10.000 dinarjev namenijo Posebni osnovni šoli Kranj za opremo oddelka predšolskega varstva.

Potem so podelili nagrade in priznanja 12 najboljšim krajevnim skupnostim, ki so lani pri uresničevanju 5-letnega načrta akcij krajevnih skupnosti dosegle največ uspehov. Denarne nagrade od 10.000 do 2000 dinarjev so prejele krajevne skupnosti Podblica, Trstenik, Žabnica, Predoslje, Grad in Primskovo. Pismena priznanja pa so dobile krajevne skupnosti Voglje, Besnica, Visoko, Duplje, Cerklje in Huje—

Čestitka Marjana Breclja

Ob prazniku kranjske občine je predsednik skupščine SR Slovenije Marjan Breclj poslal predsedniku kranjske občinske skupščine Tonetu Volčiču naslednjo čestitko:

Ob občinskem prazniku iskreno čestitam vsem vašim delovnim kolektivom in občanom za dosežene rezultate v preteklem letu na političnem, gospodarskem in kulturnem področju, za rezultate, ki so zelo pomembni za celotni razvoj naše republike. Želim tudi v bodoče čimveč delovnih zmag za še hitrejši in uspešnejši razvoj vaše občine.

Planina—Čirče. Pismena priznanja pa so dobili tudi predsedniki prvih treh krajevnih skupnosti: Matevž Kordež (KS Podblica), Edo Bečan (KS Trstenik) in Janez Sifrer (KS Žabnica). V torkovi številki Glasa smo zapisali, da se je na tretje mesto uvrstila krajevna skupnost Predoslje. Pri ponovnem preverjanju opravljenih del in ocen pa so ugotovili, da je tretja KS Žabnica, KS Predoslje pa je na četrtem mestu.

Po slavnostni seji je bil še krajši kulturni program, v katerem so nastopili recitatorji občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij Kranj in mešani pevski zbor France Prešeren iz Kranja.

A. Zalar

V zadnji številki smo poročali, da so v Senčurju ustanovili Turistično društvo. Ustanovnega občnega zbora se je udeležila tudi mladinska skupina iz pobratene francoskega mesta La Ciotat, ki bo po tritedenskem bivanju v Kranju v ponedeljek odpotovala v La Ciotat (fotografija zgoraj). Senčurjani so gostom iz Francije podarili šopek in se jim zahvalili za obisk ter nagradili z dolgotrajnim ploskanjem. V kulturnem programu na ustanovnem občnem zboru je nastopil tudi Senčurški oktet (fotografija spodaj), razen njega pa še folklorna skupina iz Predoselj in Osojnikov instrumentalni kvintet. Vsi so nastopali brezplačno, za kar se jim novoustanovljeno Turistično društvo najlepše zahvaljuje. Enaka zahvala velja krajevnim družbenopolitičnim organizacijam in krajevni skupnosti, ki je moralno podprla ustanovitev in brezplačno odstopila dvorano v domu kulture. (jk) — Foto: F. Perdan

Jesenice

Komunisti jeseniške občine so že razpravljali o uresničevanju ustavnih dopolnil, in sicer o ustanavljanju temeljnih organizacij in organizacij združenega dela v občini Jesenice. Medtem ko je v začetku za formiranje TOZD skrbel poseben štab pri skupščini občine, so zdaj imenovali koordinacijski odbor, ki bo delal v več komisijah in skrbel za to, da bodo tudi v jeseniški občini kar najuspešnejše reševali ta vprašanja.

Potem ko so na Koroški Beli zaradi gradnje nove hladne valjarne prestavili cesto in jo tudi že asfaltirali, uspešno nadaljujejo s postavljanjem temeljev za hladno valjarno. Do zdaj so postavili že 50 temeljev, pospešeno pa grade tudi bivalnico za monterje na Koroški Beli.

Mladi jeseniške občine so na minuli seji občinske konference ZMS razpravljali o dokumentih za 9. kongres ZMS. Pri tem so v razpravi nanizali nekaj pripomb na osnutek resolucije, govorili pa so tudi o finančnem poročilu in o delu nadzornega odbora.

D. S.

Letošnje nagrade občine Kranj so dobili podjetje Gorenjska oblačila, Marija Smid in Črtomir Zorec. Podelili so jih na sredini slavnostni seji vseh zborov občinske skupščine. — Foto: F. Perdan.

Po razpravi v Ženevi na trojni konferenci in v New Yorku na sedežu varnostnega sveta se je položaj na Cipru razbistril in ni več tako negotov, čeprav so se na Cipru izkrcale močne enote turške vojske, da bi zavarovale življenja turške manjšine na otoku. V sredo zvečer so v palači Združenih narodov v Ženevi zunanji ministri Turčije, Velike Britanije in Grčije podpisali mirovni sporazum o prenehanju sovražnosti na Cipru, kar so po svetu pozdravili z velikim navdušenjem. Grški premier Konstantin Karamanlis je po sklenitvi trojnega sporazuma izjavil, da je nastopila nova doba v odnosih med Grčijo in Turčijo. Sklenitev sporazuma so javno pozdravili britanski zunanji minister James Callaghan, zunanja ministra Grčije in Turčije Georgios Mavros in Turan Günes, premier

vo za počasno (ponovno) uveljavljanje demokracije v tej deželi. Dokaz za to so tudi vrnitve nekaterih znanih Grkov, ki so se (kot, denimo, znani skladatelj Teodorakis, ali prav tako znana igralka Mercouri) morali potikati za časa vojaškega režima po tujini.

Napovedan sestanek predsednika turške in grške vlade obeta sicer precej, toda stališča Grčije in Turčije so si v zvezi s Ciprom še vedno tako zelo različna, da bi bil pretirani optimizem neumesten.

Richard Milhous Nixon, sedemintrideseti predsednik Združenih držav Amerike, je doživel izjemno težak udarec, ko je pravni komite predstavniškega doma sklenil, da priporoči, naj proti predsedniku vpeljejo tako imenovani postopek za odstavitev.

To seveda še ne pomeni, da bodo Nixonu res sodili, še manj, da ga bodo obsodili, toda po mnenju večine, je to vendarle najhujša stvar, kar jih je doslej doživel Richard Nixon med svojo šestletno vladavino v Beli hiši.

Razlog je seveda znan: afera Watergate, ki je pred tem pobrala že mnoge najbolj zaupne Nixonove sodelavce. Za zdaj je skoraj edini, ki še ni omadeževan (pa čeprav se tudi nad njim zbirajo rahle sence dvoma zaradi ukaza, da naj prisluškujejo nekaterim njegovim sodelavcem), ameriški zunanji minister Henry Kissinger.

Najnovejši razplet watergatske afere je drama brez primere v ameriški notranji politiki in nekaj, kar utegne imeti izjemne posledice v ameriški politiki, še posebej pa v položaju bodočega predsednika.

Kako se bo razpletlo, je kajpak nemogoče napovedovati, toda eno je gotovo: zadeva je dobila uradni pečat, bolje rečeno stekla je po utečenih koleznih in poti nazaj ni več. O sklepu pravnega komiteja predstavniškega doma bodo sklepali še v predstavniškem domu samem in nato še v senatu. Vse to se bo zgodilo do konca leta, tedaj pa torej lahko tudi pričakujemo dokončen odgovor na vprašanje kaj čaka ameriškega predsednika — sojenje in obsodba, ali ne?

Bela hiša je medtem že sporočila, da predsednik Nixon v nobenem primeru ne bo odstopil. Nixon sam je izjavil, da je nedolžen in da se niti malo ne počuti krivega.

To je seveda njegova pravica (da namreč izjavi kaj takega) toda s tem nikakor ni rečeno, da je s to izjavo njegova krivda ali nekrivda tudi dokazana.

Dokaz bo dalo, tuk ali drugace, šelb sodišče.

Prenehanje sovražnosti na Cipru

Turčije Ecevit, začasni ciprski predsednik Klerides, voditelj turške skupnosti na Cipru Rauf Denktaş, sovjetski opazovalec v Ženevi Viktor Minjin itd. Pozdravom in odobravanjem se pridružujejo tudi nevrščene dežele z željo, da postane Ciper neodvisna, samostojna in nevrščena dežela, ne pa opora Nato pakta. Mnozica Atencanov je v sredo zvečer stala pred hotelom Velika Britanija, kjer stanuje prvi grški minister Konstantin Karamanlis, in pozdravljala sporazum o prekinitvi ognja in uvedbi miru na Cipru, ki se po grško imenuje »simfonia«. Sporazum je prva velika zmaga novega grškega vodstva.

Ženevski pogovori o Cipru se bodo nadaljevali 8. avgusta.

Opazovalci so sprejeli spremembe v Atenah z olajšanjem, saj pomenijo dovolj dobro osno-

Kulturna skupnost za Kozjansko

Na zadnji seji temeljne kulturne skupnosti Jesenice so med drugim govorili tudi o pomoči jeseniških kulturnih delavcev potresnemu področju na Kozjanskem. Sklenili so, da bodo z organizacijo kulturnih prireditelj v občini namenili čisti dobiček čistim kulturnim ustanovam na Kozjanskem, ki jih je prizadel potres.

D. S.

Uspehi in novi odnosi

nih temeljev naših narodov za učvrstitev in nadaljnji razvoj socialistične družbene skupnosti, v času, ko smo bili priča zgodovinskemu trenutku ob sprejemu najbolj demokratične ustave na svetu, ko smo na začetku uredničenja potli novih samoupravnih oziroma delegatskih odnosov, v času, ko so bili na največjih političnih zborih pri nas — na zveznem in republiških kongresih ZK začrtani in sprejeti cilji in naloge za lepši jutrišnji dan.

Podobno kot za druge gorenjske občine je tudi za radovljiško in njene občane značilno nenehno prizadevanje za hitrejši razvoj in za razreševanje najrazličnejših problemov v občinski skupnosti. Prebivalci živijo v 95 naseljih, ki so povezana z okrog 250 kilometri cest. Od 11.000 zaposlenih jih je kar 6000 v industriji. Sicer pa je to ena izmed občin, kjer je turizem med močnejšimi gospodarskimi panogami. Letošnji povprečni osebni dohodek v občini znaša okrog 2200 dinarjev. Bruto produkt znaša 200 milijard, narodni dohodek pa okrog 90 milijard, kar pomeni okrog 2800 dinarjev na prebivalca.

V minulem skupščinskem oziroma odborniškem obdobju so v očni zabeležili vrsto uspehov. Za modernizacijo podjetij je bilo porabljenih okrog 300 milijonov dinarjev, 220 milijonov dinarjev pa je bilo vloženo v turizem. Zgrajeni so bili nekateri novi hoteli, prenovljeni pa domala vsi

obstoječi. Prebivalci s samopriskom, delovne organizacije in občine so napravili velik korak na področju razvoja osnovnega šolstva. Ta samopriskna akcija se zdaj bliža kraju. Zaradi velikih podražitev pri gradnjah programa ni bilo moč v celoti uresničiti, vendar so številni v občini prepričani, da bodo ob koncu leta s podobno akcijo oziroma samoupravno odločitvijo vseh občanov uresničili sedanji program in še nekatere druge, ki jih pravkar pripravljajo.

Poglejmo nekatere uspehe, ki so jih dosegli v obdobju od lanskega do letošnjega občinskega praznika. V Bohinjski Bistrici so odprli novo in po mnenju tistih, ki so si jo ogledali, najlepšo osnovno šolo dr. Janeza Mencingerja. V Radovljici pa so odprli zdravstveni dom. Zdaj pravkar pripravljajo načrte za gradnjo nove lekarne. Po 25 letih so letos prebivalci na Bledu končno dobili spet svojo knjižnico. Zgrajenih je bilo okrog 100 družbenih stanovanj. V muzeju v graščini so odprli Linhartovo sobo. Asfaltirane so bile nekatere ceste in pota (Podvin—Otok—Zapuže). Odprt je bil hotel na Pokljuki in preurejen hotel Svoboda na Bledu. Za modernizacijo in povečanje trgovske mreže sta poskrbeli dve največji trgovski podjetji v občini Murka in Specerija. Vrsto problemov (komunalnih in drugih) pa so obravnale in mnoge tudi razrešile kra-

jevne skupnosti s sodelovanjem (prispevkom ali prostovoljnim delom) občanov.

Spodbude za še večje jutrišnje uspehe pa se kažejo tudi v novih odnosih. To jim omogoča nova ustava in pravkar začeti delegatski sistem. Vse delovne organizacije v občini so se na novo samoupravno organizirale in pravkar razpravljajo o še tesnejšem povezovanju in sodelovanju. Največji korak pa je bil nedvomno storjen v skupščinskem sistemu. Okrog 200 občanov, ki so prej sodelovali v skupščini in nekaterih njenih organih, je zdaj zamenjalo 731 izvoljenih delegatov. Skupaj s tistimi delovnimi organizacijami, kjer je manj kot 30 zaposlenih, pa je zdaj v občini okrog 1350 delegatov. Nove samoupravne oblike so zamenjale nekdanjo proračunsko delitev denarja. Ustanovljene so bile samoupravne in interesne skupnosti kot so: samoupravna stanovanjska skupnost, kmetijsko zemljiška skupnost, temeljna

telesno kulturna skupnost, samoupravna interesna skupnost za varstvo okolja. V kratkem bosta ustanovljeni še dve novi skupnosti: interesna skupnost za požarno varnost in skupnost za otroško varstvo. Pripravljajo pa se tudi na ustanovitev gozdarske skupnosti.

Nazadnje pa omenimo še dve že začeti akciji. Pravkar se v občini pripravljajo na gradnjo doma za ostarele občane. Sprejel naj bi 120 občanov; ali bo stal v Radovljici ali v Lescah, še ni odločeno. Druga nedvomno veliko pomembnejša akcija pa so priprave na nov referendum. Imenovan je že 18-članski iniciativni odbor za pripravo referenduma. Zdaj pripravljajo program, referendum pa bo ob koncu leta. Sicer pa skupščino oziroma vse občane radovljiške občine čaka v prihodnje še vrsta nalog, za katere pa lahko pričakujemo, da jih bodo z željo po uspehih tudi rešili.

**SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
OBČINSKA KONFERENCA ZKS RADOVLJICA
OBČINSKA KONFERENCA SZDL RADOVLJICA
ZB NOV RADOVLJICA
OBČINSKI SINDIKALNI SVET RADOVLJICA
OBČINSKA KONFERENCA ZMS RADOVLJICA
ZDRUŽENJE REZERVNIH VOJAŠKIH VOJNIH
STAREŠIN**

*Vsem delovnim kolektivom in občanom
čestitamo za občinski praznik in jim
želimo še naprej veliko uspehov*

Kujejo za boljši jutri

Sredi za tržiško občino najbolj slovesnih dni smo. V ponedeljek, 5. avgusta, bo namreč preteklo 33 let od tragičnega dogodka pod Storžičem, ko so padli prvi tržiški partizani. Na ta dan praznuje tržiška občinska skupnost že več let občinski praznik, ki je najprimernejši trenutek za bežen, vendar zgoščen pogled na dosežke najmanjše občine na Gorenjskem. Snovanje takšnega pregleda je prijetno tudi za pisca, saj se preden zgrinjajo podatki, ki kažejo nagel vzpon občinske skupnosti na vseh področjih gospodarstva in družbenih dejavnosti.

PRESEZENA PRIČAKOVANJA

Besedi najbolje označujeta gospodarske dosežke tržiške občine v letošnjem prvem polletju, primerjane z enakim obdobjem lani in z dokaj pesimističnimi napovedmi gospodarstvenikov v začetku le-

tošnjega leta. Celotni dohodek, ustvarjen na področju tržiške občine, se je povečal za 50 odstotkov. Enako so se povečala tudi porabljena sredstva, dohodek za razdelitev pa se je povečal za 61 odstotkov. Podatki kažejo, da se je ekonomičnost poslovanja povečala in z njo vred tudi rentabilnost. Število zaposlenih se je povečalo le za 0,4 odstotka, kar kaže, da so bili rezultati doseženi predvsem na račun večje produktivnosti. Kljub temu pa ne moremo prezreti krepkih vplivov inflacije.

Za tržiško gospodarstvo je pomembna mednarodna menjava. Letošnja polletna vrednost izvoza je dosegla 6 milijonov 659.769 ameriških dolarjev, kar je za 74 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Tako kot pretekla leta ostaja tudi letos največji izvoznik Peko, sledi pa mu Bombažna predilnica in tkalnica. V mednarodno menjavo

posega tudi Tržiška tovarna kos in srpov. Njeno ime razen Peka zasledimo predvsem na vzhodnem, klirinškem tržišču. Prevladuje ocena, da polovica tržiškega izvoza odpade na konvertibilno področje, polovica pa na klirinško.

Za tržiško občino je zanimiva sestava zaposlenih. Kar 53 odstotkov je žena, vendar gre ta odstotek precej na račun dnevne migracije delovne sile, saj v Tržiču prevladuje predelovalna industrija. V primerjavi s prvim polletjem lanskega leta so se osebni dohodki zaposlenih v letošnjem prvem polletju povečali za 19,2 odstotka, v primerjavi z lanskim doseženim povprečjem pa za 12,4 odstotka. Povprečni osebni dohodek v tržiški občini znaša 2468 dinarjev. Delavci v gospodarstvu zaslužijo povprečno 2450 dinarjev mesečno, zaposleni v negospodarstvu pa 2737 dinarjev mesečno.

Na področju gospodarstva sta začeli uspešno delovati tudi samoupravna stanovanjska skupnost in kmetijsko zemljiška skupnost. Obe sta začetne težave premagali in jih čaka do konca leta še precej dela. Enako velja tudi za celotno tržiško gospodarstvo.

INTERESNE SKUPNOSTI OPRAVIČUJEJO ZAUAPANJE

Z otvoritvijo nove šole v Bistrici je šolska mreža v tržiški občini vsaj za nekaj časa rešena. Pri tem ne gre prezreti samoprisknega občanov, za katerega so se lani skoraj soglasno odločili. Jeseni bo odprt vrtec v Bistrici, rešuje pa se tudi otroško varstvo na kriškem področju. Čeprav omenjene investicije niso zaključene, se že kažejo boljši rezultati vzgoje in varstva v občini. V prihodnjih letih so lahko dosežki s tega področja še boljši.

Na nova pota stopa tudi kulturnoprosvetna dejavnost. Ustanovljen je bil Zavod za prosveto in kulturo, ki združuje knjižnico, Delavsko univerzo in galerijo v paviljonu

NOB. Poživila se je tudi amaterska gledališka dejavnost. Pozitivne premike pri financiranju že doživljajo samoupravne interesne skupnosti, saj bo dobila na primer temeljna kulturna skupnost letos 1.502.000 dinarjev ali 125 dinarjev na prebivalca, telesnokulturna skupnost pa 1 milijon 540.000 dinarjev ali 128 dinarjev na Tržičana. To je krepka polovica več kot v enakem obdobju lani. Žal se vedno manjka objektov za kulturno in telesnokulturno dejavnost. Njihovi izgradnji velja prihodnja pozornost. V vse omenjene akcije se vključujejo osnovne šole, ki že imajo pogoje za delo in napredek teh dejavnosti. Precej je še nalog, ki čakajo tržiško občinsko skupnost. To so zboljšanja pri socialnem varstvu, pri varstvu ostarelih občanov in ljudi, ki nimajo najboljših pogojev za življenje. Naloge so, vendar smo prepričani, da bodo nekatere prej, druge pa kasneje rešene. Dosedanji rezultati so velik porok za to!

Pripravil:
J. Košnjek

Študenti o štipendiranju

Na Jesenicah so v okviru občinske konference ZMS pred dobrimi šestimi meseci ustanovili Klub jeseniških študentov. Po minulih izkušnjah marsikateri občan ni pričakoval, da se bodo mladi v klubu resnično zavzeli in prizadevali uresničiti svoj program dela. Na Jesenicah in najbrž marsikje drugje so klubi študentov delovali le toliko časa, kolikor je trajala prva zavzetost ali pa so se v svojem obdobju delovanja omejili zgolj na organiziranje družbenega življenja in mogoče še organizacijo športno-rekreacijske dejavnosti. Vse delovanje in aktivnost pa je prenehala s tistim dnem, ko so študenti diplomirali in se zaposlili, ker si v času obstoja Kluba niso prizadevali, da bi nenehno stremeli za pridobivanjem novih članov, predvsem mlajših, ki so se vpisali na visokošolske zavode.

Sedanji jeseniški Klub študentov, ki kaže v tem obdobju precejšnjo aktivnost in zavzetost, vodi študent Ivo Ščavničar.

»Kakšen je vaš program dela?«
»Klub smo ustanovili zato, da bi organizirali in združili študente ob-

čine in tako omogočili njihovo družbenopolitično delovanje in vključevanje v vsa področja aktivnosti občine. Tudi mladi se nameravamo vključiti v prizadevanja za uresničitev načel ustave in načel nove organiziranosti mladih. Predvsem nameravamo zagotoviti tvorno in odgovorno sodelovanje študentov pri reševanju štipendijske in kadrovske politike, pri rešitvi socialnih problemov mladih ter pri tvorbi novih odnosov med gospodarstvom in visokim šolstvom.

Svoj program dela smo razdelili v dve področji: področje študentske problematike ter področje družbenopolitičnega delovanja. Zato smo ustanovili dve komisiji.

»Kateri so osnovni problemi pri delu vašega kluba?«

»Želeli bi doseči večjo množičnost. Menimo, da jo bomo dosegli z organizacijo izletov in športno-rekreacijskih akcij ter z organizacijo družbenih prireditev. Tako smo že pripravili dva smučarska izleta, organizirali bomo ure v telovadnici, pripravljamo se na izlet v naravo.«

»Kakšna je povezava z drugimi Klubi študentov?«

»Zavedamo se, da bi ob izmenjavi izkušenj z drugimi gorenjskimi klubi vsekakor lahko veliko pridobili in prav zaradi tega smo se že odločili, da navežemo stike. Najbrž se bomo povezali z radovljiškimi študenti, sicer pa zelo dobro sodelujemo z mladimi, člani občinske konference na Jesenicah. To sodelovanje je prav na področju družbenopolitičnega dela najboljše in najuspešnejše.«

»Vaša sedanja naloga?«

»Zdaj je ena najaktualnejših nalog kluba temeljita razprava o štipendijski politiki v občini. Seminar o tem smo že organizirali in na podlagi stališč in sklepov Kluba študentov bomo naše mnenje o družbenem dogovoru posredovali v neposredni obliki delovnim organizacijam v občini. Skupaj s predstavniki jeseniških družbenopolitičnih organizacij bomo sodelovali na razgovorih o tej problematiki v jeseniških delovnih organizacijah.«

D. Sedej

Taborniki z Reke v Završnici

V dolini Završnice pri Zirovnici taborijo taborniki z Reke. Razdeljeni so v več taborov in preživljajo prijetne počitnice. Navezali pa so tudi stike z občinsko konferenco ZMS na Jesenicah, ker bi radi spoznali življenje mladih v občini, kjer taborijo. Z mladimi jeseniške občine so kar najbolj slovesno proslavili tudi dan vstaje slovenskega in hrvaškega naroda. D. S.

Uveljavitev na svetovnem tržišču

Iskra v Železnikih je največji izvoznik v škofjeloški občini. O doseženih uspehih in sedanjem stanju na zunanjetrgovinskem področju je vodja gospodarskega sektorja v Elektromotorjih inž. Jože Vidic povedal:

»Izvažamo male kolektorske in asinhronske elektromotorje. Pri našem proizvodnem programu se moramo strogo držati vseh svetovnih tehničnih norm, saj gre kar 42 odstotkov naše proizvodnje na tuja tržišča. Največ izvažamo v ZR Nemčijo, Italijo, Švico, ČSSR, na Dansko, Poljsko in Madžarsko. Kupci iz ZDA kupujejo pri nas največ varnostne sirene. Letos smo planirali izvoz v vrednosti 5 milijonov 800 tisoč dolarjev. Doslej je šlo vse po planu in mislim, da bomo izvozni načrt v celoti uresničili. Na zahodnem tržišču smo se izredno dobro uveljavili. Lahko zatrdim, da smo s kvaliteto svojih izdelkov popolnoma kos vsem svetovno znanim proizvajalcem malih elektromotorjev.«

Seveda tovarno v Železnikih močno pesti svetovni finančni položaj. V zadnjem času je prišlo do nazadovanja pri izvozu v Italijo, ker ta država od svojih uvoznikov zahteva 50 odstotkov pologa za vse uvožene proizvode. Poleg tega se je letos podražil repromaterial. Te podražitve tovarna elektromotorjev Iskra v Železnikih namerava delno ublažiti s podražitvijo svojih izdelkov, seveda pa je to le delna rešitev.

»Dogovarjamo in pripravljamo se na osamosvojitve nekaterih izdelkov, katerih dele trenutno še uvažamo. Na ugodno rešitev kažejo pogovori s švicarsko firmo Gimelli, ki nam je za majh-

no škodljivo pripravljena odstopiti proizvodnjo ročnega mikserja. Pripravljeni so nam dati celo potrebna orodja. Mešalnik že testirajo na republiškem zavodu za gospodinjstvo.«

Za konec je inž. Jože Vidic spregovoril še o problemih pri izvozu in uvozu.

»Lahko rečem, da bi na evropskem tržišču lahko prodali še precej več svojih proizvodov, če bi imeli večje proizvodne zmogljivosti. To je nedvomno uspeh. Izredno pa nas pri delu ovirajo visoke uvozne carine in podražitve materialov.« F. Kotar

Manj surovega jekla

Po podatkih je jeseniška Železarna v prvem polletju letošnjega leta proizvedla za 6000 ton manj surovega jekla zaradi čestih redukcij električne energije. Za planom skupne proizvodnje so v Železarni zaostali za 1,3 odstotka, pri končni proizvodnji pa za 3,1 odstotka. V prvem polletju letošnjega leta je bilo namreč 579 ur redukcij električne energije ali 155 ur več kot v enakem obdobju lani. D. S.

Srečanje borcev slovenskih železarn

Srečanje borcev NOV, zaposlenih v združenju slovenskih železarn, postaja že tradicionalno. Lani ga je na Pokljuki organizirala jeseniška Železarna, letos pa ga bo v Kotljah na Koroškem ravenska Železarna.

Srečanje borcev NOV slovenskih železarn bo 24. avgusta. D. S.

Gradnja specialističnih ambulant: Pri Splošni bolnici na Jesenicah so že pred poletjem začeli graditi specialistične ambulante, s katerimi bodo rešili hudo prostorsko stisko jeseniške bolnice. Zdaj so položili tudi temelje za postavitev novega trakta, ki ga gradi Splošno gradbeno podjetje Sava. (ds) — Foto: F. Perdan

Zvonko je bil v podjetju, v katerem je bil zaposlen že nad deset let, univerzalen. V tem smislu namreč, da je bil zelo uporaben pri vsakem poslu, najsibodi pri zidarjih, vodovodnih instalaterjih ali celo pri elektricarjih. Pipca, njegovo podjetje, je imelo namreč širok razpon svojih dejavnosti. V Pipci so bili zelo brihtni, iznajdljivi in zatorej na moč perspektivni. Če samo pomislimo, da so se bili razvili iz skromnega čevlarskega podjetja v pravo pravcato obrtniško — proizvodno podjetje v pičlih nekaj letih.

Tako je tudi Zvonko, ki si v vseh teh letih nikakor ni mogel pridobiti kvalifikacije, na svojem delovnem mestu po svoje spremljal razvoj svojega podjetja in delal pač tisto, kar je bilo trenutno treba napraviti. Nikogar ni motilo, če se je vsakega posla lotil s preklinjanjem in z godrnjanjem in če je bilo pozneje treba za njim temeljito popravljati, kajti po svoje se jim je Zvonko smilil, saj je moral s svojo skromno plačo skrbeti za pet nepreskrbljenih otrok in še za ženo pourh.

Nekoč pa je Zvonku, ki sicer ni bil prav odprte glave, šinila skozi možgane genialna misel: kaj, ko bi tudi sam kaj šušmaril, tako kot šušmarita Polde pa Jakob in Cena? Takole, kakšno novo hiško bi prevzel, jasno, »na čez« in v tednu zaslužil kakih dvesto, tristo jurčkov. Električno bi napeljal, cevi za vodo polagal ali pa bi jo kar sam sezidal! Ali sem dedec ali nisem ali znam ali ne znam? Če znajo Polde pa Jakob in Cena, znam stokrat bolje tudi jaz, saj imam končno deset in več let prakse.

Rečeno, storjeno! V mali, komaj postavljeni hiški za Bregom 4 so ga sprejeli, kot bi se bil Zvonko izrazil: kot neko najdragocenejšo, najbolj iskano in najbolj zaželeno redko živalco. Pazili so, da se ni — ojoj! — usedel na malo polomljen stol v kuhinji, v hipu je bil na mizi narezek in liter »dobrovoljčkas«. Po uri prijaznega sprejema je Zvonko nazdravil gospodinji z zadnjim glažkom in se kot dobrovoljček poslovil do naslednjega dne.

Instalater po sili

Drugo popoldne je prestopil prag precej bolj samozavestno. Konec koncev je že zvedel, da bo vodovodni instalater, torej bo opravljal posel, ki mu je tako rekoč najbližji, saj ga opravlja deset in več let. Hudo mu je godilo, da so ga klicali za mojstra in ker vsaj tu ni bilo bojazni, da se iz njega norčujejo, je vlogo mojstra sprejel in se kot mojster jel tudi obnašati.

Prvo dejanje te tragikomedije, ki se je pozneje sprevrгла v pravo tragedijo, je izvedel mojstrsko: da ne bi dvomili o njegovi strokovnosti je dopustil, da so si na listek zapisovali ves material, ki naj bi ga pri svojem delu potreboval — Zvonko je bil namreč le polpismen, a vendar toliko pretkan, da ni prijel za svinčnik; milostno je dovolil, da so ga izdatno podprli z naravnim zrezkom, solato in »dobrovoljčkom«, medtem ko je pripravil pravo predavanje o svojem »fohus«, skrajno nehvaležnem, premalo nagrajevanem, umazanem in povsod zaničevanem. Ko so otroci stekli še po drugo steklenico zlahnega vinčka, je izvolil pregledati hišo. Ko si je izdelal načrt napeljave vode in ko je obljubil, da naslednji dan pride, so ga z avtomobilom odpeljali domov.

V drugem dejanju je »naš mojster Zvonko«, kot ga je po dveh dneh prijetnega poznanstva začela klicati gospodinja, ročno zavihtel rokave, kar nikakor ne smemo jemati v prenesenem pomenu, temveč v dobesednem smislu. Rokave je resda imel zavihane tja do komolcev, a je, kot se za pravega mojstra tudi spodobi, le ukazoval in dobrohotno svetloval. Vsa družina je družno, dan za dnem »štemala«, nosila material in polagala cevi tja, kamor je določil mojster. Vsa hiša je bila prekopana, komajda da bi našli kotiček, ki ni čakal na zidarja.

V tretjem dejanju so bila instalaterska dela v zaključni fazi, kar pomeni, da so bile cevi napeljane po vsej hiši, družina v žuljih, mojster Zvonko pa še vedno v izvrstni kondiciji, saj so otroci oblegali že drugo trgovino z »dobrovoljčkom«. V prvi je pošel ...

»Naš mojster Zvonko« si je v blagovnici že kupoval nov suknič, ko so v hiški za Bregom 4 preizkušali mojstrsko napeljavo. Nekaj časa je krasno teklo iz pipce in požiralo, kar naenkrat pa je z vso silo hušnilo v kopalnico. Brez mojstra Zvonka so ugotovili, da je glavna cev zamašena, da stranska pušča in da v prvem nadstropju vode sploh ni.

Ne, mojstra Zvonka niso več klicali, tudi zaradi tega ne, ker jim je bilo kar nekoliko nerodno, ker je tudi že v drugi trgovini pošla zaloga »dobrovoljčkas« ... D. Sedej

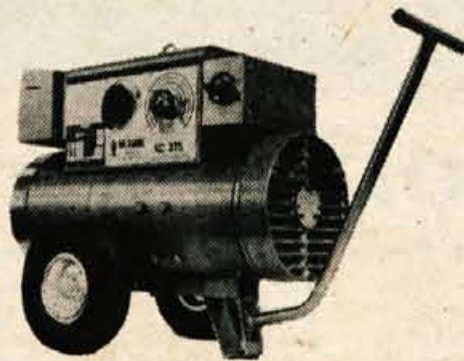

Nov »železniški« blok: S primerno adaptacijo starega stanovanjskega »železniškega« bloka na Plavžu in z racionalno razporeditvijo stanovanj so pridobili več novih stanovanj. (ds) — Foto: F. Perdan

ULJANIK

KC 375 - PRETVORNIK ZA ROČNO VARJENJE, ZANESLJIV IN PREPROST ZA UPRAVLJANJE

KC 375 je moderni pretvornik za električno varjenje, preprost za uporabo in upravljanje. Je tako izdelan, da ustreza težkim delovnim pogojem in ima zato odporno in trdno konstrukcijo.

KC 375 omogoča širok obseg dela od 30 do 375 A in so v teh okvirih njegove karakteristike varjenja odlične. Omogoča lahek vžig in prožnost delovnega dosega z minimalnim brizganjem ter je tako usedanje kovine zelo dobro.

Poganja ga trofazni dvopolni asinhroni stroj, katerega rotor je na skupni osi z rotorjem štiripolnega generatorja z neodvisnim zagonom. Celotni pretvornik ima skupno ohišje.

VSESTRANSKO — PRIPRAVNO — EKONOMIČNO

Brodogradilište, tvornica dizel motorov i tvornica električnih strojeva i uredaja — Pula

P. P. ŠTEV. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

gozdno
gospodarstvo
bled

*Prebivalcem občine Radovljica čestitamo
za občinski praznik in želimo veliko uspe-
hov v prizadevanju za gospodarski in
družbeni napredek v občini*

**Kovinoobrt
Bohinjska
Bistrica**

Podjetje za izdelavo pnevmatskega transporta
(ekshanstiranje)

*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik*

Gozdarsko kmetijska zadruga

Srednja vas v Bohinju

V svojih poslovalnicah nudimo vse vrste umetnih gnojil in drugih potreb za kmetij-
stvo in reprovromaterial.
Odkupujemo vse vrste prehrabnih viškov od kmetijstva, lesa iz negozdnih površin.
V svojih prodajalnah v Bohinju in Ljubljani prodaja vse izdelke mlečnih proizvodov
ter posebej v Ljubljani prvovrstne klobase v zaseki. Razpolaga z na novo zgrajeno
mlekarno, v kateri izdeluje vse vrste mlečnih izdelkov in prvovrstni bohinski sir.
V svojih poslovalnicah: Bohinjska Bistrica, Jereka, Stara Fužina, Nomenj, Srednja
vas, Gorjuše in Studor prodaja vse vrste prehrabnih izdelkov, manufakturnega
blaga in reprodukcijskega materiala. Pri enoti gozdarstvo odkup in prodaja rezanega
lesa vseh vrst na drobno in debelo. V obratu žaga predelujemo in prodajamo
prvovrsten žagan les. V posebnem obratu imamo splošno mizarstvo in kolarstvo.
Izdelujemo predvsem stavbno pohištvo po standardu in posebnem naročilu.
Opravljamo prevoz svojim kooperantom in se topla priporočamo ter obenem
čestitamo vsem poslovnim prijateljem in občanom za občinski praznik Radovljice.

Dobra izbira svežega mesa
in suhomesnatih izdelkov vseh
vrst.

**Klavnica in mesarija
Bohinjska Bistrica**

*Vsem prebivalcem na območju občine
Radovljica čestita za občinski praznik in
jim želi veselo praznovanje*

**Splošno mizarstvo
Radovljica**

Izdeluje montažno opremo za hotele in ostale lokale.
Za cenjena naročila se priporočamo.

*Obenem vsem občanom Radovljice česti-
tamo k prazniku*

**SLOVENSKE
ŽELEZARNE**

izdeluje vse vrste verig, verižnih kompletov za industrijo,
ladjedelnštvo, transport in široko potrošnjo, kot široki
asortiment vijačnega blaga za lesno industrijo

*Delovna skupnost podjetja čestita vsem
občanom in svojim poslovnim partnerjem
k občinskem prazniku in jim želi v bodoče
veliko poslovnih uspehov*

**Kemična
tovarna Podnart**

SPECIALIZIRANA TOVARNA KEMIKALIJ
ZA GALVANOTEHNIKO, FOSFATIRANJE
IN BARVANJE KOVIN

V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila, ser-
visna služba pa je vsem na voljo.

*Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim
ljudem za občinski praznik Radovljice*

1895 plamen
tovarna
vijakov
kropa

Slovenske železarne

*Za občinski praznik Radovljice čestitamo
vsem poslovnim prijateljem in občanom
ter jim želimo veliko delovnih uspehov*

Obrtno podjetje

**Knjigoveznica
in tiskarna**

Radovljica

*čestita vsem delovnim ljudem in poslov-
nim prijateljem za občinski praznik in se
priporoča s svojimi storitvami*

**Industrija volnenih
izdelkov Zapuže**

Industrija volnenih izdelkov SUKNO Zapuže proizvaja vse vrste blaga za ženske iz 100 %
čiste runske volne ter volnene odeje najboljših kvalitet. V prodajalnah v Zapužah in na
Koroški cesti v Kranju vam nudimo najnovejše vzorce ženskega in moškega volnenega
blaga ter volnene odeje vseh vrst in kvalitet.
Ob tako bogati izbiri boste govoto našli tudi nekaj zase.

*Vsem delovnim ljudem čestitamo za
občinski praznik Radovljice*

Razstava Puharjevih fotografij na steklo

Na področju slovenske fotografije si je pridobil doslej največ pozornosti fotograf amater in izumitelj Janez Puhar, ki se je rodil leta 1814 v Kranju, kjer je tudi umrl leta 1864.

Puhar je imel prirojen čut za likovne vrednote, po drugi strani pa za optično kemično eksperimentiranje z izrazitimi lastnostmi znanstvenika izumitelja. Bil je razgledan, vztrajen, samokritičen in dosleden.

Z dagerotipijo se je seznanil teoretično in praktično že v letih 1839 in 1840. Kmalu je pričel s poskusi, ki so ga pripeljali leta 1842 do lastnega, izvirnega postopka fotografiranja. Ta Puharjev izum vključuje dve komponenti: steklo kot nosilec fotografske slike in kemični postopek z žveplenimi parami. Steklo tedaj še ni bilo v rabi, kajti dagerotipija je bila slika na kovini, talbotipija pa slika na papirju; steklo, ki sta ga priložnostno uporabljala za poskuse N. Niépce in astronom Herschel, še ni imelo javnega pomena.

Puhar je objavil prve rezultate svojih poskusov leta 1841, nato pa še leta 1843, 1849 in 1851. Posebno pomembna je objava o transparentnih slikah na steklo leta 1843, ker daje Puharju vidno časovno prednost pred slikami na steklo Abela Niépcea de S. Victor (1848).

Puhar je dosegel še za svojega življenja pomembna mednarodna priznanja. Njegov postopek je objavila Akademija znanosti

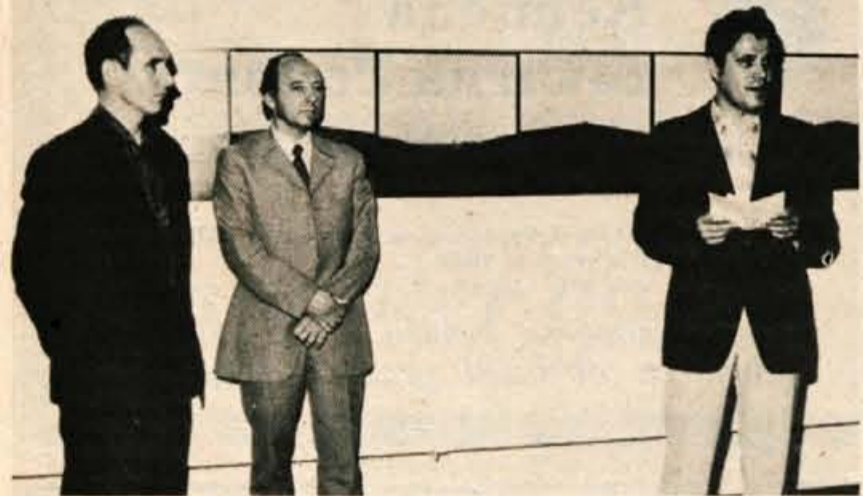
na Dunaju (1851), dobil je priznanje na Veliki razstavi v Londonu (1851) in v Parizu, kjer ga je Académie Nationale sprejela med svoje člane (1852) in mu istočasno s to diplomom priznala naziv »iznajditelj fotografije na steklo«. Puhar je prejel vabilo naj sodeluje na razstavi v New Yorku. Kljub določeni zaprtosti svetovne literature do manjših narodov in njihovih uspehov pa je Puharjevo ime le našlo svoje častno mesto vsaj v nekaterih tujih publikacijah 19. in 20. stoletja.

Zelo skromno število ohranjenih Puharjevih slik pomeni dragocenost, ker so ti originalni izvodi dokaz o Puharjevem izumu in obenem pričje za obstojnost njegovega postopka. Z ob časa in prilik je sicer mehanično načel te slike (npr. prelom stekla) in jim vzel del prvotnega čara, istočasno pa je treba te slike presojati z merili časa, v katerem so nastale.

Puhar je izjemen in izreden pojav v slovenski fotografiji. Ob sedanjem vedno večjem uveljavljanju zgodovine fotografije v svetovnem in domačem merilu raste tudi pomen Janeza Puharja.

Razstava je v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju in bo odprta do 29. avgusta. Na njej bomo lahko videli povečane reprodukcije izvornih del in faksimile raznih tekstov, ki govore o delu, življenju in pomenu Janeza Puharja.

M. Kambič

Fotografije Ivana Dvoršaka

Pretekli petek je bila v galeriji v Mestni hiši v Kranju odprta razstava fotografij Ivana Dvoršaka iz Maribora. V Kranju je že razstavljal, in sicer leta 1971 v okviru fotografije mariborskega kroga. Sedaj razstavlja dela, kar 35 jih je, bodo na ogled do 29. avgusta.

Dvoršakova fotografija je zadnji čas deležna vse bolj pozornega likovno teoretičnega spremljanja in obravnavanja — ugotavljanja virov in sestavnosti njene izrazne moči pa je uvodni-čarju pričujoče razstave skorda nemogoče dodati še kakšno ugotovitev, ki bi bistveno do-svetlila njen specifični kako-vostni prispevek sodobnemu slovenskemu fotografiranju.

Vendar je zadevno analitiko-vo nemoč možno prezreti, ker je fotograf bolj strnil vse doseženo, kot pa napovedal novo težnjo v svoji mirni, občutljivi in pre-htantni fotografski zagledanosti.

Njegov fotografski pogled se je prekalil in dokončno opredelil v tistem nedavnemu trenutku mariborske fotografije, ko jo je

prevelo posebej radoživo iska-teljsko razpoloženje, nemir, ki je podobno diferenciral in kvalifi-ciral več opaznih avtorskih stremljenj... tudi v skupnem oblikovnem okviru fotografije Mariborskega kroga. V tem skupku se je pričel dokazovati kot ustvarjalec, ki — motivno vzeto — vpija vase predvsem imagerijo mariborskega mesta in ki jo zadržano, v črno-sivo-belem, a oblikovno in razpoli-ženjsko tenkočutno razvija in fotografsko uveljavlja.

Neprestana in dosledna osre-dotočenost na priljubljeni temat je Dvoršaka odvrnila od vseh nedoslednosti diletantske in plehkosti profesionalne fotogra-fije. A njegova pot do javnega priznanja yrednosti njegovega dela, kakršna je končno tudi zdajšnja predstavitev, je bila polna zastojev: ne le zaradi nje-gove delovne samokritičnosti in zadržanosti, marveč tudi zatega-delj (naj zatrdim kot njegov klubski tovariš), ker je veliko svoje delovne vneme, moči in izkušenj žrtvoval kolegom in mladim.

Se enkrat: njegova fotografija nepogrešljivo zlahtni zdajšnji fotolikovni trenutek na Sloven-skem.

Z. Jeraj

Živilski kombinat

ŽITO Ljubljana

TOZD Triglav Lesce

TOZD Gorenjka —
tovarna čokolade Lesce

Vsem svojim potrošnikom in občanom čestita za praznik Radovljice ter priporoča svoje izdelke kot: žitarice, mlevske izdelke, kruh, testenine, pekatete, Triglav pecivo, kolače, čokolado Gorenjka in izdelke obrata Šumi

Koncert komorne glasbe v Radovljici

V nedeljo, 4. avgusta, ob 20. uri bo v dvorani radovljiške graščine v okviru prireditve za občinski praznik koncert komorne glasbe, na katerem se bodo prvič predstavili radovljiškemu občinstvu trije glasbeniki, ki so po rodu Gorenjci, a žive v Sarajevu oz. Zagrebu.

Branka Dujmič je po materi Radovljičanka. Rojena je bila l. 1952 na Reki, kjer je končala srednjo glasbeno šolo. Sedaj je študentka glasbene akademije v Zagrebu, kjer študira klavir v razredu prof. Damira Sekošana.

L. 1969 je prejela tretjo nagrado na republiškem tekmovanju glasbenih šol Hrvatske in l. 1971 kot odlična učenka srednje glasbene šole nagrado Ivan Matatič-Ronjgov.

Tudi **Nino Verber** je po materi Radovljičanka. Rojen je bil l. 1950 v Sarajevu, kjer je končal gimnazijo in srednjo glasbeno šolo in nadaljuje študij violine na sarajevski glasbeni akademiji v razredu magistra prof. Davida Kamhija. Razen tega je Verber že peto leto član sarajevske opere in filharmonije.

Profesor **Ivan Poljanšek** je bil rojen na Jesenicah. Osnovno šolo je obiskoval v Lescah in Radovljici, srednjo glasbeno šolo v Ljubljani, akademijo za glasbo pa v Ljubljani in v Zagrebu, kjer je diplomiral kot čelist v razredu prof. Janigra.

Doslej je kot glasbenik in pedagog deloval v Ljubljani v Slovenski filharmoniji, Operi, srednji glasbeni šoli, in Sarajevu v Operi in Filharmoniji, sedaj pa je zaposlen kot profesor komorne glasbe na sarajevski glasbeni akademiji. Poleg pedagoškega dela na akademiji stalno sodeluje kot čelist v godalnem kvartetu RTV Sarajevo.

Vsi trije umetniki že vrsto let preživljajo počitnice v Radovljici, prvič pa se bodo domačemu občinstvu predstavili kot glasbeniki. Izvajali bodo Fr. Chopina (Poloneza v c-molu, op. 40, št. 2 za klavir), J. S. Bacha (Sarabanda in Gigue iz 4. partite v d-molu za violino solo), L. Boccherinija (Sonata in A-duru za violoncello in klavir) in Klavirski trio v D-duru, op. 70, št. 1 L. v. Beethovna.

M. Avguštin

Obvestilo

Obveščamo občane, da uprizaritev Miklove Zale v Predvoru v okviru praznovanja praznika občine Kranj, ki je bila na lepkih napovedana za soboto, 3. avgusta, zaradi daljše odsotnosti nekaterih igralcev odpade.

Tajništvo ZKPO

GRADITELJI!

interesenti opečnih izdelkov Ljubljanskih opekarn Svoje zastopstvo sem

preselil

iz Nazorjeve 4 v novo stanovanje, Oprešnikova 15 v bližino samopostrežne trgovine na Klancu.

Pišite, obiščem vas na domu.

Se priporočam!
Andrej Smolej

Promenadni koncert

V soboto ob 18. uri je bil pred domom TVD Partizan Medvode koncert godb na pihala Donit Medvode in sindikalne godbe SANDRIK iz Dolne Hamre (ČSSR). Pred tem je bil slovesen sprejem češkoslovaških godbenikov, s katerimi imajo Medvodčani že večletne stike. Goste so nato odpeljali v Umag, kjer bodo ostali teden dni na letovanju v taboru TVD Partizan Medvode.

-fr

Gorenjski muzej v Kranju

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturno-zgodovinska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi je na ogled razstava del IVANA DVORŠAKA, kandidata mojstra fotografije AFIAP, ki jo prireja Gorenjski muzej in Kabinet slovenske fotografije.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka NARODNOOSVOBODILNI BOJ NA GORENJSKEM in republiška zbirka SLOVENKA V REVOLUCIJI ter tretja razstava iz serije retrospektiv slovenskih umetnic — dela umetnice KARLE BULOVCHEVE.

V Prešernovi hiši je odprt PREŠERNOV SPOMINSKI MUZEJ. V galeriji v isti stavbi pa je na ogled spominska razstava IZNAJDIATELJ FOTOGRAF JANEZ PUHAR 1814—1864.

Razstavne zbirke so odprte vsak dan od 10. — 12. in od 17. — 19. ure razen ponedeljka.

SGP Gorenjca na poti

GOBENJC napredka

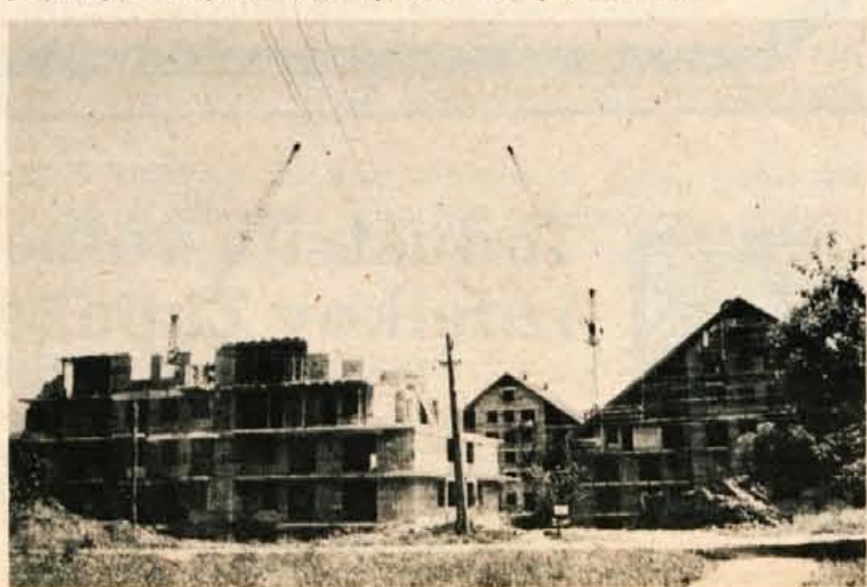
Splošno gradbeno podjetje Gorenjca ima zaposlenih 285 delavcev, v času sezone se ta številka povzpne tudi na 350 ljudi. Medtem ko so lani dosegli 4 S milijarde realizacije, računajo letos na 5 in pol S milijard letne realizacije. Po polletnem izračunu letošnjega leta so prepričani, da bodo plan še preseglji.

»Gorenjca«, ki ima trenutno odprtih več večjih in manjših gradbišč v radovljiški občini, je v občinskem merilu uspel predvsem zaradi tega, ker je vedno največ pozornosti namenil predvsem kvaliteti gradnje. Do zdaj od njegovih gradnjah še ni bilo pritožb in razočaranja, zato še vedno uspe pri vseh javnih natečajih in razpisih. Med pomembne gradbene pozitivne lastnosti sodi poleg kvalitete del tudi čas in trajanje dela. »Gorenjca« se je postavljenih rokov vedno »držal«, zato ni nikoli prišlo do večjih kasnitev.

V delovni organizaciji so razvili notranjo samoupravo, notranje samoupravne odnose prek treh delovnih skupin, delegatskega sistema, s tremi neposredno izvoljenimi delegati v odbor delavske kontrole in odbor za medsebojna razmerja. Sprejeli so tudi vse potrebne samoupravne akte, ki jih nala-ga nova ustava in si skratka že od vsega začetka prizadevali, da zagotovijo delavcem vse njihove pravice. Tudi zaradi tega ne ostaja Splošno gradbeno podjetje Gorenjca na prvih razvojnih korakih, temveč uspešno koraka naprej in si ob solidni notranji organiziranosti in solidni gradnji zagotavlja še večje delovne uspehe na področju gradbeništva.

Značilnosti, ki so bile osnova za širok razmah proizvodnje in za vedno nove delovne uspehe Splošno gradbenega podjetja Gorenjca iz Radovljice, se nedvomno v prvi vrsti kažejo v nenehni prizadevanjih za uvedbo sodobne mehanizacije in modernizacije. Moderna strojna oprema ni le olajšala dela neštetim delavcem, temveč je gradnjo tudi močno pospešila in pocenila. Tega so se v veliki meri pri Gorenjcu zavedali, zato so nenehno vlagali prav v novo strojno opremo.

Pri Splošno gradbenem podjetju Gorenjca so se uveljavili predvsem v občinskem merilu: tako so zgradili novo šolo ter odprli številna večja gradbišča pri domačih tovarnah kot Veriga Lesce, Iskra Otoče, Plamen Kropa, Sukno Zapuže, seveda pa pri tem delali z vso močjo tudi na področju stanovanjske gradnje. Ob vsem tem pa niso zanemarjali svojih delavcev, predvsem tistih, ki so prihajali iz drugih republik in ki so imeli največ težav prav zaradi stanovanjskega problema. Žanje so postavili zelo soliden stanovanjski blok s centralnim ogrevanjem in s prostori za družbeno prehrano. Delavci priznavajo, da zdaj žive v zelo urejenih stanovanjskih razmerah.

Kolektiv Vezenine Bled čestita in želi vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem prijetno praznovanje občinskega praznika Radovljice

republiko Nemčijo, Švico, Avstrijo in Anglijo.

Letos predvidevajo, da bodo ustvarili za 80 milijonov dinarjev dohodka, od tega pa nameravajo izvoziti za 8 milijonov dinarjev izdelkov predvsem na konvertibilno področje. Sicer pa si je v jubilejnim letu kolektiv z obratoma v Vipavi in Kočevju, gradijo pa tudi nov obrat v Ilirski Bistrici, zadal nalogo, da si ustvari čimboljše pogoje za nadaljnje gospodarjenje. »V podjetju že dve leti izvajamo akcijo za povečanje produktivnosti. Tako smo lani in predlanskim precej povečali število zaposlenih. Zdaj kolektiva na Bledu ne nameravamo več bistveno povečati. Ugotovili smo, da so to pogoji le za kapitalointenzivna vlaganja, saj odvečne delovne sile ni. Le v zunanjih obratih bomo še razvijali delovnointenzivne procese. Zato smo se tudi odločili za nov obrat v Ilirski Bistrici,« pravi direktor tovarne Janko Svetina.

Za izboljšanje delovnih pogojev bodo letos posodobili notranji transport blaga, povečali krojilnico in zgradili okrog 750 kvadratnih metrov prostorov, v katerih bo vezilnica. Razen tega pa se pripravljajo na postopno ukinitve nočnega dela za ženske, na ureditev novih prostorov za družbeno prehrano, na bolj organizirano zdravstveno varstvo zaposlenih (o slednjem so pred nedavnim še z nekaterimi drugimi podjetji na Bledu in zdravstvenim domom Jesenice podpisali samoupravni sporazum), nadalje nameravajo zgraditi prostore za otroško varstvo itd.

Že doslej so skrbeli za tako imenovani družbeni standard zaposlenih, v prihodnje pa bo ta skrb še večja. Tako na primer že zdaj plačujejo delavcem prevoze na delo, regresirajo tople obroke delavcem in njihovim družinski članom, skrbijo za rekreacijo in oddih. Na Bledu imajo na primer v najemu vilo Rog, regrese za dopuste pa dobijo vsi člani. Posebno skrb nameravajo v prihodnje posvetiti razreševanju stanovanjskih problemov delavcev.

Letos so se Vezenine tudi na novo organizirale. Zdaj imajo dve temeljni organizaciji združenega dela: Modna oblačila in Pozamenterijo. Pripravljajo (nekaj pa so jih že sprejeli) tudi statute in druge samoupravne akte. Pri tem pa so zelo aktivne družbenopolitične organizacije. Tako so si na primer komunisti v podjetju zadali nalogo, da morajo biti v prihodnje na vodilnih delovnih mestih člani zveze komunistov. Sindikat pa bdi nad samoupravljanjem, rekreacijo in drugimi dejavnostmi.

Ko so na slovesnosti sredi junija letos proslavili 50-letnico obstoja, so 125 članom kolektiva, ki so v podjetju od 10 do 25 let, podelili priznanja. Njihove slovesnosti v festivalni dvorani na Bledu pa se je od številnih gostov udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc.

»Res smo v zadnjem obdobju zabeležili nekatere lepe in spodbudne uspehe tako na proizvodnem kot na samoupravnem področju. Vendar se srečujemo tudi s problemi. Prepričan sem, da jih bomo s skupnimi močmi zmogli, hkrati pa bo naša osnovna skrb namenjena dobremu gospodarjenju in skrbi za delavca,« je povedal direktor Janko Svetina.

Nikoli in nikamor brez nasveta in ugodja, ki vam ga nudi

Jugoslavija
Generalna direkcija
Ljubljana, Dvorčakova 11 a
telefon: 313-226, 232-466
telex: 31206

Prodaja vseh vrst železniških, letalskih in ladijskih vozovnic za tu- in inozemstvo — hotelske rezervacije — turistične informacije — posredovanje potnih listov in vizumov — organizacija izletov in potovanj po Jugoslaviji in inozemstvu z lastnimi modernimi turističnimi avtobusi — avtobusni prevozi — izposojevanje avtomobilov s šoferjem ali brez.
Poslovalnice: Beograd, Bled, Brnik, Budva, Celje, Crikvenica, Dubrovnik, Fernetiči, Gradina (Dimitrovgrad), Hercegnovi, Jesenice, Koper, Korensko sedlo, Kozina, Lazaret (Ankaran), Ljubelj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Niš, Novo mesto, Novi Sad, Opatija, Podgora, Poreč, Postojna, Portorož, Pula, Rateče, Rabac, Rovinj, Sarajevo, Sežana, Skopje, Split, Subotica, Sentilj, Skofije, Vatin (Vršac), Vrsar, Vršac, Zadar, Zagreb
Kompas hotel Dubrovnik — Kompas hotel Bled — Kompas hotel Ljubljana z dep. »Panorama« — Kompas hotel »Stane Zagar« Bohinj — Kompas izletniški dom Ribno pri Bledu — Kompas hotel Kranjska gora — Restavracija »Ljubelj« Ljubelj — restavracija »Detelja« Tržič — žičnica »Zelenica« Ljubelj — Gojtvno lovišče Petrovi

Obiščite našo poslovalnico in hotel Kompas na Bledu

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitam za občinski praznik Radovljice

Med največjimi v svetu

vezenine bled

Tovarna čipk in vezenin ali skrajšano Vezenine Bled letos beleži 50-letnico obstoja. Nihče sicer natanko ne ve, kdaj so na Bledu začeli izdelovati vezenine. Ustno izročilo pravi, da se je dejavnost začela leta 1919, vendar prvi zapisi podatki izvirajo iz leta 1922. Takrat naj bi namreč že delala manjša obrtna delavnica. Najstarejši uradni podatki pa izvirajo iz leta 1924. V njih piše, da je Ivan Petrič 1923. leta v katastrski občini Želeče začel graditi tovarno vezenin in perila. Vendar ni bil dolgo njen lastnik. Vmes je posegla banka in ustanovila podjetje Izdelovalnica slovenskih in švicarskih vezenin. Pet ali šest let kasneje pa je na Bledu na Dobah zrasla še ena tovarna, ki je izdelovala klekljane čipke. Zgradil jo je dr. Anton Vovk.

Iz obeh predvojnih podjetij je 22. junija 1947. leta izvršni odbor okrajnega ljudskega odbora Jesenice ustanovil enotno podjetje Tovarno čipk in vezenin ali skrajšano Vezenine Bled. Do septembra 1950. leta je bilo podjetje pod administrativnim vodstvom, potem pa je kolektiv izvolil prvi 17-članski delavski svet.

Danes so Vezenine Bled glede količinske proizvodnje med največjimi proizvajalci čipk in vezenin na svetu. 750-članski kolektiv, ki ima razen tega še 50 vajencev, je lani v tovarni na Bledu in v obratih v Vipavi in Kočevju ustvaril za 70 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Izvoz pa so lani povečali za 100 odstotkov v primerjavi z letom poprej. Vezenine, strojne čipke, zavese, lahko žensko in otroško konfekcijo so izvažali predvsem v Zvezo

Poleg članov in številnih gostov se je takrat slovesnosti udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc

Tapetništvo

Radovljica, tel. 75-301

Izdelava tapetniških del po naročilu. Obloga tal. Dobava in montaža švicarskih karnis »SILENT GLISS«.

Izdelava in montaža zaves. Blazinjeno pohištvo po naročilu.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitam za občinski praznik in se priporočamo za svoje storitve

TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV
IN LIVARNA
TITAN
K A M N I K

proizvaja fitinge črne in pocinkane, ključavnice navadne in cilindrične, obešanke navadne in cilindrične, motorne mesoreznice in drobilke za orehe, ulitke iz temprane litine za avtomobilsko, strojno in elektro industrijo. Cenjenim potrošnikom priporočamo naše renomirane izdelke

Naš delovni kolektiv čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Delovni kolektiv LIP, lesna industrija Bled

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za občinski praznik in se priporoča s svojimi izdelki

Ob tridesetletnici
začetnih bojev
z »Gorenjskimi
domobranci«

Pod krinko »Za vero in boga« proti borcem za svobodo skupaj z nacističnimi okupatorji

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

POD KRVAVCEM

Domobranci so se v boju proti nam posluževali z različnimi ogleduhi. Tako so partizani septembra 1944. v gozdu pod Krvavcem na Možjanci naleteli na močno, okoli 50 let staro žensko. Dva partizana sta jo spoznala. Bila je vohunka Johana, zapeljanka, ki je imela že na vesti smrt petih naših tovarišev. Ko smo ji dokazali, da vemo za njeno izdajalsko delovanje, je prostodušno priznala:

»Hodim po gozdu, kot da kaj nabiram ter iščem sledove za partizani. Tako sem našla tudi bunker nedaleč od tod. Odšla sem po domobranci, pa so jih potolkli. Saj od nečesa človek mora živeti.«

Marsikomu izmed nas je ob tem izrednem priznanju postalo kar tesno pri srcu. Človek skoraj ne bi mogel verjeti, da so na svetu ljudje, ki se preživljajo s tem, da spravljajo ljudi v roke rabljem. Seveda so taki pokvarjenci prišli domobrancem prav.

Septembra istega leta smo zvedeli, da bodo prišli domobranci iz Voklega, Cerkelj in drugih bližnjih postojank na žeganje v Olševke pod Krvavcem.

Zgodaj zjutraj, še v mraku, smo postavili močno zasedo v gmajni za vasjo. Izbrali smo si zelo ugoden kraj in mislili smo si, da nam akcija ne more spodleteti.

Bilo je že pozno dopoldne, domobranci pa od nikoder. V vas smo poslali svojo izvidnico, če morda le že niso prišli. Kmalu smo zvedeli, da so prišli domobranci z Nemci po drugi poti in še precej jih je bilo. Naša zaseda je štela nekaj čez 20 mož, vendar se je skrivaje premaknila naprej, da bi se kje s sovražnikom srečala. Prav tako so Nemci in domobranci že zvedeli za nas in nas iskali. Zaseda se je pravkar pokazala izza vaških plotov, ko je trčila v sovražnika. Obe strani sta napadli naenkrat, toda sovražniki so bili v veliki premoči. K sreči se je takrat ulila močna ploha in zasedi nekoliko olajšala umik na Možjanco.

Že ta ponesrečena zaseda nam je dala misliti, da smo morali biti izdani.

Še bolj pa so nam to misel potrdili dogodki naslednjega jutra. Ko se je začelo malo svitati, nas je vrglo iz sna divje streljanje. Straža je belčke zadržala le toliko, da ni nihče padel in smo se v redu umaknili.

Kljub toči krogel smo naglo razdrli šotore, pobrali vso opremo ter med tem ostro užgali nazaj.

Drugega dne smo bili pri Goričniku na Štefanji gori. Zjutraj, ko je kuhar pravkar mešal žgance, je zapokalo prav od blizu. Domobranci so se priplazili med hišami prav do nas. Ubili dva stražarja in nas napadli od dveh strani. Razen stražarjev so ranili še dva tovariša. Sicer je bilo domobrancev malo, a jih zaradi domačinov, ki so nam pomagali, nismo napadli med hišami. Vas bi zanesljivo trpela. Tako smo se z domobranci srečevali skoraj vsak dan. Pod Krvavcem ni bilo malo ljudi, ki so jih sproti obveščali, kar so zvedeli o nas.

Bataljon se je tiste dneve pod Krvavcem premikal iz spopada v spopad. Borci so bili slabo oboroženi, pa tudi streliva je že primanjkovalo. Zato se je bataljon umaknil čez Kokro pod Storžič. Tam nas je presenetilo veselo obvestilo štaba IV. operativne cone, naj pridemo v Gornji grad po orožje in strelivo. To sporočilo je prišlo ob pravem času. Dobro opremljeni z novim orožjem smo potem tolkli domobranci in Nemce, napadali njihove postojanke in le tako smo lahko zadržali neprestane ofenzivne sunke, s katerimi si je sovražnik hotel obvarovati najvažnejšo prometno zvezo za umik proti »Hitlerjevi trdnjavi«.

»SEMENJ« V TRSTENIKU

V začetku novembra je naš II. bataljon prinesel s Stajerske precej novega orožja. Kar nestrpni smo že bili, kdaj ga bomo lahko koristno uporabili. Posebno bi se radi srečali z belčki, ki so nas zadnje čase večkrat presenetili. Zdaj bi jim presenečenja lahko obilo poplačali.

Po različnih znakih smo sodili, da so Nemci o naših premikih redno obveščeni in zato tudi mnoga presenečenja. Pogosti, za nas nepričakovani spopadi, so vtisnili nekaterim mlajšim partizanom pečat malodušja, domobranci-domačini iz Cerkelj, Predoselj, Suhe in niže iz okolice Komende, Domžal in Mengša, pa so se včasih prostodušno pogovarjali:

»Danes pa gremo v boršt. Zvedeli smo, kje so banditi.«
Vodstvo bataljona se je z vso vneto lotilo, da bi preprečilo taka presenečenja, hkrati pa smo se vsi spraševali:

»Kdo je izdajalec? Ali res samo ljudje iz civilnega omrežja ali kdo iz naših vrst?«

Naključje samo nam je pomagalo, da smo prišli resnici do dna.

Gašper iz Gorič pri Golniku je bil hraber partizan. Postal je vodnik v četi VDV, ki se je gibala pod Storžičem in Krvavcem. Bil pa je nerazgledan, hkrati pa je imel nekatere slabe lastnosti.

Kljub svojemu pičlemu znanju je bil oblastiželjen in tej lastnosti je seveda drugoval tudi sebičnost. Na jesen 1944 je Gašper nenadoma izginil. Kmalu smo zvedeli da je dezertiral k Nemcem oz. domobrancem.

Že po nekaj dneh so domobranci in Nemci napadli več bunkerjev pod Storžičem. Dobro in Kriško goro. Pri tem je padlo več naših ljudi. Gašper je poznal nekatere aktiviste in njihove zveze. Brž ko je dezertiral k domobrancem, so nekatere Nemci aretirali. Pristaši osvobodilnega gibanja so bili zelo zaskrbljeni, saj si niso bili na jasnem, če ni morda vedel Gašper tudi zanje in jih ovdal gestapu.

S temi zločini se je Gašper »opravljal« pred Nemci in belčki. Sovražniki so v njem spoznali na vsak zločin pripravljenega človeka. V očeh gestapa in domobranske bratovščine je postal zgleden borec za »vero in boga«, borec proti partizanom in OF.

Gašper je bil domačin, razen tega pa je kot bivši partizan poznal mnoge poti, javke in bunkerje. Po prvih napadih na naše aktiviste smo morali precej dejavnosti preusmeriti. Morali smo menjati kurirske poti, obveščevalci, terenci in kurirji so spremenili svoja bivališča in se preselili onstran Storžiča in Kriške gore nad Tržičem. To pa je bilo zelo odročno vsem okoli Kranja in Golnika.

Kakor smo zvedeli pozneje, je imel Gašper v naših vrstah svojega pajdaša. To je bil Peter, obveščevalec našega II. bataljona. Ta je Gašperja redno obveščal o vseh naših premikih, zato ni bilo nič čudnega, da smo bili tolikokrat presenečeni. Peter in Gašper sta pozneje hotela umoriti štab, bataljon brez vodstva pa bi že kako obvladali. To, kar so oni namenili nam, pa smo jim mi pripravili v Trsteniku, ko so se domobranci pripeljali na sejem. Na zanimiv način smo dobili podatke o njihovem prihodu od Gašperja samega in s tem se je orožje, s katerim so mislili pokončati nas, obrnilo proti njim.

Prve dni novembra 1944. je bil bataljon nad Tržičem, na severni strani strmega Storžiča. Ko je bil v noči od 11. na 12. november nenaden zbor bataljona, so vsi borci oživel. Nekaj dni prej smo s Stajerske dobili novo orožje, pa so bili fantje kar neučakani. Še bolj pa so oživel, ko so zvedeli, da bomo šli nad belčke. Menda ni bilo niti enega, ki se ni javil prostovoljno, da gre v akcijo. Toda tako močna enota bi bila premalo gibčna. Zato smo se odločili le za 18 fantov. Najteže jih je bilo obrati. Vsak je hotel iti z nami in nekateri so se kar prerekli in prosili, da bi smeli iti nad belčke. Končno je le bilo pripravljenih 18 dobro oboroženih fantov. S sabo so imeli 4 strojnice in potrebno strelivo.

Sredi noči se je utrgala kolona izpod Storžiča. Bilo je hladno in naletavati je začel prvi sneg. Naglo smo prispeli do sedla Poljane med Storžičem in Tolstim vrhom. Malo smo se oddahnili. Ta čas je komisar izkoristil, da je razložil, v kakšno akcijo pravzaprav gremo.

»Obveščeni smo, da bodo danes zjutraj prišli domobranci iz Kranja na sejem v Trstenik«, je začel komisar. »Najprej bodo šli k maši, da bi ljudem dokazali, kako se borijo za vero in boga«, potem pa, kot smo slišali, nameravajo kreniti pod Storžič, da bi »pogledali« še malo za »banditi«. Na primernem kraju jih bomo počakali in pošteno naklestili.«

Komisar je še nekoliko obrazložil lego Trstenika. Med borci je šlo navdušeno mrmanje.

»Verjetno bo belčkov okoli 50,« je potem začel razpredati komandant. »Nas je precej manj, toda tokrat smo boljše oboroženi. Glavno pa je: presenetili jih bomo na takem kraju, da se ne bodo mogli nikamor umakniti. Pazite samo na moja povelja in vse bo prav. Sedaj pa še pregledite orožje in strelivo!«

Med navdušenim šepetanjem smo se spustili s Storžiča. Še pred dnem smo zasedo postavili na primerne kraje. Pazili smo, da nas ni nihče videl. Ponosni smo bili, ko smo videli naše strojnice in z očmi merili razdaljo, kje bodo približno belčke dosegle naše krogel.

Eden izmed naših funkcionarjev pa je imel medtem posebno nalogo. Peter je namreč dejal, da se je zmenil z izdajalskim Gašperjem za sestanek med njim in predstavnikom našega bataljona. Baje je Gašper obžaloval, da je dezertiral. Po Petrovi izjavi bi bil rad svoje izdajalstvo opral in se spet pridružil partizanom. Mi mu nismo mnogo verjeli, upali pa smo, da bomo iz njega izvlekli kaj koristnega. Prejšnji teden smo od Gašperja zvedeli, da nameravajo belčki v nedeljo v Trstenik. Dogovorili smo se, da bo prišel k nam nekako ob istem času kot belčki iz Kranja, samo da bo on prišel iz smeri Golnika in Gorič, kjer je bil doma. Naš pogoj je bil, da nam bo omogočil dobiti v peš celotno domobrantsko posadko v Kovorju z vsem orožjem, in da nam bo omogočil uničenje postojanke brez žrtev. Gašper je bil po Petru sporočil, da ga na dogovorjeni kraj ne bo, če bo morda slišal, da smo mi že prej udarili po domobranci, ki bodo prihajali iz Kranja.

Seveda je tovariš, ki bi se moral sestati z Gašperjem, odšel na sestanek z dobro oboroženim spremstvom. Postavili so zasedo tako, da bi Gašperja, če bi nas hotel ukaniti lahko ujeli in se udarili z njegovim spremstvom.

Po vsem tem ni bilo nič čudnega, da smo bili vsi zelo vznemirjeni. Morali bi ubiti dve muhi na en mah.

Ze se je zdanilo. Napeto smo oprezovali na vse strani. Ura je bila že pol osmih. Vsem se je podilo po glavi nešteto misli. Kaj če nas je Gašper prelisčil?

Po cesti so v gručah ljudje hodili k maši. Borci so iskali razna kritja, da jih ne bi bili videli. Nekateri so se na pol potuhnili v plitkem potoku, drugi so bili tesno stisnjeni za redko grmovje, mitraljezec Stane pa se je prihuil celo pod mostič. Ljudje pač niso slutili, da se pod njim skriva dobro oborožen partizan. Ura je odbila osem, pol devetih. Zaseda, ki je čakala Gašperja, se je vsak hip ozirala na cesto, pričakovane ni bilo od nikoder. Komandant je ostal pri glavni zasedi in neprestano gledal skozi daljnogled.

Z votlim, svečanim glasom so se v Trsteniku razmajali zvonovi. To je bil znak, da se bo maša začela vsak hip. Vse borce je ob tem spreletela misel: »Gašper nas je speljal.«

Zvonovi so odzvanjali dobro minuto, ko je borce vrglo iz ugibanja rezko komandantovo povelje: »Pripravite se! Gredo!« Štiri strojnice, dve brzostrelki in 13 pušk je bilo naravnanih proti cesti. Nekaj streljajev niže smo opazili dolgo kolono. Bili so domobranci, ki so se s kolesi peljali v Trstenik.

Dober streljaj pred nami se je cesta vila v rahlo vzpetino. Belogardisti so stopili tu s koles in se podali navkreber peš. Sli so brezskrbno v gručah. Le redki so imeli na strel pripravljeno orožje.

Bili so že tako blizu, da smo slišali njihov razgovor. Klatili so razne neumnosti. Prvi so že šli mimo našega prednjega in nato naslednjih dveh mitraljeških gnezd. Komandantove oči so motrile kolono. Sedemindeset domobrancev je našel. Prvi domobranci so le še štirideset metrov pred mitraljezecem Stanetom. Skrit je bil pri mostičku, najbližje Trsteniku. Vso kolono je imel že pred seboj. Najraje bi bil pritisnil na petelina in pretrgal to mučno, napeto čakanje. Stane je s pogledom pobožal novi »Bren«. Kako bo delal?

Takrat je začel odrezani glas: »Ogenj!«

Pritisnil je na petelina, da ga je zabelel prst. Ko je strojnica zapela v enakomernih presledkih, se je v Stanetu hipoma raztjajala vsa napetost dolgih ur, ko so nestrpno čakali, kdaj se bodo pojavili domobranci. Za njim so se oglašili še drugi. S treh strani so sipale strojnice svinčeni ogenj, vmes pa so se oglašali rezki streljajev. Vsi »Breni« so delali brezhibno in po vsej kotlini je močno odmevalo.

Ob prvem strelu so belčki za drobec sekunde obstali kot okameneli. Potem pa so že spustili kolesa. Nekateri so ranjeni popadali po tleh, drugi pa so hoteli pobegniti. Toda kam? Na cesti so križem ležala kolesa. Belčki so zadevali obnje, padali, se spet pobirali. Po vsej dolžini iz gozda, izza potoka je bruhala nanje smrt, pred njimi je v zaklonu Stane onemogočal, da bi se bili prebili naprej, za njimi pa prav tako strojnični ogenj. Edina možnost za beg je bil travnik na desni strani ceste. Toda tam je bila ravnina in kdor bi se bil skušal rešiti v tej smeri, bi bil izgubljen.

Niti pol ure ni trajal spopad. Tu in tam je skušal kak domobranci odgovoriti z orožjem, a kmalu je za vedno utihnil. Še majhen jurš in kolona je bila razbita.

Ravno o pravem času. Strelivo smo bili skoraj porabili. Od daleč je po gozdu prihajala druga domobrantska kolona, ki bi nam prav zlahka upadla v hrbet. Razen tega je bila blizu nemška postojanka na Golniku, kjer je bilo nekaj sto policistov. Lahko bi nas odrezali od vnožja Storžiča.

Domobranci so drago plačali pot v Trstenik. Izmed 47 so imeli 10 mrtvih, 8 je bilo hudo, nekaj pa laže ranjenih.

Kmalu za drugo skupino belčkov so iz Kranja z vso naglico prodirali v pomoč tanki. Takrat smo se mi že umikali. Iz gozda nad Trstenikom smo jih opazovali z daljnogledom, kako so pobirali ranjene in mrtve belčke in jih odpeljali. Kmalu za tem so nemški tanki začeli obstreljevati Storžič. Toča granat je padala na vse strani, se razbijala ob skalah, večina pa je udarjala v gozd pod nami in lomila drevesa.

Gašperja na sestanek ni bilo, ker smo ga z napadom prehiteli. Čeprav nas je pravilno obvestil o prihodu domobrancev v Trstenik, vendar se z njim nismo več »dogovarjali«, temveč smo pozneje Kovor napadli.

Kmalu po bitki pri Trsteniku smo odkrili tudi Petrove umazane načrte. Takrat nam je priznal, kaj je Gašper nameraval.

Peter si je namreč pridobil toliko zaupanja, da je bil postavljen za posebnega bataljonskega obveščevalca. Bil pa je le malo v bataljonu. Največ se je zadrževal po vaseh, kar je bilo za obveščevalce normalno. Svojo odsotnost je zagovarjal še s tem, da tako najlaže pride do važnih podatkov. V resnici pa je to najbolj ustrezalo njegovim izdajalskim načrtom.

O tem, kako se je ujel v lastne mreže in kaj vse nam je priznal in povedal, je pa že druga, daljša zgodba.

Ivan Jan

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič

čestita za občinski praznik in priporoča
svojo priznano posteljnino

TOZD Kompas
TGO Ljubelj
s svojimi obrati na Ljubelju
in na Deteljici

čestita vsem občanom za praznik občine
Tržič in jim želi prijetno praznovanje

S svojimi uslugami se priporočamo.

Z dobrim delom obvladovati težave

Med slovenskimi in jugoslovanskimi trikotažerji ima radovljiška Almira mesto prav nekje pri vrhu, tako da si okoli 670-članski kolektiv dosti prizadeva, da bi takšno mesto obdržal tudi še vnaprej. To pa ni posebno lahka naloga, saj se gospodarski tokovi jugoslovanskega gospodarstva, naj bodo takšni ali drugačni, kažejo tudi v pogojih gospodarjenja organizacije združenega dela Almira Radovljica.

Trenutno je na primer dokaj velik problem preskrbe s surovinami, saj so trikotažerji in tako tudi Almira odvisni od pogojev na zahodnoevropskih tržiščih. V zadnjem obdobju pa so cene surovin še poskočile za 30 do 40 odstotkov, kar vsekakor vpliva na povečanje proizvodnih stroškov, nižje prodajne cene pa ob večjih cenah surovin zmanjšujejo ostanek dohodka.

Kljub takšnim pogojem gospodarjenja pa si je kolektiv Almire zastavil v planskih izhodiščih nalogo, ki ni majhna. Obseg fakturirane realizacije naj bi se na domačem trgu povečal za 35 odstotkov, na tujem pa kar za 45 odstotkov. Ob nespremenjenem številu zaposlenih naj bi bil letošnji količinski plan za 11 odstotkov večji, po številu kosov pa za 4 odstotke.

In kako je Almira v zaostrenih razmerah na tržišču uspelo gospodariti v letošnjih prvih šestih mesecih? Številke govore, da je kolektivu uspelo ustvariti za 38 odstotkov večjo realizacijo kot v lanskem

enakem obdobju, s tem pa so izpolnili 36 odstotkov letnega plana. Številka je dovolj visoka, če vemo, da je zaradi sezonskega vpliva realizacija v prvem polletju vedno manjša kot v drugem, tako da je plan praktično dosežen.

Kolektiv Almire se zaveda, da so sredstva, naložena v strojno, opremo dobro naložena. Na trgu se pojavljajo vedno novi pletilni stroji, ki nadomeščajo zastarelo opremo. Sodobna strojna oprema pa obenem zagotavlja tudi — seveda ob ustrezni organiziranosti — nadomestitev izgub-

almira

ljenih delovnih ur zaradi ukinitve nočnega dela žensk. Almira pa zaposluje pretežno žensko delovno silo.

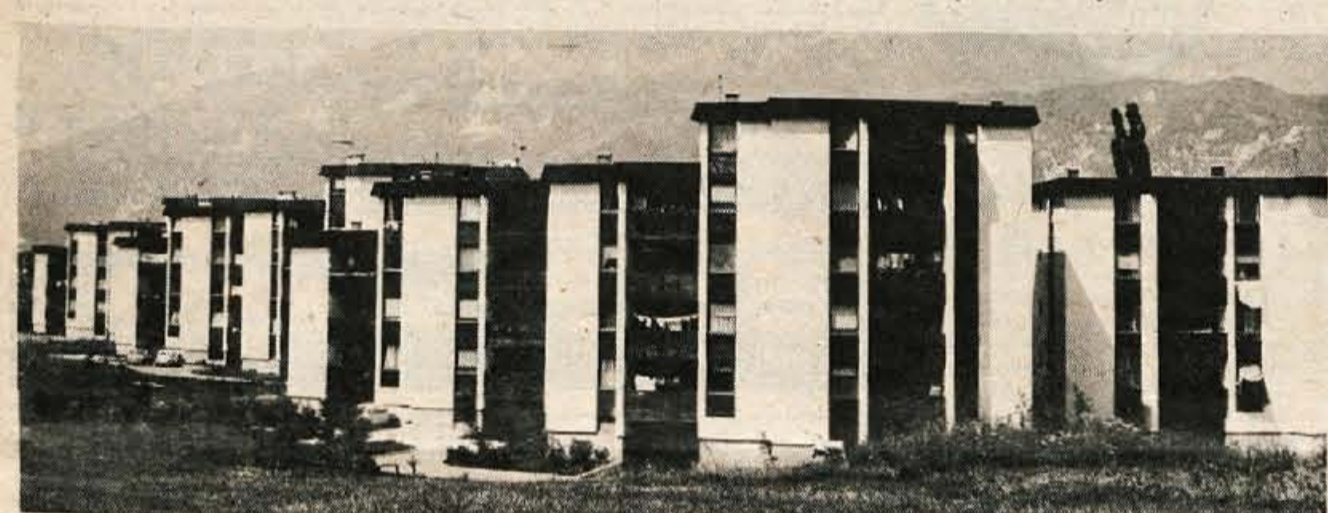
Investicijski program Almire, potem ko so lani dogradili nove prostore v Radovljici, še ni izpolnjen. Zdaj imajo v načrtu novo tovarno v Novi Gorici, kjer sicer že dela 97 zaposlenih, vendar v neprimernih prostorih. V novi tovarni, ki bo gotova že letos in bo veljala okoli 4,5 milijona din, bo zaposlenih okoli 200 delavcev, investicijo pa je s finančnim kreditom podprla tudi skupščina občine Nova Gorica.

Ko smo že pri investicijah, je prav če omenimo še nekaj manjših, a zato

nič manj pomembnih investicij. Ne tako dolgo tega so opremili novo tovarniško kuhinjo, ki je veljala 50 milijonov starih din, v drugem polletju pa bodo razdelili tudi precejšnja sredstva za stanovanjsko izgradnjo. Da bi kar najhitreje rešili najhujše stanovanjske probleme svojih delavcev, so se v Almiri odločili za zbiranje ene tretjine večjih sredstev kot to zahtevajo predpisi.

Uveljavljanje novih ustavnih določil je v Almiri doživelo podporo. Delavci so se že v lanskem juniju odločili za ustanovitev treh temeljnih organizacij združenega dela. Samoupravljanje v novi obliki je že zaživelo. V bodoče čaka kolektiv še oživljanje samoupravnih delovnih skupin, v katerih bo odločanje delavcev še bolj neposredno. Seveda tudi na tem področju ne gre brez vseh težav, vendar pa se kolektiv z njimi pogumno spoprijema ob polni podpori in aktivnosti družbenopolitičnih organizacij kot so ZK, ZMS, sindikat itd. Dokajšen prispevek k informiranosti kolektiva pa pomeni tudi njihov tovarniški časopis, ki so ga začeli izdajati letos aprila.

Še bi lahko naštevali podatke o tem prizadevnem radovljiškem kolektivu — da so v prvem letošnjem polletju izplačali za 23 odstotkov večje poprečne osebne dohodke, da je število letošnjih izgotovljenih proizvodov višje od lanskega za toliko in toliko odstotkov, količina predelane preje pa ne, ker se materiali od lanskih razlikujejo; še in še bi lahko dopolnjevali z detajli sliko radovljiške Almire. Ne moremo pa mimo pomembnejšega dogodka, ki se pripravlja v naslednjih mesecih: pogovori o združitvi slovenskih trikotažerjev, med njimi je tudi Almira, v sestavljeno organizacijo združenega dela, so že v zaključni fazi.

Vila bloki v Radovljici — projektanta: arhitekta Janez Žan in Andrej Ravnikar

Na pobudo radovljiške in jeseniške občine je bil 1962. leta ustanovljen Zavod za urbanizem Bled. Ustanovili so ga za opravljanje urbanistične dejavnosti in za projektiranje visokih (stanovanjski in drugi objekti) ter nizkih (vodovodi, ceste, kanalizacija) gradenj. Z leti so projektiranje v glavnem opustili in se usmerili v projektiranje visokih gradenj in urbanizma. Prva leta so se lotili izdelave urbanistične dokumentacije za večje kraje v radovljiški občini (Bled, Bohinj, Radovljica) nato pa so enako dokumentacijo izdelali še za manjše (Begunje, Kropa, Kamna gorica itd.)

Enajst zaposlenih od tega sedem arhitektov v zavodu predstavlja danes najmočnejšo skupino arhitektov na Gorenjskem. V 12 letih je ta ustanova, ki je pravzaprav naslednica nekdanjega Projektivnega biroja Radovljica, razvijala stanovanjsko gradnjo v občini, projektirala šole, trgovske in druge objekte, izdelala vrsto načrtov za preureditve hotelov in druge. Čeprav se danes delujejo predvsem na območju radovljiške in jeseniške občine, pa so segli tudi zunaj tega področja. Po njihovih načrtih in projektih so zrasli objekti v Dolenjskih in Smarjenskih Toplicah. Med pomembnejšimi projekti oziroma načrti, ki jih pravkar pripravljajo, so vrteci, ki naj bi v prihodnje zrasli v radovljiški občini.

Danes lahko trdimo, da je radovljiška občina med najboljše urbanistično urejenimi občinami na Gorenjskem in v Sloveniji. Velika zasluga za to gre prav Zavodu za urbanizem na Bledu. Direktor Zavoda inž. Boris Zrimc in namestnik direktorja inž. Milan Jerala pravita: »Na urbanističnem področju je bilo pred leti v radovljiški občini vrsto težav. Z leti nam jih je uspelo rešiti. In ne le to. Dokazali smo, da smo kos vsem nalogam.«

Ob radovljiškem občinskem prazniku čestitamo vsem občanom, delovnim organizacijam in poslovnim partnerjem in jim želimo veliko delovnih uspehov.

Urbanizem in projektiranje visokih gradenj

Osemletka v Bohinju — projektanta: arhitekta Janez Žan in Andrej Ravnikar

16-stanovanjski blok ZB NOV na Rečici na Bledu — projektanta: arhitekta Radovan Jemc in Milan Jerala

Individualna stanovanjska hiša na Bledu — projektanta: Milan Jerala in Radovan Jemc

Trgovsko-stanovanjski center na Sp. Plavžu na Jesenicah — projektanta: arhitekta Milan Jerala in Radovan Jemc

ZD Jesenice — Ambulanta v Radovljici — projektanta: arhitekta Janez Žan in Andrej Ravnikar

34-stanovanjski blok v gradnji na Jaršah na Bledu — projektanta: arhitekta Milan Jerala in Radovan Jemc

Obleka na dopustu

Vsi, ki odhajamo na dopust, imamo isti problem: kaj vzeti v počitniško torbo. Navadno vzamemo preveč obleke v želji, da bi se vsak dan pokazali drugim, koliko imamo obleči. Potem pa na dopustu vsak dan nosimo eno obleko ali pa smo ves čas v hlačah. Ob povratku pa moramo še poslušati pikre pripombe naših najbližjih, ki so vzeli s seboj le skromno garderobo.

Kaj sodi v počitniški kovček? Najprej kopalke seveda, saj boste, če potujete na morje, ves dan prežveli na plaži. Zato pri številu kopalnih oblek ni treba skopariti, raje tri kose kot pa le enega. Morda so dobre tudi lanskoletne kopalke, ki jih oblečemo, kadar gremo plavat, letošnje pa imejmo za sončenje in sprehod po plaži. Da je preoblačenje kopalnik nujno, ni treba posebej poudarjati, pa čeprav so zdaj že izdelane iz zelo tankega materiala, ki se hitro suši. Preoblačenje zahtevajte tudi od drugih članov družine, saj ni slabšega za zdravje kot v vetru drgetati z mokrimi kopalnicami na sebi. Za plažo potrebujete tudi kopalno haljo, ki je lahko iz tankega bombaža ali froteja.

Mlažje gotovo ne bodo pozabile na hlače, h katerim se nosijo barvaste bombažne majice ali pa romantične čipkaste bluzice za zvečer ali pa izre-

zane svilene z golim hrbtom. Za starejše letnice pa so imenitne srajčne obleke iz svile, bombaža, čipke, kratke ali dolge, zaprte ali izrezane kot se bolje počutite.

K tej osnovni garderobi sodi še ena ali dve obleki, ki odkrivata porjavlost ramen in hrbta, nosimo pa jo katerokoli uro dneva ob morju. Taka vesela obleka seveda po vrnitvi z dopusta lepo ostane v omari in je za mestne ulice zaradi odkritosrčnejšega izreza ne oblačimo.

Kaj še potrebujete? Veliko brisačo, torbo, v kateri se da skriti kup drobnarij in kopalke ter časopis, morda tudi slamnik ali platnen klobuk, pisan poletni nakit, natikače in boljše sandale za ples, pa smo pri kraju.

Palačinke s paradižnikom

Potrebujemo: moko, jajca, mleko in masčobo za palačinke, paradižnikovo omako, 1 dl kisle smetane, 3 dkg surovega mašla in 3 dkg nastrganega parmezana.

Iz moka, jajc in mleka spečemo palačinke. Palačinke namažemo z gustom paradižnikovo omako in zvijemo, nato pa narežemo na tri do štiri kose ter zložimo v pomaščeno proti ognju odporno posodo. Palačinke polijemo s kislom smetano in stopljenim maslom, potresemo s sirom in potisnemo v ogreto pečico, da se opečejo.

izbrali smo

Če iščete za teraso ali vrt pleteno sedežno garnituro, naj vam povemo, da jih imajo v bogati izbiri v Zarjini DOMOPREMI na Jesenicah.

Cena: garnitura od 900 do 1400 din

Vseh vrst lepih, ročno kvačkanih, garnistih ali bombažnih oblek imajo naprodaj na Kokrinem oddelku za mlade v GLOBUSU.

Cena: 348,30 din

Pa še nekaj zanj: v ALMIRI so spletni udobne, lepo progaste majice za poletje. V vseh barvah in velikostih se dobe v njihovi trgovini v Radovljici.

Cena: 99,50 do 112,70 din

Da se nam ne bodo steklenice trkljale po avtu, kadar gremo na piknik, si pomagajmo s takimle nosačems. Pa tudi za nakup v bližnjem bifeju bo prišel prav. Za 4 ali 6 steklenic jih imajo v Murkinem ELGU v Lescah.

Cena: 45 in 54,40 din

za vas

10 GLAS

Petek — 2. avgusta 1974

Vrt poleti

Tudi taki vrtničkarji so, ki niti na dopust od doma ne morejo, ker mislijo, da bo med tem časom njihov vrt propadel. Na srečo pa že narava sama uredi, da poleti vrt sam nekoliko zastane in pravzaprav počiva tako kot mi. Seveda marsikje brez zalivanja ne gre, zato si je pač treba organizirati ustrezno pomoč, ko odhajamo na dopust. Najmanj skrbi imamo seveda, če dopust preživimo v domačem vrtu, tam, kjer smo se dolgo časa trudili, urejali, da bi lahko poleti in pozno v jesen uživali v sadovih svojega dela. Če je na vrtu še majhen bazen, potem imamo pravzaprav vse, kar potrebujemo za imeniten dopust. Tam, kjer so bazeni, jih je treba seveda redno čistiti. Voda v bazenu bo bistra, če vanjo vržemo vsake toliko časa po 3 g modre galice na vsak kubični meter vode.

Poleti škropimo vrtnice in gomoljne begonije, da jih ne napadejo škodljivci. Ni gršega kot odcvetelo cvetje, zato ga redno odstranjujemo. Z zelenjavnimi gredami je nekoliko več dela. Redno jih moramo okopavati, posebno če ostanejo po močnem dežju trde in nepropustne za zrak. V poletni suši je treba seveda zalivati solato. V začetku avgusta lahko že sejemo jesensko in zimsko solato ter kitajski ohrovt. Ne pozabimo gnojiti okenske in balkonske cvetice. Avgusta bo tudi čas za presajanje vrtnih jagod.

družinski pomenki

Puberteta, in kaj sedaj

Ko pride poletje in otroci želijo sami oditi na morje, začno starši spoznavati, da pred sabo nimajo več malih nemočnih otročičev. Zdaj imajo mladostnika, ki z vsemi močmi trga korenine, ki ga vežejo na starše in dom ter išče svoj prostor pod soncem. Do odraslih so mladostniki zelo kritični. Opazujejo jih, presojajo njihove nagibe, lastnosti in značaj. Pogosto se zaprejo vase, grebejo po svoji duševnosti, razmišljajo o sebi, o svoji zunanosti, priljubljenosti in vtisu, ki ga naredijo na druge. Spособni so abstraktnega mišljenja, zato samostojno razmišljajo in prihajajo do svojih spoznanj, medtem ko so do posredovanih izrazito kritični. Želijo polno živeti in sami aktivno odločati o svoji biti in bodočnosti. Pogosto se skušajo kar na silo osvoboditi privrženosti ritualom in socialnim normam sredine, v kateri živijo. Dvomijo o vseh vrednostih in idealih svojih staršev in odraslih sploh. Iščejo nove vrednejše in polnejše. Če pa se v takem kritičnem obdobju življenja na osnovi kritičnih opažanj stari ideali pokažejo kot lažni, pri tem pa se ne pojavijo novi, pride do popolne brezcilnosti, skrajnega dolgočasia, ki je sicer značilen za mlade prestopnike.

Starši in okolica pogosto na to iskanje, željo po samostojnosti in odločanju reagirajo zasmehljivo, vzvišeno in cinično, pa tudi z grobim in krivičnim odnosom. Mladostniku dajo vedeti, kdo je gospodar v hiši, za čigav denar in žulje živijo in zahtevajo od njih popolno pokorščino. Z njimi pogosto še izraziteje ravna kot z otroki, kar mladostnika še bolj prizadene in pripelje v nujne konflikte. To so trenutki, ko delajo starši najtežji izpit v življenju, ko se njihova vloga popolnoma spremeni. Iz vsemočnih diktatorjev in usmerjevalcev otrokovega življenja se morajo spremeniti v potrpežljive poslušalce in svetovalce. Če pri tem ne uspejo, padejo na najtežjem in najvažnejšem izpitu v življenju. Njihov tako ljubljeni in čislani otrok jim postane tujec in jim greni življenje. Ne morejo dojeti, da otroci ne ostajajo vedno otroci. Ko odrastejo, stojijo pred nami kot strogi nepopustljivi preiskovalci in sodniki našega čustvovanja, vedenja in življenja.

Janez Rojšek, dipl. psiholog

Občani Kokrice praznujejo

Novo ustanovljeno Športno društvo Kokrica — Kranj organizira v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami v počastitev krajevnega praznika kulturno-zabavni športni teden od 30. julija do 4. avgusta 1974.

Namen športnih prireditev je predvsem v množičnosti od cicibanov do veteranov. Zato pozivamo vse občane, da se teh tekmovalnih udeležijo v čim večjem številu.

Razpored prireditev je naslednji:

petek, 2. avgusta

ob 16. uri: nogometni turnir, ki se nadaljuje tudi v soboto; ob 20. uri: večerna gasilska vaja;

sobota, 3. avgusta

ob 9. uri: kolesarska dirka po Kokrici, prijave dve uri pred startom; ob 16. uri: strelsko tekmovanje v Predosljah; ob 17. uri: pričetek velike vrtno veselice z bogatim srečelovom, nagradnim streljanjem in kegljanjem;

nedelja, 4. avgusta

ob 15. uri: razglasitev rezultatov tekmovalnj pred kulturnim domom in nadaljevanje zabavne prireditve.

Pridite! Praznujte z nami!

Odbor za praznovanje

CENTRAL

GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE - KRANJ

Cenjene stranke obveščamo, da smo 31. julija 1974 odprli v Cerkljah na Gorenjskem novo trgovino KRVA-VEC.

Velika izbira blaga in solidna postrežba bo zadovoljila vsakega kupca. Prepričajte se!

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

Iskra Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj v ZP Iskra Kranj

želi zaradi povečevanja proizvodnje zaposliti nove sodelavce, in sicer:

40 delavk

za delo v montaži, obdelovalnici ali na plastičnih masah;

15 delavcev

za delo v obdelovalnici ali na plastičnih masah;

5 čistilk

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra, Elektromehanika Kranj, kadrovska področje, 64000 Kranj, Savska loka 4

Potrošniki!

V paviljonu Mercatorja v hali C si boste lahko ogledali in nabavili po konkurenčnih cenah

25 let!

- pohištvo
- stroje za gospodinjstvo
- akustiko
- posodo
- lestence
- kmetijske stroje
- mline
- betonske mešalce

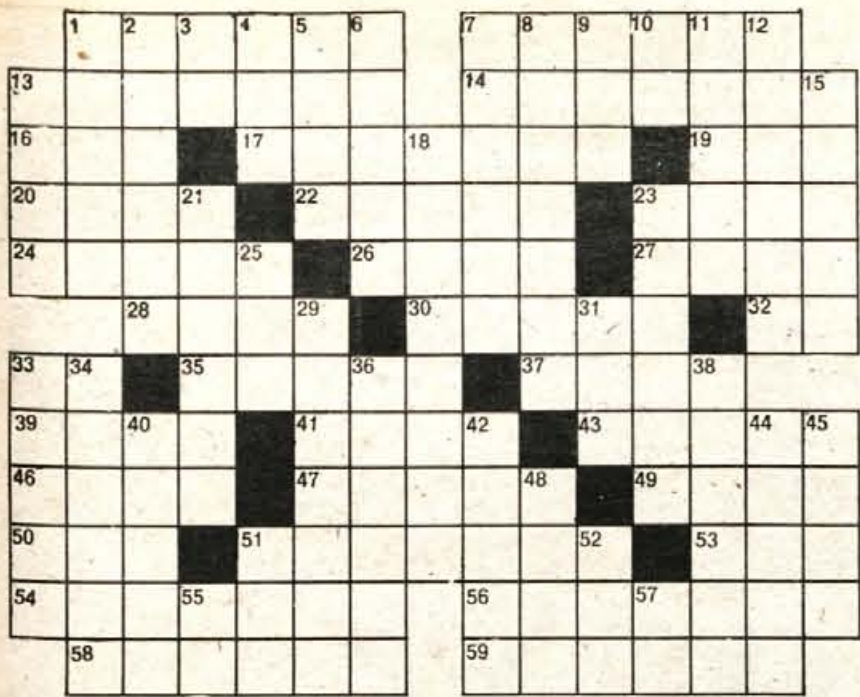
- preproge
- odeje
- vse vrste tekstila
- zaves, katere na željo stranke takoj zarobimo
- bife s kavo Mercator

Vse za vas in vaš dom pri

MERCATORJU! **Mercator**

Za občinski praznik občine Radovljica in Tržič, 5. avgust, iskreno čestita in želi še dosti delovnih uspehov MERCATOR, TOZD Preskrba Tržič.

Vodravno: 1. kemični element, kovina za zlitine, oksidi za barvila, znak Co, 7. siten, nadležen, tečen človek, 13. topničar, 14. psevdonim prve slovenske filmske igralke Ide Kravanc, 16. Albanska telegrafna agencija, 17. kdor je brez moči, asteničen, 19. spolno zrelo govedo moškega spola, 20. ime švedskega politika Erländerja, 22. stara, priljubljena igra na karte za tri ali štiri igralce, 23. ustanova za načrtno in sistematično izobraževanje in vzgajanje in zgradba za pouk, 24. ime slovenske pevke popevk Kohontove, 26. francoski violonist in skladatelj, čigar dela so standardni študij, Pierre, 27. južno burmansko mesto blizu obale zaliva Martaban, 28. izračunani del, obrok, 30. pripadnik mongolskega ljudstva, 32. Nikola Tesla, 33. kratica za kiloliter, 35. vzdevek za tistega, ki čivka, 37. gorski prelaz na Velebitu, 39. ime italijanske popevkarice Pavone, 41. ime hrvaškega kiparja Rosandića, 43. najpomembnejše črnomorsko pristanišče v Ukrajinski SSR, 46. mitološki kralj v Atenah, po katerem se imenuje Egejsko morje, 47. minerali spreminjajočih se barv, okrasni kamni, 49. reka v Angliji, ob kateri je Shakespearev rojstni kraj Stratford, 50. Olaf N. Roemer, 51. enigmat, kdor se ukvarja z ugankami, 53. glavni števniki, 54. ironična beseda za reveža, 56. oseba, na katero je asignacija (nakazilo) izdana, 58. gruzijska kraljica, opevana v epskih pesmih kavkaških narodov, 59. voznik z rikšo.

Navpično: 1. vnetje sluznice, 2. perzijski polosek, 3. Brane Oblak, 4. ime ruske plesalke, ene najslavnejših balerin, Pavlove, 5. del listnatega drevesa ali knjige, 6. trtni brošč, 7. škofijski cerkveni zbor, 8. listek z napisom, nalepka, tudi strogi predpisi za vedenje, 9. karcinom, 10. znak za kemično prvino iridij, 11. majhna, ozkonožna opica iz južnozgodnje Azije, 12. strupena tekočina iz benzola za izdelovanje barv in zdravil, 13. ljubkavalno žensko ime, Katarina, 15. okras na glavah korintskih stebrov, 18. kdor ima erotomanijo, spolno preobčutljivost, 21. matematični znak za enakost, 23. zlogovna uganka, 25. ime skladatelja in dirigenta Sossa, 29. starejša, helikopterju podobna letalna priprava, 31. klic po telefonu, 33. tebanski kralj, Jokastin brat, ki je dal Antigono živo zazidati, 34. lesenec, rjavi premož slabše kakovosti, 36. orodje za kopanje, 38. srbsko žensko ime, Neva, 40. topel vrelce, javno kopališče Rimljanov, 42. udeležene sinjske viteške igre, 44. priprava, s katero ugotavljajo kake objekte pod vodo, 45. papežev letni dohodek, annatae, 48. romunsko mesto, zahodno od Pruta, srečnišče Moldavije, 51. mejna reka med Hrvaško in Bosno, pritok Save, 52. bikov glas, rikanje, 55. Anton Marti, 57. Goran Strok.

Rešitve pošljite do torika, 6. avgusta na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

rešitev nagradne križanke

1. tercet, 7. tapeta, 13. Etiopec, 15. kulisar, 16. maslo, 17. Iza, 19. gamba, 20. APA, 21. sosenska, 24. Elk, 25. alt, 27. etika, 28. ura, 29. nedra, 31. opera, 33. niti, 34. P, 35. dalje, 37. Nicea, 38. erg, 40. indij, 42. Ota, 43. suteran, 46. Azi, 47. RR, 48. okra, 49. Olot, 51. Ed, 52. Marmont, 54. Baleari, 56. Atropa, 57. sektaš

izžrebani reševalci

Prejeli smo 81 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (50 din) bo dobila Milka Lebar, 64209 Zabnica, Sp. Bitnje 15; 2. nagrado (40 din) Breda Pečjak, 64000 Kranj, Stražiška 50 a; 3. nagrado (30 din) pa Vera Drobnič, 64290 Tržič, Cankarjeva 1. Nagrade bomo poslali po pošti.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Nudimo večjo izbiro letnih oblek v naših prodajalnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

slovenija avto 2% znižan prometni davek

na XXIV. mednarodnem gorenjskem sejmu od 9. do 19. avgusta 1974

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarski in slikarski stroki, polaganje tapet, plastičnih ometov, polaganje parketa in plastičnih podov

obenem čestita vsem delovnim ljudem za občinski praznik

Manj avtomobilov

Italijanska tovarna avtomobilov Fiat je v prvih šestih mesecih letos prodala za okoli 20 odstotkov avtomobilov manj kot lani. Proizvodnja avtomobilov v ZR Nemčiji pa je bila maja za 9,3 odstotka večja kot aprila letos, vendar je število avtomobilov še vedno za okoli 20 odstotkov manjše kot lanskega maja. V prvih petih mesecih se je proizvodnja avtomobilov v ZR Nemčiji zmanjšala za 18,2 odstotka.

V čolnu čez Atlantik

Vsemogočim morskim pustolovcem, ki v najrazličnejših plovilih skušajo v rekordnem času prepluti oceane, sta se pridružila tudi bolgarska zakonca. Uspelo jima je v 68 dneh v osem metrov dolgem čolnu prepluti Atlantik. Čoln je imel jadra in pomožni motor. Zakonca Paposov sta menda hotela na tem potovanju ugotoviti, koliko časa se lahko človek hrani samo s planktonom. O rezultatih raziskave še ni podatkov.

Častitljiva starost

Trenutno najstarejši Američan je star 132 let. To je temnopolti Charlie Smith. Rojen je bil v Afriki, od koder so ga zvalili na neko jadrnico, ko je bil star 12 let, ter nato prodal kot sužnja. Ko so v ZDA odpravili suženjstvo, si je kupil branjarjo.

Barve proti hrupu

V Sovjetski zvezi so odkrili nenavadno način boja proti hrupu. Začeli so uporabljati barve z antiakustičnimi lastnostmi. Arhitekti, ki so uporabili barve predvsem pri opremljanju tovarn, ugotavljajo, da se z njimi da izboljšati pogoje dela. Barva, ki vpija zvok, je rezultat laboratorijskih raziskav fiziologov, ki so najprej odkrili zakone zvoka ter na osnovi tega sestavili tablice, ki omogočajo kombinacije barv z najboljšimi antiakustičnimi lastnostmi. Danes vemo, da ima vsaka frekvenca zvoka svojo barvo, ki zmanjšuje vpliv zvočnih valov. Visoke tone na primer lahko zmanjšujemo s hladnimi barvami kot so zelena, siva in modra.

Veter poganja elektrarno

V iskanju novih energetskih virov so se v Veliki Britaniji odločili za izkoriščanje vetra. Sestavili so generatorje z močjo 400 vatov do 4 kilovatov, ki so namenjeni radio relejnim in meteorološkim postajam ter svetilnikom. Ti generatorji proizvajajo elektriko, če veter obrača krila, ki so vgrajena v napravo. Naprava deluje, če piha veter s hitrostjo enajst do trinajst kilometrov na uro. Za puščavske in arktične predele pa so izdelali modele s krili, ki lahko zdrže uraganski veter, ki piha z močjo do 300 kilometrov na uro.

Manj alkohola v krvi

Zaradi vse več nesreč, ki so jih zagršili vinjeni vozniki, so se v Belgiji odločili za odločno zmanjšanje dovoljene količine alkohola v krvi. Do pred kratkim so namreč vozniki lahko vozili tudi z do 1,5 promile alkohola v krvi. Ob tolikšni vinjenosti marsikateri voznik vidi dvojno. Če je imel voznik več, je bilo treba le počakati, da se je alkohol v krvi znižal na dovoljenih 1,5 promila. Sprememba v zakonu je med Belgijci seveda sprožila razprave, koliko kozarčkov bodo lahko sedaj popili, da ne bodo kršili zakona. Na to si bodo lahko odgovorili, če bodo kupili v lekarni alkotest in kar sproti med vožnjo ugotavljali, ali lahko peljejo naprej ali je pametneje ustaviti in počakati, da se pijanost izkadi.

Vzrok neznan

Francosko-sovjetska komisija je sporočila rezultate enoletne preiskave letalske nesreče lani junija v bližini Pariza. Takrat se je med demonstracijskim letom zrušilo sovjetsko letalo TU 144. V nesreči je izgubilo življenje 6 članov posadke in 7 prebivalcev kraja, na katerega se je letalo zrušilo. Komisija ni mogla odkriti vzroka nesreče, najverjetneje pa gre po mnenju članov komisije za »človeško napako« in ne napako stroja.

Potne roke

Mnogi ljudje tožijo nad tem, da se jim dlani prekomerno potijo. Zdravniki pravega vzroka ne poznajo in ne morejo nikomur pomagati. Kirurški klinike v Clevelandu pa so poskušali problem znojenja dlani urediti z operacijo. Na nadlakti prerežejo neko živčno zvezo. Vse operacije doslej so bile uspešne, medtem ko je isti postopek pri prekomernem znojenju nog pokazal slabše rezultate.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(30. zapis)

Šmohor je res staro naselje — že l. 1169 ga omenjajo listine. Cerkev pa je precej nova, vendar je zgrajena v dokaj čistem gotičnem slogu, kot je bila prvotna, iz l. 1484. — No, v cerkvi so še sledovi slovenščine — v napisih in razporedu maš. Sicer pa so služili v Šmohorju včasih le slovenski župniki. Tako je bil smohorski župnik in dekan v letih 1850—1883 pesnik, čbeličar in Prešernov prijatelj dr. Jernej Levičnik (o njem bo še stekla beseda).

Vendar, ko hodiš po Šmohorju, ne na cesti, ne v gostilni, ne v trgovini — kaj šele v šolah in uradih — ne slišiš več mile slovenske govornice, ki je v Ziljski dolini prav gotovo najbolj častitljiva od vseh koroških slovenskih narečij. Stare šege in navade, hitri »visoki rej« (v dvočetrtinskem taktu), lepe noše, prelepa gorska dolina in bistre vode — vse to si moramo potisniti globlje v srce, ko stopamo po že tako nemškem Šmohorju...

ČBELIČAR LEVIČNIK

Rod pesnika in prvega Prešernovega življenjepisca dr. Jerneja Levičnika izvira iz Železnikov v Selški dolini. Jernej se je rodil očetu fužinarju dne 15. avgusta 1808. Umrl je dne 9. maja 1883 kot župnik v Šmohorju v Ziljski dolini na Koroškem.

V Ljubljani je bil Jernej Levičnik gimnazijski sošolec pesnikovega brata Jurija Prešerna. Vse kaže, da se je tudi s Francetom Prešernom utegnil seznaniti že v Ljubljani, saj je bil rojak pesnikovega šefa dr. Crobatha pa tudi celovško znanstvo Levičnika s Prešernom je bilo mogoče. Kajti prav v času Levičnikovih bogoslovskih študij v Celovcu se je tudi Prešeren tamkaj pripravljaval za svoj odvetniški izpit (l. 1832).

Prav verjetno se je Levičnik vnel za pesnikovanje že v celovškem semenišču pod vplivom spirituala (duhovnega vodje) Antona Slomška. Ta je celovške bogoslovce prav sistematično navduševal za pisanje v slovenščini — vodil je poseben tečaj zanje.

Tako je že drugi zvezek Kranjske Čbelice (izšel l. 1831) objavil nekaj Levičnikovih pesmi. Pa tudi v tretjem (izšel l. 1832) in četrtem zvezku (izšel l. 1833) Čbelice zasledimo Levičnikove pesmi, ki pa tankočutnemu estetu Prešernu niso bile nič kaj všeč. Kar preberimo zabavljivi napis (ali sršena, kot je te napise pesnik sam imenoval):

Lesnjičnjeku in Levičnjeku.
Kako bi neki sladke pel Lesnjičnjek!
Kako bi neki prave pel Levičnjek!

Mnogo bolj kot drug Čbeličar Blaž Potočnik, ki do smrti ni mogel odpustiti nekdanjemu prijatelju Prešernu puščice, sprožene nanj:

Pred pevcu, potlej homeopatu
Popred si pevec bil, zdaj si homeopat;
popred si časa bil, zdaj si življenja tat.

Vsekakor pa je najzaslužnejši dokument Levičnikovega literarnega dela žalostinka ob drugi obletnici Prešernove smrti. Z njo se je Levičnik izkazal za zvestega prijatelja, vdanega častilca in nenavadno točnega poznavalca Prešernovega pesniškega poslanstva.

OBSMRTNICA — ŽIVLJENJEPIS

Smemo reči, da je bila »obsmrtnica«, ki jo je Levičnik objavil v celovski Carinthii l. 1851 pravzaprav tudi prva Prešernova biografija. Iz nje izvemo za nekatere pesnikove značajske poteze pa tudi omembe vnanjosti največjega slovenskega moža. V zadnjih stavkih »obsmrtnice« piše Levičnik:

»Umrl je neporočen, v rokah svojih sestra. Njegov značaj je bil melanholičen, njegova postava srednjevelika in dobro grajena. Obraz njegov je bil podolgovat. Čeprav je bil kratkoviden, ni nosil očal. Njegov govor je bil premissljen. V celoti je bil odkrite narave.«

»Ob Prešernovem mrtvaškem odru sta onemeli jeza in zavist. Vse je tekmovalo, da bi pripravili velikemu pesniku dostojen pogreb.«

»Na pokopališču v Kranju, na desni strani, ob zidu, blizu vhoda, je pokopan in prejšnje leto je dobil — njega vreden spomenik.«

Tu je Levičnik seveda ironiziral tedanje »narodne voditelje«, ki so genijev grob obeležili je s črnim lesenim križem. Današnji Prešernov nagrobnik je delo poznejših let.

PREKOPI, PREKOPI...

Najbrž je mnogim velikim slovenskim možem kar vnaprej določeno prekopavanje njihovih grobov. Tako je bilo s Prešernom, tako z Levstikom in Jurčičem; Mencinger se je moral kar dvakrat seliti (zdaj ima v Krškem svoj tretji grob...).

Tudi našemu Jerneju Levičniku je bilo tako namenjeno. Ko sem pred leti prvič priromal »po Prešernovih stopinjah« v Šmohor, da bi se poklonil grobu tako iskrenega pesnikovega častilca, sem zaman iskal vsaj v cerkveno steno vzdignega nagrobnika. Menil sem namreč, da je Levičnik tak spomin zaslužil. Kajti ni bil tudi kak navaden župnik in dekan. Bil je pravzaprav graditelj in obnovitelj Šmohorja!

Dr. Jernej Levičnik (1808—1883), pesnik-čbeličar, Prešernov prijatelj in njegov prvi življenjepisc, župnik in dekan v Šmohorju v letih 1852—1883.

Tako se je Prešeren poigral z imeni dveh Čbeličarjev — Ignacija Holzapfla in Jerneja Levičnika. Holzapfel je namreč nemško ime za jabolko — lesniko, ki je bolj pusta kot sladka, levičniki pa so ljudje, ki na mesto desne (prave!) uporabljajo bolj levo roko.

Kljub temu pa Levičnik-Prešernu tega ni zameril. Kaže, da je bil mož, četudi visoko izobražen (sorodniki njegovi so mi pred leti izročili Levičnikovo doktorsko diplomu, na pergamentu pisano, za Prešernov spominski muzej) uvideven in širokogruden.

Nastopil je svojo duhovniško službo (ki je bila včasih tudi kar precej posvetna!) tik po usodni poplavi, ki je zalila in skoro odplavila ves stari Šmohor. Levičnik je bil potem hočešnečeš duša vseh obnovitvenih del. In tako si je pridobil gotovo velike zasluge, da je trg spet vstal iz naplavin in ruševin.

(Se bo nadaljevalo)

8 V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalke Agathe Christie Karibska skrivnost. To knjigo so dobili za nagrado izrebrani naročniki knjižne zbirke za leto 1974.

»Nič se vam ni treba zahvaljevati. Iz lastne izkušnje vem, kako so človeku pri srcu take družinske malenkosti, še posebno, ko pride v leta.«

Stara gospa pa res še kar dobro prenaša izgubo fotografije, je pomislil. Major Palgrave je bil brčkone naletel na posnetek, ko je kaj iskal v listnici; ker se ni spomnil, kako je zašel vanjo, ga je raztrgal, ker mu ni nič pomenil, le da je posnetek veliko pomenil tej stari gospe. Vendar pa je sprejela novico z vedrim obrazom in filozofskim mirom.

Na znotraj pa je bila Jane Marplova vse kaj drugega kot vedra in filozofska. Rada bi bila nekaj časa sama, da bi vso stvar premislila, vendar pa je hotela kar najbolj učinkovito izrabiti trenutno priložnost.

Z neprikrito vnebo je zapletla dr. Grahama v pogovor. Prijazni mož, ki je pripisoval tok njenih besed naravni osamljenosti stare gospe, se je na moč potrudil, da bi odvrnil njene misli od izgubljenega posnetka, ter se je lahkotno in prijetno razgovoril o življenju na otoku St. Honoré ter o raznih zanimivih krajih, ki bi jih gospodična Marplova morda želela obiskati. Še sam ni vedel, kdaj je pogovor spet nanese na majorjevo smrt.

»Zelo žalostno je, da človek umre tako daleč od svojega doma,« je pripomnila Jane Marplova, »čeprav sem razbrala iz njegovih besed, da ni imel družine. Sam je živel v Londonu.«

»Ždi se mi, da je precej potoval,« je dejal dr. Graham. »Predvsem pozimi. Ni mogel prenašati angleške zime, česar mu človek ne more zameriti.«

»Ne, prav res, da ne,« se je strinjala Jane Marplova. »In mogoče je imel še kakšen drug razlog za potovanje — morda obolenje pljuč ali kaj podobnega, kar ga je primoralo, da je preživljal zime v toplejših krajih sveta.«

»Ne, ne verjamem, da je bil bolan.«

»Kot vem, je imel visok krvni pritisk. Res žalostno, da dandanes toliko ljudi boleha za tem.«

»Vam je major povedal, da ima visok krvni pritisk?«

»O, ne, sam tega ni nikoli omenil. Nekdo drug mi je povedal.«

»No, tako.«

»Verjetno je bilo v tem primeru pričakovati, da bo umrl.«

»Ni nujno,« je odvrnil dr. Graham. »Danes imamo pripomočke za uravnavanje krvnega pritiska.«

»Tako nenadoma je umrl, vendar pa vas to najbrž ni presenetilo.«

»Ne, pri človeku njegove starosti me kaj takega ne preseneti. Vendar pa njegove smrti nisem pričakoval, ker se mi je zdelo, da je major prav dobro razpoložen, čeprav nisem bil njegov zdravnik. Nikoli mu nisem izmeril krvnega pritiska ali kaj podobnega.«

»Ali je mogoče ugotoviti — to se pravi, ali zdravnik lahko ugotovi, da ima nekdo visok krvni pritisk že tako, da pacienta pogleda v obraz?« je z rosnno nedolžnostjo vprašala Jane Marplova.

»Ne, to ni dovolj,« se je nasmehnil zdravnik. »Pacienta je treba preiskati.«

»O, saj res. To je tisti strahotni trenutek, ko ovijete gumijast pas okoli pacientove roke in ga napihnete — meni je to zelo zoprno. Toda moj zdravnik mi je povedal, da je moj krvni pritisk glede na mojo starost kar v redu.«

»To je pa prijetno slišati,« je rekel dr. Graham.

»Res pa je, da je imel major Palgrave precej rad plantažnikov punč,« je zamišljeno pristavila Jane Marplova.

»Da, alkohol ni ravno najboljši za krvni pritisk.«

»Slišala sem, da je mogoče dobiti neke tablete. Je to res?«

»Da, še celo več vrst jih je. Tudi v majorjevi sobi smo našli stekleničko tovrstnega zdravila — serenite.«

»Dandanašnja znanost je pa res nekaj čudovitega,« je rekla Marplova. »In zdravniki lahko tako zelo pomagajo bolnikom.«

»Vsi imamo velikega konkurenta,« je odvrnil dr. Graham. »Naravo. In tudi nekaj dobrih staromodnih domačih zdravil pride od časa do časa v rabo.«

»Kot na primer pajčevina za ureze?« je vprašala Jane Marplova. »Ko sem bila še otrok, je bilo zdravljenje s pajčevino zelo v navadi.«

»In tudi pametno je bilo,« je rekel dr. Graham.

»Proti kašlju pa smo polagali obkladke z lanenim semenom na prsi ter jih masirali s kafriim oljem.«

»Vidim, da se res spoznate na domača zdravila,« se je zasmejal dr. Graham in vstal. »In kako gre s kolenom? Upam, da vam ni delalo prevelikih težav.«

»Ne, koleno je dosti dosti boljše.«

»Za kar se imamo zahvaliti mojim tabletam ali pa naravi, toda o tem zdaj ne bova govorila,« je dejal dr. Graham. »Žal mi je, da vam nisem mogel več pomagati.«

»Nikar — zelo ljubeznivi ste bili, doktor, in kar sram me je, da ste zaradi mene porabili toliko dragocenega časa. V majorjevi listnici torej ni bilo nobenih fotografij?«

»O, pač — zelo stara slika, ki je predstavljala majorja kot mladega moža na poniju, ko igra polo, ter fotografija mrtvega tigra — major stoji z eno nogo na njem — in še nekaj podobnih posnetkov, spominov na mlade dni. Toda zagotavljam vam, da sem listnico zelo natančno pregledal in slike vašega nečaka, ki ste mi jo opisali, ni bilo v njej.«

»O, vem, da ste natančno preiskali listnico — nisem hotela reči, da... samo zanimalo me je — ljudje hranimo tako svojevrstne spominke.«

»Zaklade preteklosti,« se je nasmehnil zdravnik. Nato pa se je poslovil in odšel.

Jane Marplova pa je obsedela in zamišljeno gledala proti palmam in morju. Pletenje ji je obležalo v naročju. Zdaj je imela podatek. Premisliti je morala, kaj ta podatek pomeni. Posnetka, ki ga je major vzel iz listnice in ga s tako naglico spet stlačil nazaj, ni bilo v njej, potem ko je major umrl. Major ga prav gotovo ni sam vrgel proč. Spravil ga je bil nazaj v listnico in tam bi moral biti tudi po njegovi smrti. Ljudje so navadno kradli denar, ne pa starih fotografij. Razen, seveda, če so imeli poseben vzrok za to...

Obraz Jane Marplove je izdajal resnost. Morala se je odločiti. Ali bo dovolila, da bo major Palgrave mirno spal naprej v grobu, ali ne? Ali ne bi bilo bolje, če bi ga pustila pri miru? Komaj slišno je recitala:

»Ducan je mrtev. Po muhasti vročici življenja mirno spi.« Major Palgrave je bil zdaj neranjiv. Odšel je tja, kjer mu ne preti nobena nevarnost več. Je bilo res samo golo naključje, da je umrl prav tiste določene noči? Ali pa je bilo mogoče, da to ni bil zgolj slučaj? Zdravnikom se je zdelo smrt ostarelih mož vse preveč naravna. V majorjevem primeru pa še posebno zato, ker so našli v njegovi sobi stekleničko tablet, kakršne jemljejo ljudje z visokim krvnim pritiskom vsak dan v svojem življenju. Toda če je nekdo odstranil fotografijo iz majorjeve listnice, je lahko prav isti človek prinesel stekleničko tablet v majorjevo sobo. Sama se ni spominjala, da bi bila kdaj videla, da bi bil major jemal kakšne tablete; tudi o svojem krvnem pritisku se ni nikoli pogovarjal z njo. Edino, kar je kdaj pripomnil o svojem zdravju, je bilo priznanje: »Nisem več tako mlad kot sem bil nekoč.« Včasih mu je zmanjkalo sape, malce astme je pač imel, nič drugega. Toda nekdo je bil omenil, da ima major Palgrave visok krvni pritisk. Molly? Prescottova? Ni se mogla spomniti.

Jane Marplova je vzdihnila, nato pa je samo sebe posvarila, čeprav besed ni izgovorila naglas:

»Jane, Jane, o čem pa zdaj premišljuješ, na kaj pa zdaj namiguješ? Mogoče si si vse skupaj sama izmislila? Ali imaš res kakšno trdno podlago, na kateri lahko gradiš svoje domneve?«

Se enkrat je polagoma in kar se da natančno premlela pogovor, ki ga je imela z majorjem o umoru in morilcih.

Končno je zavzdihnila: »Tudi če... res ne vem, kako naj bi bil jaz zmožna kaj storiti...«

Vendar pa je dobro vedela, da bo vsaj poskusila.

6. V ZGODNJIH JUTRANJH URAH

Jane Marplova se je zgodaj zbudila. Kot večina starih ljudi je imela tudi ona rahel spanec, ponoči pa je večkrat ležala b.dna, kar je porabila za načrtovanje kakšnega opravila ali opravi, ki jih je nameravala izvesti prihodnjega dne ali pa v naslednjih dneh. Navadno so bila le-ta povsem privatne in gospodinjske narave in ne bi razen Jane Marplove zanimala žive duše. Tega jutra pa je resno in načrtno premišljevala o umoru in o tem, kaj naj stori, če se bo izkazalo, da so njeni sumi upravičeni. Vedela je, da ne bo lahko. Samo eno edino orožje je imela pri roki: pogovor.

Prešernova družba izdaja razen redne zbirke tudi zbirko romanov Ljudska knjiga. V letu 1974 bo izšlo 6 romanov: Graham Greene: POTOVANJE Z MOJO TETO, Nikolaj Gogolj: ZGODBE S PRISTAVE, James Leo Herlihy: POLNOČNI KAVBOJ, Honoré de Balzac: VOJVODINJA DE LANGEAIS, Christa Wolf: MAČJE OKO. Vsa zbirka stane broširana 90 din, v platno vezana pa 140 din.

Prešernova družba izdaja tudi bogato ilustrirano mesečno revijo Obzorik 74. Letna naročnina je 50 din. Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

Lukančeva iz Zadrage praznovala zlato poroko

Julija je minila polovica stoletja, odkar sta si obljubila zvestobo delavca Alojzija in Franc Lukanc in si nataknila zakonska prstana. V Zadragi pri Dupljah, kamor se je iz Sebenj pridožila žena Alojzija, sta zlatoporočenca Alojzija in Franc začela ustvarjati dom in družino. Oče, sodar po poklicu, je še naprej služil kruh v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič, mama pa je delo v tedanjem Peku opustila in skrbela za nov dom, skromno posestvo in družino. Prav ob vsakdanji hoji na delo v Tržič sta se Alojzija in Franc spoznala in se odločila za skupno življenje, ki traja že pet desetletij.

Alojzija in Franc korakata v 73. oziroma 76. leto. Šest otrok je privekalo na svet v Lukančevi hiši, vendar so danes živi le trije. Ana in Viktorija živita v Ljubljani, najmlajši Franc pa je oficir v Zagrebu. Radi se vračajo v rodno Zadrago k staršem in jima pomagajo. Sin Franc z ženo vsako leto tudi lep kos dopusta preživi v rojstnem kraju.

»Samo miru in zdravju si želiva v letih, ki nama prihajajo nasproti,« pripovedujeta zlatoporočenca Alojzija in Franc, ki je bil med I. svetovno vojno v Italiji ujet in se je kasneje nekajkrat težje poškodoval in oglušel, tako da mu danes pomaga slušni aparat. Vse to je njegovo zdravje krepko zrahljalo. »Med zadnjo vojno je bilo še posebno hudo. Hčerka Viktorija je bila zaprta v begunjskih zaporih, sin Franc je kot 16-letni fanté odšel v partizane, oče pa je bil v stalni nevarnosti, ker je sodaril za partizane. Uspeli smo dočakati svobodo, ki je prinesla vsem veliko lepše življenje...«

Lukančeva družina se ni nikdar zapirala za hišne plotove. Posebno oče je odigral pomembno vlogo v družbenem in političnem življenju Zadrage in Dupelj. Leta 1947 je postal komunist in kot takega ga do nedavnega srečujemo v družbenem in političnem življenju Dupelj. Pol stoletja je bil aktiven gasilec. Zaradi izrednih zaslug so ga izbrali za častnega člana Gasilskega društva Duplje! Za urice, ki jih je podaril družbi in njenemu napredku, mu ni žal. Tudi danes se kljub visoki starosti zakonca Lukanc zanimata za družbeno in gospodarsko življenje Dupelj in Zadrage ter njun napredek. Veseli ju asfaltna cesta do Zadrage, obenem pa želita, da bi se asfaltni trak kmalu podaljšal. Tako lepo je, ko ni več nadležnega prahu!

Lukančeva ne poznata počitka. Skrbno obdelata zemljo, ki jo imata, redita vola in skrbita za 80 kokoši. Če sta pred zahtevnejšim delom, ki mu nista kos, jima rad pomaga sosed Naca Bajželj, pa tudi drugi sosedje ne zaostajajo. Mama se pogosto odpravi na tržiško tržnico, kjer prodaja zelenjavo, ki jo pridelata z možem, in jajca. Sicer pa sta najraje doma, v miru, ki ga v najlepšem kotičku Zadrage ne manjka. Zlatoporočencema tudi v imenu Glasa najlepše čestitke. Alojzija in Franc Lukanc sta namreč že dolgo naša naročnika in zvesta bralca!

J. Košnjek

Občinski odbor

Rdečega križa Škofja Loka

prosi vse zdrave občane,

da se udeležijo krvodajalske akcije,

ki bo v občini Škofja Loka 1., 2. in 3. avgusta v stari osnovni šoli v Škofji Loki od 6.—15. ure

OFENZIVA NA BLEGOŠ

NAPISAL: PETERNEL ANTON - IGOR, NARISAL: PETERNELJ JELKO

Brž sem se splazil nekoliko metrov nazaj in se ognil zasedi. Kmalu sem zaslišal za seboj šepetanje. Prisluhnil sem in slišal, da Simon kliče Vinka. Počakal sem, da sta se priplazila do mene.

Skupaj smo se odpravili skozi noč proti Mlademu vrhu. Mesec je le kdaj pa kdaj obsvetil pot, po kateri smo se vzpenjali v hrib. Ofenziva se je za nas končala. V tej ofenzivi je sodelovalo blizu 12 tisoč Nemcev.

Naša Poljanska četa, katero je ta ogromna vojska hajkala, pa je štela le 42 mož. Prav zato smo imeli hude izgube, saj nas je ostalo samo 15.

V pasjih dneh so najpopularnejša kopališča

V teh resnično pasjih dnevih, ko živo srebro skače preko trideset stopinj Celzija, ko se v pisarnah papirji lepijo za roke, ko je v tovarnah delavcem za stroji ob še deset in več stopinjah kot je zunaj delati prava muka, si vsi želimo osvežitve ob vodi in v vodi. Srečnejši, ki so na dopustih, si že kar zgodaj zjutraj rezervirajo prostorček na kopališču ali kje drugje ob jezeru in ob reki ali pa ubežijo mestni vročini v kraje nad 1500 metrov.

V teh dneh so kopališča res prepolna in bolj kot kdaj koli je očitno, kako nujno bo treba v industrijskih središčih misliti na povečanje števila bazenov. V najbolj vročih dneh se namreč število obiskovalcev povzpne na 1000 in še več. Marsikdo se ob pogledu na takšno gnečo premisli in odide drugam iskat hladu in osvežitve, kovanje v bazenu prepolnem kopalcev pa je tudi vse prej kot užitek.

Ni pa samo gneča v kopališču, kar bi lahko odvrnilo marsikoga od skoka v prepoln bazen. Od tisoč kopalcev v enem dnevu se zjutraj čista voda prek dneva vsekakor malce spremeni. Vendar pa ta voda kljub temu ni nevarna za zdravje kopalcev. Zakaj?

Andrej Slatnar, višji sanitarni tehnik: »Skoraj vsa večja kopališča na Gorenjskem imajo moderne filtrirne naprave, avtomatsko dodajanje kemikalij, nekatera pa imajo tudi sodobne 'sesalce' za vsakodnevno čiščenje dna bazena. Resda ni nekega zakona, ki bi predpisoval norme za vzdrževanje čistoče v bazenu in okoli njega. Kljub temu pa se zavodi za zdravstveno varstvo, sanitarna inšpekcija in drugi, ki skrbijo za zdravje občanov, držijo nekakšne standardov, za katere so se zavodi dogovorili. Teh standardov se drži tako sanitarna inšpekcija pa higienske postaje in pa oddelek za higieno pri Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj. Vse tri službe se menjavajo pri kontroli bazenov po vsej Gorenjski, tako da ena od služb približno enkrat na teden ugotavlja stanje na kopališčih.«

VODA NI LE VODA

Kopališča na Gorenjskem se med seboj precej razlikujejo, saj so nekatera že zelo stara, celo predvojna, a so obnovljena in za silo še ustrezajo sodobnim zahtevam ureditve kopališč. Seveda pa ni rečeno, da je popolnoma novo kopališče z najmodnejšimi prečiščevalnimi napravami tudi neoporečno in da v njem ne morete stakniti kožnega obolenja ali si inficirati drobne rane, če ni vzdrževano neprestano dan za dnevno.

»Če ne bi čistili bazenov, se v dveh treh dneh pojavijo alge, voda je motna, polna umazanije in edini izhod je, da se bazen

zapre za nekaj časa. To se je lani in tudi že prej večkrat zgodilo in uprave kopališč se tega seveda boje, saj so ob zaslužek. Nekaj dni namreč traja, da se tak bazen dobro očisti, pregledajo filtri in vse ostalo, natoči sveža voda in da se ta tudi segreje na najmanj 18 stopinj Celzija.«

Za čisto vodo v bazenu je torej potrebno marsikaj. Tam, kjer so filtri brezhibni, je voda v bazenu bistra, kristalna, dno se jasno vidi. Če pa je filtriranje zatajilo, se kmalu pojavi motnost. V dneh, ko smo skupaj z višjim sanitarnim tehnikom Slatnarjem pregledovali bazene po Gorenjskem, smo odkrili, da bistrina radovljiskega bazena presega prav vse. V vsakem bazenu smo tudi merili temperaturo, izmerili količino dodanega klora ter vzeli vzorec za bakteriološko preiskavo vode. Kajti tudi bistra voda ima lahko marsikaj. Ker pa laboratorijske preiskave trajajo vsaj teden dni, o teh preiskavah kdaj kasneje.

Vodi v bazenu se dodaja več kemijskih snovi, ki imajo edino nalogo uničevati umazanijo, ki jo vanjo prinašajo kopalci. Splošno znano je, da se za »ubijanje« bakterij uporablja klor. Navadno ga naprave same dodajajo avtomatsko, ponekod pa ga tudi ročno. Količino potem vsakih nekaj ur merijo vzdrževalci bazena. Če vas morda moti duh po kloru v kopališču, je veliko bolje, da nad tem vihate nos, kot pa da tega vonja ni, ker ni niti sledu klora v vodi. Čim bolj je voda umazana, tem hitreje se klor izgublja, dokler ne izgine povsem, ostane pa umazanija in vsemogoče bakterije. Če se razmnože nad 10.000

v mililitru, je treba takoj ukrepati. Če je klora malo preveč, pečejo oči, drugače pa ni nič narobe. Ste lahko vsaj gotovi, da klor dobesedno razžira bakterije v vodi. Drugih bakterij na primer takih, ki imajo epidemiološki pomen, pa v bazenskih vodah ne sme biti. Če to ugotovijo v laboratorijih, je treba bazene za nekaj časa zapreti.

Če nadaljujemo z naštevanjem kemikalij, ki skrbijo za varnost zdravja kopalcev v bazenski vodi: dodaja se še modra galica, ki preprečuje razrašanje alg po stenah bazena, in pa galun. Ta združuje manjše delce umazanije v večje kosmiče, da se lažje ustavijo na filterjih.

VZDRŽEVANJE NAJVAŽNEJŠE

Ze prej smo ugotovili, da je vzdrževanje čistoče v bazenu najvažnejše. Nekatera kopališča imajo moderne sesalne naprave, s katerimi vsak dan posejajo ali »rjibajo« kot temu sami pravijo dno bazena, ne da bi bilo treba vodo iztočiti. Marsikje opravljajo to tudi z bolj klasičnimi pripomočki, nekakšno ogromno in težko krtačo, ki se vleče po dnu bazena. Vsak dan se v bazen dolije tudi od 5 do 10 odstotkov sveže vode, ker ima voda pač to lastnost, da se stara in bi kljub vsem tem kemičnim dobrinam lahko postala nevarna zdravju. »Na srečo pa,« tako pravi Andrej Slatnar, »doslej še nismo v gorenjskih kopališčih odkrili kaj zdravju nevarnega. Res pa je, da je patogen bakterije v vodi težko dokazati.«

Ob tem sprehodu po gorenjskih kopališčih pred kratkim, smo hoteli oceniti primernost kopališča določenim zdravstvenim standardom. Ker pa so kopališča zaradi svoje različne opremljenosti v neenakem položaju, bi marsikomu, ki ima kljub starim napravam vzorno urejeno kopališče, storili krivico. Zato bomo raje gorenjska kopališča, ki smo jih v najbolj vročem dnevu tega tedna obiskali, poskušali le opisati.

Kranjsko kopališče je gotovo med najstarejšimi, saj je bilo zgrajeno že pred vojno, kasneje pa večkrat adaptirano. Tudi zdaj bi ga kazalo posodobiti, predvsem garderobe in sanitarije, le-ta pa tudi ne bi škodilo malo več vzdrževanja, saj je v času obiska tuš tekel, umivalnik

Višji sanitarni tehnik Andrej Slatnar z Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj jemlje vzorec vode iz Sobčevega bazarja za laboratorijsko analizo. — Foto: L. M.

v stranišču je bil zamašen, o papirju in brisačah pa tu in tudi povsod drugod na Gorenjskem ni bilo sledu. Premalo je bilo košev za odpadke, po tleh je bilo še nekaj odpadkov od prejšnjega dne. Voda v bazenu je bila primerno klorirana, kopališče pa je višji sanitarni tehnik Slatnar kljub nekaterim pomanjkljivostim ocenil kot primerno.

V tržiško kopališče se je dalo priti prek suhega prehodnega bazena, v katerem bi morala biti močno klorirana voda. Vsi kopalci namreč morajo zmočiti noge v taki raztopini, da ne zanašajo s ceste ali sanitarij umazanijo v bazen in v okolico bazena. No, morda je bila deveta dopoldanska ura res še malo zgodnja, a kopališče je bilo že odprto in bi torej voda morala biti v bazenčku. V sanitarijah tako kot tudi drugje ni bilo papirja in brisač. Voda v otroškem bazenu je bila umazana. Te bazene bi bilo treba, kot je povedal Andrej Slatnar, čistiti in menjati vodo po potrebi tudi večkrat na dan in ne le vsak dan. Ze projektanti otroških bazenov bi morali misliti na to, da se voda v teh bazenih večkrat na dan menja, zato bi morali imeti naprave, ki bi to opravile v najkrajšem času, ne pa v nekaj urah. Tla v tržiškem kopališču so bila čista.

Ze prej smo omenili lepo bistro vodo v radovljiskem kopališču, ki ima tudi zelo lepo okolje in je tudi dokaj veliko. Kopališče se pozna, da ga skrbneje kot kdaj prej vzdržujejo. V sanitarijah pa ni bilo papirja in brisač, malo premalo je tudi bilo košev za smeti.

Če je že Andrej Slatnar pohvalil radovljisko kopališče, pa tega ni mogel reči za jeseniškega. Le voda v bazenu je bila čista in prozorna, na videz torej brezhibna kot v večini kopališč. Sanitarije in garderobni prostori na jeseniškem kopališču pa zaslužijo najnižjo oceno. Na kopališču sta le dva (2!) stranišča brez oznake, kateremu od obeh spolov je kateri namenjen, kar je seveda več kot premalo ob obisku, ki v vročih dneh preseže število 1000 kopalcev. Kabine za preoblačenje so bile razene strgane, naluknjane na vseh koncih, edina kolikor toliko cela pa se tudi ni dala zapreti. Garderobo v dveh lesenih objektih kot kaže jeseniški kopalci bolj malo uporabljajo, saj je bila skoraj prazna. Kopališče tudi nima prehodnega bazena; pravzaprav je, pa so ga kot nekaj nepotrebne pokrili z deskami. Kopališka tla so peščena in čista. Filtrirne naprave so bile letos obnovljene, imajo tudi sodoben sesalec za čiščenje bazena.

Polno obiskovalcev

V teh dneh je reka Sora polna kopalcev. Na obsežnem prostoru med jezom v Goričanah in vasjo Dol se dnevno nabere nad 500 vozil, zaradi sorazmerno tople vode pa pridejo na račun tudi številni kopalci. Kopališče je vzorno vzdrževano, na voljo pa je tudi dovolj osvežilnih pijač.

V avto šport kampu v Medvodah je dnevno postavljenih več deset šotorov. V njih prenočujejo predvsem tujci, ki prihajajo na letovanje k nam ali se vračajo domov.

Rekordno število gostov so zabeležili v kampu Smednik v Dragočajni, kjer se gosti zaradi urejenosti kampa in prijetnega bivanja zadržujejo dalj časa. Prevladujejo Nizozemci, katerim je bivanje v tem kraju zelo všeč.

Kopališče v Kropi je manjše od ostalih gorenjskih kopališč in je bilo pred kratkim obnovljeno. Kljub novim filtrom pa je bila voda motna, reagent pa ni pokazal klora v vodi. Tudi prehodni bazen sicer poln vode ni vseboval klora. Le malo več vzdrževanja bi potreboval ta sicer izredno prijeten bazen.

Kaj lahko rečemo ob zaključku tega pregleda bazenov, ki sicer ni popoln, saj je še nekaj manjših bazenov po Gorenjskem, na primer v Podvinu, ta je namenjen le hotelskim gostom, v Nemiljah, v Gozd-Martuljku in morda še kje. Nismo pozabili tudi grajskega kopališča na Bledu, vendar pa jezerska voda ni bazenska in v tale naš pregled nekako ne sodi, čeprav je inšpektor kopališče pregledal in vzela vzorec jezerske vode, enako pa je storil tudi na Sobčevem bazarju. Rekli smo, da je vzdrževanje kopališč najvažnejše, no, s tem se marsikje ne morejo najbolj pohvaliti, čeprav se marsikje kar dosti prizadevajo, pa ni denarja za redno vzdrževanje, dohodki zaposlenih pa so dokaj nizki, zato je tudi fluktuacija dokaj velika. Pogosto menjavanje zaposlenih pa se na kopališčih vedno pozna. Po drugi strani pa je treba z obžalovanjem ugotoviti, da smo kopalci na kopališču drugačni kot doma: doma najdemo mesto za odpadke, na kopališču pa kot da ne bi poznali najosnovnejših higienskih navad. No, nadzor nad kopališčem je vendarle tolikšen, da se nam v teh pasjih dneh, ko smo potrebni osvežitve, v kopališčih ni treba bati še za zdravje.

L. M.

V teh dneh, če se le da, v vodo. — Foto: F. Perdan

**ZASTAVA
101**

**2%
znižan
prometni
davek**

slovenija avto

na XXIV. mednarodnem gorenjskem sejmu od 9. do 19. avgusta 1974

Pa smo le dočakali »vroče« poletje — Foto: F. Perdan

GLAS 13

Petek — 2. avgusta 1974

Bo rešen zgodovinski problem leščanske Iskre?

Ob občinskem prazniku Radovljice čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem.

Ne vem, če še kakšno podjetje na Gorenjskem tako dušijo prostori kot prav Tovarno industrijske opreme ISKRA v Lescah. Turizem terja svoje in da bi se na sedanji lokaciji, ob cesti na Bled, širili, sploh ni misliti, lokacijo kje drugje v Lescah pa je, kot kaže, posebej zanje, težko najti. Toda upajo, da se bo letos le kaj obrnilo na bolje. Tako zelo specifični proizvodni program kot je fluidna tehnika, se pravi pnevmatika in hidravlika, zahteva pa tudi zasluži vse drugačne delovne prostore kot jih imajo v TIO.

Kljub svoji majhnosti ima to podjetje s svojimi 130 zaposlenimi v Jugoslaviji primat na področju industrijske pnevmatike. »Industrija nas potrebuje,« pravi direktor ing. LUXA Marjan, »in težko se danes še najde področje v gospodarstvu, kjer fluidna tehnika ne bi bila prisotna, pa naj bo to gradbeništvo, tekstilna industrija ali pa ladjedelništvo ter celo astronautika. In cel kup novosti je na tem področju: danes se na višjem nivoju fluidika srečuje že z elektroniko in mehaniko. V ta

namen se čvrsto programsko in funkcionalno povezujemo v branžo avtomatike znotraj ZP ISKRA, kar nam bo omogočilo zelo kompleksen nastop na tržišču.«

Svoj bodoči razvoj planirajo v dveh fazah. Najprej postaviti v obstoječe prostore dve liniji strojev za obdelovanje cilindričnih in razvodniških delov, s čimer se bo njihova proizvodnja podvojila, izmet zmanjšal, preciznost bo večja in pa delovne sile ne bo treba nove, kar pa je danes tudi zelo pomembno. TIO ima specifičen kader tako v proizvodnji kot v prodaji. Slednja je še posebno zahtevna, kajti ljudje, ki prodajajo njihovo proizvodnjo, morajo biti komercialisti in inštruktorji v eni osebi. Marsikaterega kupca je treba najprej podučiti in mu razložiti prednosti vgrajevanja njihovih elementov v stroje, da se razbremeni delovna sila pa obenem poveča storilnost. Toda trenutno imajo kadre, le prostori, prostori...

Za novi liniji, ki ju bodo naredili doma v sodelovanju s kooperanti — pri njih je namreč že razvita moderna delitev dela — računajo, da bosta postavljeni v začetku prihodnjega leta in do konca leta bo že moč pokazati prve rezultate.

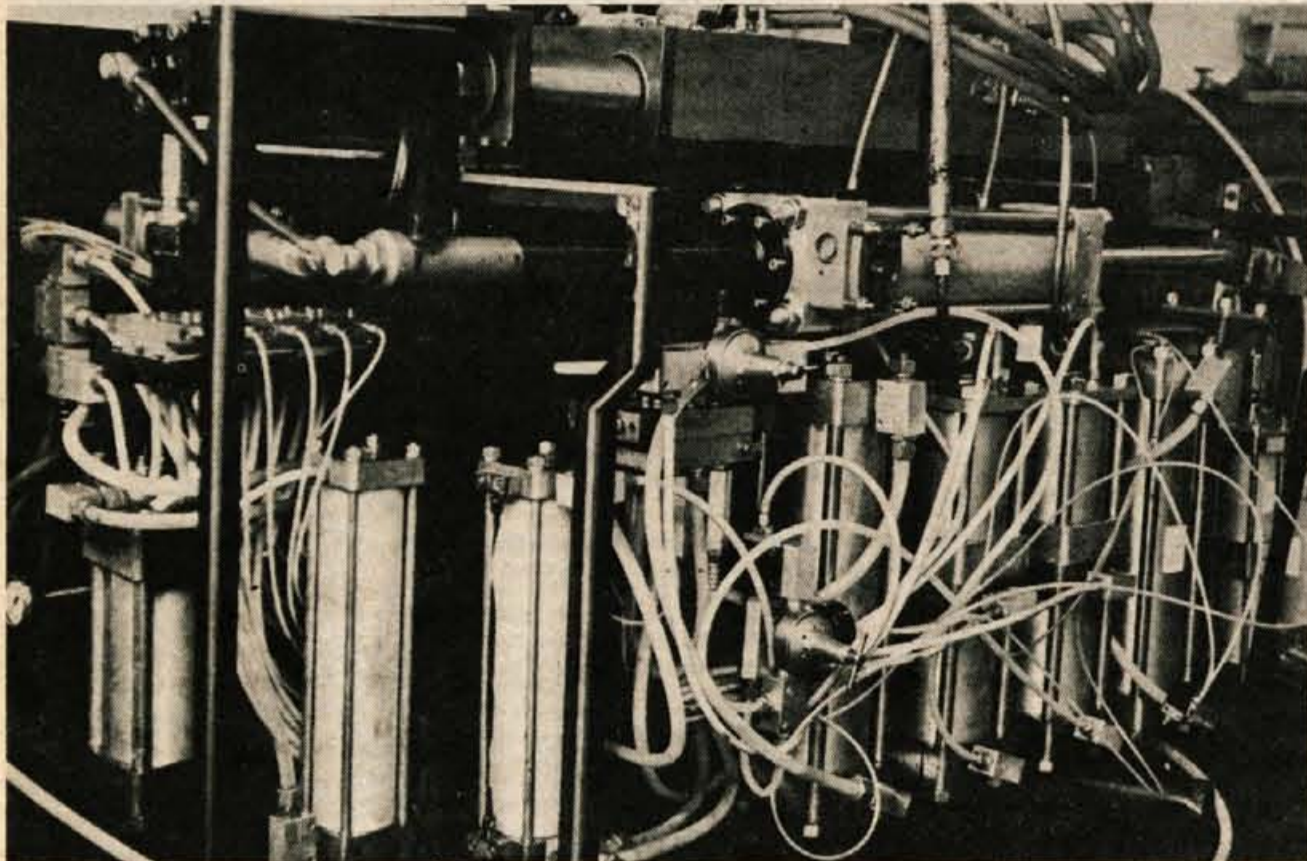
Bolj zapletena je druga faza razvoja podjetja, ki bo morala kaj hitro slediti prvi. Investicijski elaborat je v delu in v dveh letih bodo, če se ne bodo pojavile nove težave, svoj, že skoraj zgodovinski problem prostorov, končno rešili. Seveda, če bodo pri odgovornih našli zadosti poslušnosti za želje kolektiva ISKRE v Lescah. »Pomembno je,« pravi direktor, »da smo zaradi svojega specifičnega programa vključeni v tendence slovenske družbe za usmerjeni razvoj kovinsko predelovalne in elektro industrije, ki ga podpira Raziskovalna

skupnost Slovenije; njihov podprojekt je tudi fluidna tehnika in del tega projekta zadeva tudi nas. TIO je dobil že uradno verifikacijo, kar pomeni legitimacijo za uporabo tistih sredstev družbe, ki so zbrana za podporanje uvajanja novosti v proizvodnjo; to so združena sredstva sklada Borisa Kidriča in Ljubljanske banke. Od tu računamo na pomoč za to našo drugo fazo razvoja, ta vključitev pa bo nedvomno omogočila nov širok razmah našega programa.«

Kljub vsem težavam in utesjenosti pa delavci v TIO dvigujejo svojo proizvodnjo; stopnja rasti obsega fizične proizvodnje je v šestih mesecih letošnjega leta kar za 43% višja kot lani. Domača prodaja, kot tudi izvoz dobro kaže. Trenutno imajo iz CSSR za 75.000 klirinških dolarjev naročil za elektromagnetne ventile, po izjavah predstavnikov, pa lahko pričakujejo, da se bo obseg teh naročil v kratkem dvignil kar na 400.000 dolarjev.

Vse to jih sili v širjenje proizvodnih kapacitet. Vprašanje pa so obratna sredstva, kajti surovine so vsak dan dražje; problem cen pa je prav na področju repromateriala iz barvnih kovin, s katerimi največ delajo, še posebno pereč. Zaradi vseh teh podražitev trpi tudi njihov dohodek. Skrb za družbeni standard je sicer prisotna — 16 delavcev je dobilo družbena stanovanja, dajejo kredite za individualno gradnjo, ne morejo pa si privoščiti niti toplih obrokov — spet zaradi prostorov. Osebnih dohodki so bili pred letom dni kar za 20% nad iskrskim povprečjem, danes pa znaša povprečna plača 2420 din.

Trdo delo je še pred njimi in marsičemu se bodo morali še odpovedati, toda zavedajo se, da ima njihov edinstven program zagotovljeno prihodnost.

Visoko avtomatiziran stroj s TIO-pneumatiko, izvršilnimi organi in logiko.

Kovinsko živčevje otoške Iskre pozna že pol sveta

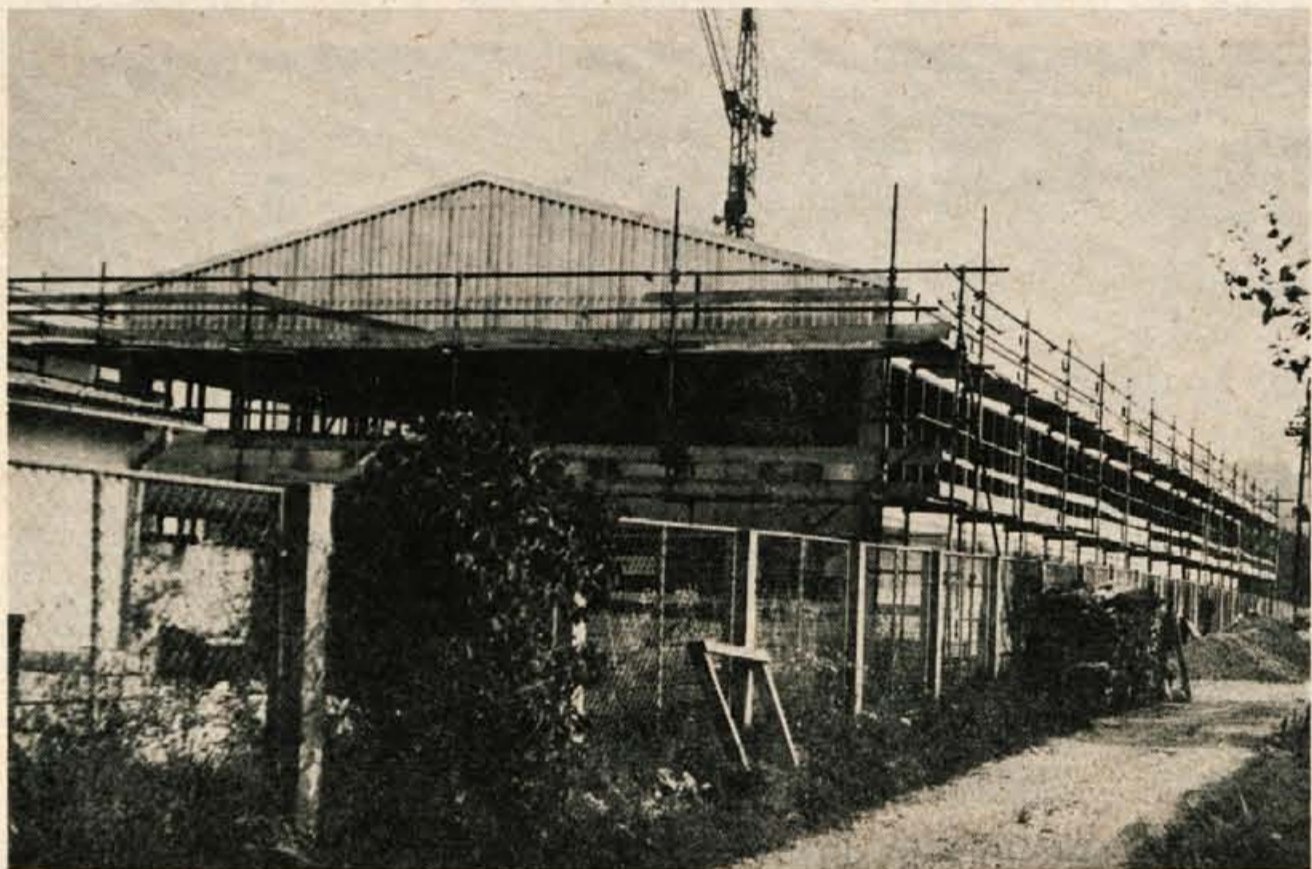
Zdi se, da se je pravi razmah otoške ISKRE začel prav s tistim odločilnim hannoverskim sejmom pred dvema letoma, kjer je njihov univerzalni merilni instrument digimer 1 požel mednarodno priznanje. Razvojni oddelek tovarne dela z vso vno in danes je v pripravi cela vrsta novih in vsestransko uporabnih merilnih aparatov. Trenutno so v polnem teku priprave za digimer 2, ki bo še kvalitetnejši in popolnejši od starejšega brata. Računajo, da bo marca prihodnje leto že na trgu. V pripravi pa so še digitalne ure v dveh izvedbah, in sicer navadna in kvarčna, za široko potrošnjo, v delu pa je tudi digitalni merilec kratkih časov — »stoparica« in digitalni instrumenti za vgradnjo, kot sta voltmeter in ampermeter. Razvijajo pa tudi elektronski stroboskop, napravo za merjenje obratov; uporabljajo se lahko za vrteče dele ali pa

za nastavljanje delovanja avtomobilskih motorjev.

V načrtu imajo tudi kompletni instrumentov klasične izvedbe, kot je unimer 1, 3 in 4. Slednji je v celoti plod letošnjega leta.

Toda največji poudarek dajejo digitalnemu kazanju, kajti to se danes v svetu najbolj išče. Večina, če ne vse, je delo domačih strokovnjakov; razvito je v lastni tovarni, v lastnem razvojnem oddelku.

S svojim specifičnim programom so edini v Jugoslaviji in trg je povsem nenasičen; konjunktura se kaže za leta in leta naprej. Hite povečavati proizvodnjo in za ilustracijo naj povemo, da so letošnji plan proizvodnje povečali v primerjavi z lanskim kar za 60%; konec avgusta bodo proizvedli že toliko kot so lani celo leto.

Nova hala bo v kratkem nared; novi stroji že čakajo na vgradnjo.

Neslutene možnosti so v izvozu: lanski plan izvoza so povečali za 140% in v petih mesecih letošnjega leta so izvozili toliko kot lani celo leto. Intenzivno zanimanje za njihove aparate je čutili od vsepovsod. Največ gre za zdaj na konvertibilno področje, kjer je na prvem mestu Zahodna Nemčija, sledijo pa Velika Britanija, Francija, Avstrija, Italija, Švica, dežele Beneluxa, Skandinavije, ZDA in celo Južna Amerika. Med klirinškimi državami pa vodi Poljska, takoj za njo pa se zvrste Madžarska, ZSSR in Češkoslovaška. Pripravlja se tudi prodor na »tretji svet«; do realizacije ni daleč, kajti interesi so močni na obeh straneh.

K tako uspešni vključitvi v svetovni trg jim je nedvomno dosti pripomoglo njihovo kooperacijsko delo z zahodnonemško firmo Metranatt in madžarsko GANZ, pripravljajo se pa tudi na sodelovanje z avstrijsko firmo GOERZ, ki je že sedaj njihov velik odjemalec.

Vsa ta povečana proizvodnja pa nosi s seboj seveda tudi probleme. Kakor so se še lani lahko pohvalili,

da s kadri nimajo težav, so se te kaj hitro pojavile in postale dokaj pereč problem. Odločili so se del proizvodnje locirati v Bohinjski Bistrici, kjer je za zdaj še dovolj delovne sile, predvsem ženske, in računajo, da bo tam proizvodnja stekla že z novim letom. Tudi hud stanovanjski problem jih tare. Ljudi je treba obdržati v bližini tovarne in s krajevno skupnostjo Ljubno-Posavec že pripravljajo lokacijo za 40 družinskih hišic in otroški vrtec. Upajo, da bodo v prihodnjem letu že zidali; večino sredstev bo vsekakor prispevala tovarna.

Za povečano proizvodnjo je treba tudi dodatnih prostorov, saj s temi prostori ne bodo kos planu. Te dni na tovarniškem dvorišču dokončujejo gradnjo nove hale z 800 kvadrati površine, kjer bo dobila svoje mesto povsem nova strojna oprema za produkcijo delov in kompletna strojna orodjarna ter prepotrebno skladišče, prevzem in odprema. Okrog 11 milijonov bo stalo; delno bodo lastna sredstva, ostalo pa krediti.

510 zaposlenih ima trenutno otoška Iskra. Z večanjem proizvodnih prostorov bo treba misliti tudi na nove prostore delavske menze v tovarni, ki je že zdaj občutno premajhna, saj je bila grajena za največjo kapaciteto 400 ljudi. Za tovarno so uredili velik parkirni prostor za okrog 150 vozil, kar bo za nekaj let zadoščalo, toda treba bo misliti tudi na nov most prek Save, saj morajo težji tovornjaki že zdaj ubirati slabšo in daljšo pot čez Podnart.

Kup problemov je tu, kot povsod, toda kaže, da se jih bo ob taki sposobnosti kolektiva, edinstvenemu programu, močni volji in seveda visoki konjunkturi njihovih proizvodov, dalo hitro rešiti.

Vsem občanom čestitamo ob občinskem prazniku Radovljice.

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodaj gradbeno BARAKO, nekaj rabljenih desk in bankin. König, Novi svet 10, Škofja Loka 4848
Prodaj plemensko TELICO in BIKA. Križman Marija, Mlaka 31, Komenda 4854
Prodaj KANARČKE in kletke. Strahinj 78, Naklo 4858
Prodaj PLASTIKO za »cokle« ca. 100 kv. m, oranžne barve. Hafner Vili, Rupa 34, Kranj 4862
Ugodno prodaj dobro ohranjeno KUHINJSKO OPREMO, električni štedilnik in spalnico (žimnice). Stara Loka 74 4891
Prodaj KONJA. Podbrezje 16 4892
Prodaj 2 kraška OVČARJA z rodovnikom, stara 2 leti. Cena po dogovoru. Ribiška družina Bled 4893
Prodaj 20 do 25 kg težke PRAŠICE. Zasp 61, Bled 4894
Prodaj termoakumulacijsko PEČ AEG 3 KW za 3000 din in kasetni MAGNETOFON z usmernikom za 1000 din. Suhadolnik Boris, Pot na Jošta 19 B, Kranj 4895
Ugodno prodaj dobro ohranjeno DNEVNO SOBO. Košir Marjan, Valjavčeva 9, Kranj 4896
Prodaj KRAVO s teletom. Dorfarje 26, Zabnica 4897
Prodaj KRAVO s tretjim teličkom — sivko. Podreča 45 4898
Prodaj skoraj novo 900-litrsko HRASTOVO KAD za namakanje. Porenta Franc, Sp. Bitnje 19, Zabnica 4899
Prodaj nekaj KOKOŠJEGA GNOJA. Tupaliče 11, Preddvor 4900
Prodaj 1 tona BETONSKEGA ŽELEZA 10 mm. Sp. Bitnje 25 4901
Prodaj TELEVIZOR v odličnem stanju za polovično ceno. Naslov v oglasnem oddelku 4902
3000 kosov rabljene STRESNE OPEKE folc prodaj. Babič, Kovačičeva 10, Kranj 4903
Prodaj mlado KRAVO s teletom in stoječo STELJO. Lahovče 37 4904

Otvoritev prenovljenega gostišča

»TROŠT« v Besnici

bo v nedeljo, 4. avgusta. Kegljanje za »dalmatinski taxi« od 9. ure, veselica s plesom od 15. ure dalje.

Igra ansambel Modrina. Vabljeni

Prodaj KRAVO s teličkom ali brez. Breg ob Savi 11 4905
Prodaj KRAVO simentalco s teletom, 5 m smrekovih PLOHOV, 14 m DRVA. Trstenik 2 4906
Prodaj KRAVO po izbiri. Suha 13, Škofja Loka 4907
Dva meseca stari KOZI prodaj za pleme. Rupa 26 4908
Prodaj SOD za namakanje sadja. Ljubljanska 29, Kranj 4909
Prodaj TELEVIZOR Rudi Čajevc za 1000 din v dobrem stanju s prvim programom. Pagon Andrej, Sempetrska 30, Kranj 4910
Prodaj TELICO, rumeno lisko, brejo. Sp. Duplje 51 4911
Prodaj KRAVO s četrtim teletom. Voglje 76 4912
Prodaj novo ELEKTRODVIĞALO. Šavs Peter, Preddvor 83 4913
Prodaj mlado KRAVO s teletom ali brez. Višelnica 11, Zg. Gorje 4914
Prodaj gradbeni LES za ostrešje — špirovce 7 m. Breg 8, Preddvor 4915
Prodaj 335 kosov STRESNE OPEKE novoteks — sivo. Belec Gregor, Zg. Bitnje 120 4916
Prodaj PUNTE in BANKINE. Zg. Bitnje 14 4917
Prodaj KONJA, starega 8 let, vajenega vseh kmečkih del. Potočnik, Podvrh 2, Poljane nad Škofjo Loko 4918
Prodaj brejo težko KRAVO. Rozman, Zg. Bitnje 44 4919
Poceni prodaj ŠOTOR za 4 osebe (2 spalnici, garderoba, velik predprostor) tel. 22-895 4920

Prodaj KOSILNICO mertelj za ZETOR 25 KM. Tupaliče 10, Preddvor 4921
Prodaj skoraj novo garnituro »MIRIJEL«, preprogo in mizo. Mohorko, Kranj, Kokrški breg 2, tel. 24-644 4922
Prodaj nove ORGLE HOHNER z ojačevalcem. Stara Loka 58, Škofja Loka 4950
Prodaj sedem tednov stare mladice škotskega OVČARJA z rodovnikom. Kocet Alojz, Suha 1, Škofja Loka 4951
Prodaj KRAVO s teletom. Železnik Rudi, Breznica 15, Škofja Loka 4952
Po ugodni ceni prodaj dobro ohranjen BREK za 12 oseb na persih z oljnatimi osmi — primeren za skupine narodnih noš. Čemažar, Forme pri Škofji Loki 4953
Prodaj mladega mirnega delovnega VOLA ter mlado brejo KRAVO z mlekom. Golc, Višelnica 15 nad Gorjami 4954
Prodaj rabljena OKNA in VRA-TA. Jenko, Trboje 14 4955
Prodaj dva meseca staro PSİCKO koker-spanjöl z rodovnikom po ugodni ceni. Dorfarje 6, Zabnica 4956
Prodaj PRAŠICA za zakol. Hrastje 54 4957
Prodaj PUHALNIK TAJFUN za seno. Jenko Alojz, Zg. Brnik 79 4958
Prodaj dve moški KOLESI, ŠTEDILNIK na drva Gorenje, PEČ na olje EMO 8 in 200 l olja. Oprešnikova 32, Kranj 4959
Prodaj smrekove PLOHE in smrekove BUTARE. Babni vrt 6, Golnik 4960
Prodaj TELICO, 9 mesecev brejo. Sr. Bitnje 13 4961
Prodaj PRAŠICA, čez 100 kg težkega, in motorno ŽAGO (štilerco). Velesovo 35, Cerklje 4962
Prodaj šest tednov stare PUJSKE in dva ha GOZDNE stelje za košnjo. Lahovče 64, Cerklje 4963
Prodaj mlado KRAVO, osem mesecev brejo ali eno po teletu. Stefanja gora 4, Cerklje 4964
Prodaj KRAVO s teletom. Šenturska gora 17, Cerklje 4965
Prodaj 100 kg težkega PRAŠICA. Dvorje 54, Cerklje 4966
Prodaj PRAŠICA za pitanje, 50 kg težkega. Cerklje 44 4967
Prodaj plinski ŠTEDILNIK. Verhovnik, Šenčur, Pipanova 66 4968
Prodaj malo rabljen ŠTEDILNIK TOBI, desni, in 300 kg betonskega ŽELEZA 6 mm po ugodni ceni. Sedej, Kidričeva 15, Kranj 4969
Prodaj gradbeno BARAKO, 600 kg gradbenega železa, punte, bankine, dimnik schiedel 16 in strešno opeko tegola. Triler, Pivka 31, telefon 47-011 4970

kupim

Kupim nerjaveča (rostfrei) VRA-TA za krušno peč. Jenko, Trboje 14 4985

vozila

Prodaj dobro ohranjena SPAČKA za 7000 din. Forme 20, Zabnica, Škofja Loka 4764
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1968, karoserija 1969. Zg. Bela 63 4767
Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969, z novo karoserijo 1974. Fajdiga Alojz, gasilski dom, Komenda 4829
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970. Strahinj 82, Naklo 4867
Prodaj RENAULT 4, letnik 1968, tudi na ček. Naslov v oglasnem oddelku 4869
Prodaj ZASTAVO 750, letnik december 1971. Jama 16, Kranj 4874
Prodaj več vrst PRIKOLIC za osebne avtomobile. Zalaznik, Studeno 2, Železniki 4876
ZASTAVO 750 v voznem stanju prodaj za 3000 din. Zadnji blatnik zadet. Mohorko, Kranj, Kokrški breg 2, tel. 24-644 4923
Prodaj ZASTAVO 750 za 5500 din in še posebej MOTOR za ZASTAVO 750. Suha 35, Kranj 4924
Prodaj R 4, letnik 1967. C. kokrškega odreda 42, Kranj 4925
Prodaj avto VW 1200, letnik 1967. Cena po dogovoru. Ravne 2, Tržič 4926
Prodaj avto VW, letnik 1972 z 18.000 km. Heberle Tine, Tavčarjeva 4, Radovljica 4927

Poceni prodaj avto PEUGOT 404. Tudi na ček. Šavs, Moša Pijade 5/I, Kranj 4928
Prodaj osebni avto ZASTAVO 750, letnik 1971, registriran do junija 1975. Jeram, Maistrova 2, Radovljica (za bencinsko črpalko) 4929
Poceni prodaj FIAT 850. Medetova 2, Kranj 4930
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1967, za 4500 din. Rozman Jože, Voklo 89 4931
Prodaj osebni avto FIAT 125 original, letnik 1969, 1000 km po generalni. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Bergant Peter, Moša Pijade 42, tel. 22-193, Kranj 4932
Prodaj osebni avto VW 1200, letnik 1967. Ogled v soboto popoldan. Mali Pepca, Podljubelj 62, Tržič - trgovina Tobak — stolpnica. 4934
Prodaj avto ZASTAVO 750, letnik 1972, 31.000 km. Informacija po telefonu 77-539 — dopoldan. 4935
Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1964, obnovljen, barva siva bronza za 8500 din in 80-basno KLAVIRSKO HARMONIKO (weltmeister) za 1500 din. Ogled vsak dan od 16. ure dalje in v nedeljo dopoldan. Gozd-Martuljk 57 4936
Prodaj karambolirano ZASTAVO 101. Bukovnik, Trboje 87 4937
Prodaj motorno kolo BMW. Eržen Gabrijel, Begunje 137 4938
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969. Pševska 14, Kranj 4939

Kranjčani!

Vsem občanom Kranja sporočamo, da lahko tudi sami odlagajo nerabne predmete in odpadke na centralno odlagališče pri Tenetišah (odcep pred vasjo Tenetiše levo, na cesti Kranj—Golnik). Odlagališče je odprto vsak dan od 7. do 18. ure, razen ob nedeljah in praznikih. Nadzor opravlja Komunalni servis. Odlaganje je brezplačno.

Turistično društvo Kranj

Prodaj ZASTAVO 850. Britof 317 ZASTAVO 750, letnik 1969, prodaj. Vzamem tudi potrošniško posojilo. Bitenc, Drolčevo naselje 6, Kranj 4972
AMI BREAK 8, letnik 1971, dobro ohranjen, ugodno prodaj, tudi na bančni kredit. Telefon 23-910 zjutraj, možen ogled avta. M. Turuk, Kranj 4973
Kupim R 4 ali AMI 8. Ponudbe pod »Gotovina« 4974
VW 1600 L, letnik 1968, ugodno prodaj. Dežman Anton, Kajuhova 4, Radovljica 4975
Prodaj MINI 1000, letnik 1970. Maček, Tavčarjeva 9, Škofja Loka 4976
Prodaj karamboliran osebni avtomobil volkswagen variant, letnik 1971, motor brezhiben, po delih. Sp. Bitnje 20 4977
Prodaj LADO. Kranj, Kajuhova 10, tel. 23-363 4978
Ugodno prodaj ZASTAVO 850. Volarič, Galetova 23, Kokrica 4979
Prodaj TAUNUS 12 M. Stojilkovič Ljubiša, 31. divizije 7, Kranj 4980

Prodaj KOMBI MORIS, dobro ohranjen, izoliran, primeren za prevoz mesa in zelenjave, Goriče 6, Golnik 4981
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969. Struževo 9, Kranj 4982
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1966, registriran do julija 1975. Ogled v soboto od 10. ure dalje in nedeljo dopoldan. Trboje 103 4983
Prodaj dva MOPEDA, nova, na štiri prestave. Naslov v oglasnem oddelku. 4984

stanovanja

Opremljeno enosobno stanovanje ali GARSONJERO v Kranju išče inženir letalstva. Mile Breberina, Aerodrom Ljubljana, p. p. 10, 64210 Brnik, tel. 064-24-076 4883
Zamenjam trosobno STANOVANJE — 65 kv. m s centralno kurjavo za stanovanje z navadno kurjavo. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4940
Poceni sprejemem samsko žensko od 40 let naprej na stanovanje za majhno pomoč v gospodinjstvu, ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4941

Elektrotehna poslovalnica Kranj

Prešernova 9
vam nudi od 5. do 20. avgusta
2 do 5 % popust
na vse blago

PRALNI STROJI TERMOAKUMULACIJSKE PEČI
ŠTEDILNIKI INŠTALACIJSKI MATERIAL
HLADILNIKI LESTENCI

TELEVIZORJI ELEKTROMOTORJI
RADIOAPARATI MOTORNE ŽAGE
TRANZISTORJI MEŠALCI ZA BETON

Ugodni kreditni pogoji! Dostava na dom!
Se priporočamo.

Miren uslužbenec nujno potrebuje SOBO kjerkoli v Kranju. Ponudbe pod »Poseben vhod« 4986
Sprejem SOSTANOVALKO. Naslov v oglasnem oddelku. 4987
Zakonski par brez otrok išče SOBO, lahko neopremljeno. Naslov v oglasnem oddelku 4988

posesti

Kupim vseljivo ali nevseljivo starejšo stanovanjsko HIŠO z vrtom do 1 ha, kjerkoli v Poljanski dolini ali okolici Škofje Loke. Oddaljenost od glavne ceste največ do 2 km in možen dostop s tovornjakom. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk. 4989

ZEMLJIŠČE, primerno za weekend v Tržiču, prodaj. Ponudbe pod »Zazidljivo« 4990

PARCELO 800 kv. metrov v centru Bleda z lokacijsko odločbo, voda, elektrika, prodaj najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Gotovina« 4942

Kupim novejšo, srednje veliko HIŠO v okolici Kranja. Zaplotnik, Moša Pijade 44, Kranj, tel. 23-085 4943
V najem dam starejšo kmečko HIŠO, potrebno popravila, za nekaj predplačila in prodaj GOZD nad Kokro. Naslov v oglasnem oddelku 4944

Kupim dvosobno STANOVANJE ali GARSONJERO na Bledu. Ponudbe pod »Plačam v devizah« 4945

Krajevna skupnost Huje - Planina - Čirče

razglaš
honorarno mesto

tajnice
za 4 ure tedensko

Prošnje je treba oddati najkasneje do 10. avgusta 1974. Prednost imajo občani tega področja.

zaposlitve

Prevzamem PLESKANJE višinskih objektov (stolpi in podobno) Naslov v oglasnem oddelku 4991
Sprejem VAJENKO za PLETILSTVO. Nudim stanovanje in hrano. Kordež, Oprešnikova 10, Kranj 4946

Interesna skupnost za izgradnjo rekreacijske in turistične infrastrukture Bled

razpisuje
prosto delovno mesto

strojnika kompresorske postaje na umetnem drsališču

Pogoji: kvalificiran strojnik s 5-letno prakso ter z opravljenim republiškim izpitom strojnika kompresorskih naprav

Ostali pogoji:

za to delovno mesto bo pogoj, da ima kandidat svoje stanovanje v bližini

Osební dohodek po dogovoru.

Pismene prijave z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v 15 dneh na naslov: Turistično društvo Bled, cesta svobode št. 15, 64260 Bled.

Nastop zaposlitve po dogovoru.

V službo sprejem pridno dekle, ki ima veselje do frizerskega poklica. Možna priučitev. Marija Oblak, FRIZERSKI SALON, Mestni trg 14, Škofja Loka 4885
Dam ŠIVANJE serijskega izdelka na dom. Naslov v oglasnem oddelku 4886

Iščem ZIDARSKO DELO. Obrtnik, Bitič Aslan, Zg. Duplje 1 4947

VALILNICA NAKLO prodaja

vsako sredo od 6. do 18. ure in v soboto dopoldan jarčke

stare 2 do 3 mesece po 30 din.

KZ Naklo

obvestila

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610 ali pišite, pridem na dom. 4733

ostalo

Kmečki fant s poklicem išče dekle za gospodinjstvo in pomoč na mali kmetiji. Otrok ni ovira. Samo resne ponudbe pod »Takoj« 4948

MIRTIC MARIJA, Jezerska c. 134, Kranj, opozarjam vse stranke o nakupu nepremičnin in gradbenega materiala od MIRTIC JOŽETA, Jezerska c. 134, Kranj, ker postopek na sodišču še ni končan. 4949

priredivte

V soboto, 3. avgusta, bo na terasi v GOSTILNI PRI ČESNARJU v Cerkljah ZABAVA s PLESOM. Obenem bo tudi začetek nagradnega kegljanja. Vabljeni! 4992

izgubljeno

Med prevozom avtomobila veterana na progi Radovljica — Kranj je bil izgubljen pokrov rdeče barve. Najditelja prosim, da ga vrne proti nagradi na naslov: Jule Kačič, Hubadova 49, Ljubljana, tel. 342-520

ÖHM 74

ÖHM 74

ÖHM 74

ÖHM 74

ÖHM 74

23. AVSTRIJSKI LESNI SEJEM — CELOVŠKI SEJEM

OD 10. DO 18. AVGUSTA 1974

Pričakuje vas 1500 razstavljalcev iz 30 držav

ÖHM 74

ÖHM 74

ÖHM 74

ÖHM 74

ÖHM 74

Velik zabavišni park
od 8. avgusta 1974

Komunalno podjetje Tržič

Dejavnosti: gradbena, steklarstvo, soboslikarstvo, vodovod, vrtnarija, cvetličarna, tržnica, pogrebna služba, vzdrževanje cest in javne razsvetljave, snaga

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za občinski praznik

Združena lesna industrija Tržič

čestita vsem delovnim ljudem za občinski praznik Tržiča

Kadar gradite dom, kadar ste v zadregi, kje boste dobili embalažo in kadar si opremljate stanovanje, se spomnite na Združeno lesno industrijo Tržič, ki vam nudi po konkurenčnih cenah: stilno pohištvo izdelano v najmodernejših barvnih tonih, oblazinjeno pohištvo najnovejših modelov, lesno embalažo, grobo ali prekomorsko, transportne palete izdelane po JUS ali vaši želji, deske iglavcev in listavcev, ladijski pod in okrasne opaže, letve vseh vrst in dimenzij.

Kvaliteta je naš ponos in reklama. Naše izdelke najdete na trgu vseh zahodnoevropskih držav. Prepričajte se o tem in zadovoljni boste!

Veletekstil

trgovsko podjetje s tekstilom
na drobno in debelo

poslovalnica Tržič, Tržič

Vsem odjemalcem in delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik in se priporočamo!

Velika izbira najnovejših vzorcev metrskega blaga, preprog, moške, ženske in otroške konfekcije in perila

Stanovanjsko podjetje Tržič

vsem občanom za občinski praznik čestita in jim želi še unaprej veliko delovnih uspehov

TIKO Tržiško podjetje industrijsko kovinske opreme

Podjetje je specializirano za izdelavo raznih izdelkov iz tanke pločevine. S svojim proizvodnim programom se vključuje na področje izdelave karoserijske opreme, opreme za tekstilne in čevljarke stroje, kovinski del opreme za področje elektro dejavnosti, v zadnjem času pa se močno vključuje kot sestavni del proizvodnje tudi oprema oz. sestavni deli za kmetijske stroje.

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in drugim čestitamo k občinskemu prazniku in jim želimo prijetno praznovanje.

tržiška tovarna kos in srpov • tržič

Proizvaja: kose, srpe, mačete, grablje, pleskarske lopatice, zidarske ometače, gladilne ometače, japan lopatice v garniturah, dleta, rezila za obličje, avto-camp lopate, gumarske nože, mreže za okna in vrata, kompletne kose za kosilnice, kosilne nože, podložne ploščice, reporezne nože, zelarske nože, zobe za brane, zobe za grablje, nože za kombajne, okopače za kultivatorje, kline za slamoreznice.

Vsem občanom čestita za občinski praznik Tržiča

tovarna pil triglav tržič

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo za praznik občine Tržič.

Proizvajamo: vse vrste pil in opravljamo storitve, kaljenje, ploščinsko brušenje, rezkanje in struženje

Tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič

proizvaja: — sestavne dele obutve (notranjike) in
— modno usnjeno konfekcijo ter
— prodaja vse vrste osebnih in drugih zaščitnih sredstev pri delu.

Ob občinskem prazniku želi delovna skupnost TRIO tržiške industrije obutve in konfekcije Tržič vsem občanom in poslovnim prijateljem vse najboljše in obilo delovnih uspehov.

ZA OBČINSKI PRAZNIK ISKRENO ČESTITA KOLEKTIV

IN PRIPOROČA
MODELE IZ KOLEKCIJE JESEN 74

SGP Tržič

s svojo enoto
Arhitekt biro Kranj

ARHITEKT
BIRO
SGPTRŽIČ

vsem poslovnim prijateljem in občanom na območju občine Tržič čestita za občinski praznik Tržiča

— gradi in projektira vse vrste visokih gradenj
— izvaja ključavničarska, kleparska, vodoinštalaterska in pečarska dela

Nepreviden pešec

V nedeljo, 28. julija, ob 18. uri se je na cesti prvega reda pri Vrbi pripetila prometna nezgoda. Jože Simnovič (roj. 1953) je neprevidno prečkal cesto, pri tem pa ga je zadel osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Paul Morawitz. Simnoviča so težje ranjenega prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Trčil v kolesarja

V nedeljo, 28. julija, ob 22. uri je v Gobovcih v križišču ceste za Podnart voznik osebnega avtomobila Nedeljko Solar (roj. 1949) iz Ljubnega pri zavajanju v desno zadel kolesarja Vilija Lambergerja in Branka Praprotnika oba s Posavca, ki sta drug za drugim pripeljala iz nasprotne strani.

Obsodba krivcev železniške nesreče

Na zatožno klop okrožnega sodišča v Kranju je sedlo pet obtožencev, katerim obtožnica očita, da so krivi železniške prometne nesreče 22. januarja letos v bližini Bohinjske Bele. Nekaj po osmi uri sta treščila skupaj potniška vlaka, ki sta ju vodila Vojko Birsa in pomočnik Edvard Filipič; drugi redni motorni vlak s 40 potniki pa je upravljaval motorovodja Mirko Skodnik, ki je v nesreči dobil tako hude rane, da je med prevozom v bolnišnico umrl. V nesreči je izgubilo življenje pet ljudi, šestnajst pa je bilo ranjenih.

Obtožnica očita Alojzu Koblarju vlakovnemu odpravniku na železniški postaji Bohinjska Bela, da ni prižgal signala, Alojzu Ropretu, kretničarju iz Bohinjske Bele, da ni preveril, ali so na železniški postaji v Boh. Beli prižgane stalne železniške

svetlobne naprave, Stanislavu Zupanu, vlakovnemu odpravniku na Jesenicah, da ni opozoril železniških postaj na progi proti Boh. Bistrici, naj se pravočasno dogovore o srečanju obeh vlakov in da nobenemu od motorovodij ni izročil križnega naloga. Motorovodja Vojko Birsa, ki je vozil izredni vlak, pa bi moral pred signalom, ki ni gorel, ustaviti, in tudi počakati na postaji Bohinjska Bela, kjer naj bi se vlaka križala. Enako očita obtožnica tudi njegovemu pomočniku Filipiču.

Včeraj ob 13.30 je sodišče po večdnevni sodni obravnavi izreklo vsem petim obtožencem zaporne kazni. Alojz Koblar je bil obsojen na 3 leta strogega zapor, Vojko Birsa na 2 leti strogega zapor, Edvard Filipič na 1 leto strogega zapor, Alojz Ropret na 4 mesece zapor, Stanislav Zupan pa na 3 mesece zapor.

V obrazložitvi sodbe je predsednik sodnega senata sodnik Anton Žitko poudaril, da se je tragedija začela že na Jesenicah, od koder je izredni motorni vlak, ki ga je vozil motorovodja Vojko Birsa, odpeljal proti Boh. Bistrici. Železniški predpisi urejajo železniški promet tako, da se nesreča pravzaprav lahko pripeti le, če napravi napako več ljudi in ne le eden. To pa se je v tem tragičnem primeru ravno pripetilo: napako je napravilo vseh pet obtožencev. Vendar pa sodišče ugotavlja, da je vseeno teža tega dogodka na obtožencem Alojzu Koblarju. Osnovno vprašanje je namreč bilo, ali so bili uvozniki signali pred postajo Boh. Bela osvetljeni. Čeprav je Koblar trdil, da so bili, pa je sodišče takemu zagovoru na osnovi pričanja prič Jamarja, upokojenega železničarja in na osnovi drugih dokazov, ugotovilo, da to ne bo držalo. Signal je zagorel šele, ko je vlak M 976 že minil signal. Tudi motorovodja in njegov pomočnik sta trdila, da signal, ki naj bi ustavil vlak, ni bil prižgan. Tudi brenčac na postaji, čeprav ni bil brezhiben, kot so ugotovili, ni mogel dati znaka, ker vlakovni odpravnik Koblar ni vključil električnega toka. Ker je Koblar zagrešil usodno napako, mu je sodišče prisodilo tudi ustrezno težjo

kazen kot ostalim obtožencem. Koblarju gre tudi druga napaka, da je namreč uporabil nepravilno tretjo varianto križanja vlakov. Ta varianta se namreč uporablja le takrat, kadar ni več mogoče vlakov pravočasno obvestiti na predzadnji postaji. Koblar je prevzel nase križanje obeh vlakov, zato bi moral v redu tudi izpeljati obveščanje vseh postaj. Sodišče je poudarilo, da ni bila dolžnost postaje Bled-Jezero ustaviti vlaka, kot je prikazal Koblar in kot je trdila tudi obtoženceva obramba. Morda se je v praksi delalo drugače, vendar pa je sodišče ravnanje obtožencev v tej zadevi lahko presojalo le na podlagi obstoječih železniških predpisov.

Alojz Ropret je bil spoznan za krivega, ker ni opozoril vlakovnega odpravnika Alojza Koblarja, da bi se osebno prepričal, če kontrolne lučke na napravah svetijo. Stanislav Zupan se je zanesel, da bodo o spremembi križanja obeh vlakov pač obveščali drugi in je menil, da tega ni dolžan storiti že na izhodni postaji. Čeprav se je pravzaprav na Jesenicah že začela tragedija, pa sodišče meni, da je bila Zupanova odgovornost v tej zadevi vendarle najmanjša.

Motorovodja vlaka M 974 je bil v zmoti, ker je mislil, da je postaja v Boh. Beli nezasedena, vendar pa bi po predpisih moral ravnati drugače kot je; predpisi namreč natančno določajo, kdaj lahko prevozi vlak postajo in kdaj mora ustaviti, če na postaji ni takšnih znakov, ki bi dovoljevali nadaljevanje vožnje brez ustavljanja. Njegov pomočnik Edvard Filipič pa bi kot motorovodjeva desna roka moral paziti na vozni red ter na zasedenost ali nezasedenost postaje ter bi moral o tem opozoriti motorovodjo vlaka M 976.

Sodišče je tudi sprejelo mnenje obrambe, da prav vse le ni bilo v redu tudi s strani kontrole železniške uprave, saj se je po tragični nesreči že marsikaj spremenilo.

Ob izreku kazni za to hudo kaznivo dejanje zoper splošno varnost, za katero je po kazanskem zakoniku zagrožena kazen od enega leta strogega zapor do osmih let strogega zapor, je sodišče upoštevalo, da so sicer obtoženci vsi neoporečni ljudje, dobri možje in očetje; vendar pa se take nesreče s tako hudimi posledicami vse pre pogosto dogajajo, zato je moralo upoštevati tudi splošno preventivni namen kazni. L. M.

Sporočamo žalostno vest, da je po kratki in hudi bolezni umrla naša draga

Alojzija Fojkar

roj. Dolinar — upokojenka

Od nje se bomo poslovili v petek, 2. avgusta 1974 ob 17. uri izpred hiše žalosti na Godešiču št. 24.

Žalujoči: mož Janez, brat Francelj z družino in sestra Angela.

Godešič, Kranj, Škofja Loka, Gostče, 31. julija 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dobrega moža, očeta, brata, strica in svaka

Ivana Tavčarja

se iskreno zahvaljujemo dr. Bračkovi, dr. Zrimšku in ostalim zdravnikom ZD Škofja Loka, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se pevcem, govornikom in cerkvenemu osebju. Najlejša hvala Hortikulturnemu društvu, strelski družini in ostalim, ki so darovali vence in cvetje.

Žalujoči: žena Lucija, hčerka Nuša, brata in ostalo sorodstvo.

Škofja Loka, 13. julija 1974

Preiskava o nesreči padalca

Javni tožilec okrožnega sodišča v Kranju je zahteval preiskavo proti Branku Štularju, upravniku šole Alpskega letalskega centra, in Stefanu Pesjaku učitelju padalstva Alpskega letalskega centra, ker po mnenju tožilca nista poskrbela za varnost pri organizaciji tekmovanja padalcev ALC, ki so v ponedeljek, 22. julija, skakali v Blejsko jezero. Po pravilniku Zvezne uprave za civilno letalstvo bi morali imeti tekmovalci reševalne pasove, v njihovi neposredni bližini pa bi morali biti pripravljeni motorni čolni z reševalno opremo in osebje, usposobljenim, da v trenutku potrebe posredujejo, zato se je ponesrečeni skok padalca Mira Freliha tudi končal tako tragično. Pokojni Frelih je bil izkušen padalec in dober plavalec, vendar pa so se mu vrvi padala zapletle za nogo, tako da ga je padalo potegnilo na dno. Čoln na vesla, ki se mu je bližal, je prišel nepozno, padalec ki je imel na sebi kopalke, pa ni imel reševalnega pasu, ki bi ga obdržal na vodi. Po neuradnih podatkih naj bi pokojni Frelih

odplaval proč od padala, kot zahtevajo pravila pri skokih v vodo, nato pa se je po dragoceno padalo vrnil in se vanj zapletel.

Deklica padla z balkona

V ponedeljek, 29. julija, dopoldne je 4-letna Urška Knific s Cankarjeve ulice v Radovljici padla s četrtega nadstropja na zelenico pred blokom. Deklica se je igrala na balkonu, medtem ko je njena stara mama imela opravka z drugima dvema otrokoma. Kako se je nesreča pripetila, ni znano. Možno je, da je deklica splezala na stolček, visok 30 cm in od tam na ograjo ter tako omahnila v globino, lahko pa bi tudi zdrsnila pod balkonsko ograjo, ki je od tal dvignjena kar 16 cm. Padec otroka je ublažila antena v nižjem nadstropju, nato pa še vrv za perilo. Pri padcu s 14 metrov višine se je Urška hudo ranila in se zdravi v bolnišnici.

Požar v Colorju

V petek, 26. julija, ob 4.12 zjutraj je izbruhnil požar v novem obratu tovarne barv in lakov Color Medvođe v Preski. Vnelo se je v obratu kuhinje lakov, kjer sta dva delavca nočne izmene »kuhala« pihano olje. Tehnološki postopek zahteva segrevanje lanenega olja skoraj do temperature gorišča, da se veže s kisikom. Verjetno je temperatura »ušla« ter je prišlo do požara. Z gašenjem so takoj pričeli domači gasilci, na pomoč pa so prihitali gasilci okoliških društev ter so s skupnimi močmi uspeli požar lokalizirati da se ni razširil na sosednje skladišče razredčil. S pomočjo Polklicne gasilske brigade iz Ljubljane pa so požar v dobri uri pogasili. Pogorelo je ostriše oddelka kuhinje lakov, uničen pa je tudi del proizvodnih naprav, tako da znaša škoda okoli 700.000 dinarjev.

V Colorju imajo vsak dan opravka z lahko vnetljivimi tekočinami zato je nevarnost požara stalno prisotna. V ta namen so v zadnjih treh letih namenili za nakup sodobne gasilske opreme 4,5 milijona dinarjev. Ob enem stalno skrbijo za usposobljenost zaposlenih z gasilskimi vajami, delavci v proizvodnji pa morajo opraviti izpit za izprašanega gasilca. Vse to se je tokrat bogato obrestovalo, saj je ravno prispevnost delavcev rešila tovarno pred večjo škodo.

F. Rozman

Upravni odbor Gimnazije Kranj

objavlja prosto delovno mesto

snajilke s polovičnim delovnim časom.

Za objavljeno delovno mesto je določeno poskusno delo en mesec. Nastop dela takoj ali po dogovoru. Delovno mesto je primerno tudi za gospodinje ali upokojenke. Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Gimnazija, 64000 Kranj, Koroška c. 13. Kolikor ne bo interesentov, velja objava do zasedbe delovnega mesta.

Zahvala

Ob boleči izgubi ljubega moža, brata in strica

Janeza Bajta

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki so ga v tolikšnem številu spremili na zadnji poti in darovali cvetje. Posebna zahvala nečaku Stanku za njegov trud in g. župniku za tolažilne besede ter g. dr. Gregorčiču za zdravniško pomoč.

Žalujoči: žena Marija in sestre Frančiška, Angela in Zofija in drugo sorodstvo

Sovodenj, 31. julija 1974

Osnovna šola France Prešeren Kranj

razpisuje naslednja delovna mesta za oddelek predšolskega varstva v Dupljah

vzgojiteljice varuške snajilke

Razpis velja 15 dni po objavi.

2 % znižan prometni davek

MOTORNA KOLESA — TOMOS

- automatic NT
 - automatic 3
 - 14 TLS colibri
 - tricikel APE-CAR — z zaprto prikolico
- MOTORNA KOLESA IZ UVOZA
- jawa 350/634

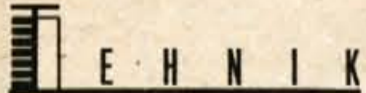
slovenija avto

DVOKOLESA — ROG
OTROŠKA KOLESA
KOSILNICE IN ŽAGE ALPINA
SMUČARSKÉ VLEČNICE TOMOS

na XXIV. mednarodnem gorenjskem sejmu od 9. do 19. avgusta 1974

SGP

TOZD Gradbeništvo Škofja Loka

razpisuje prosti delovni mesti:

vodje obračuna osebnih dohodkov

Pogoj: ekonomska srednja šola in 3 leta prakse.

strojepiske

Pogoj: 2-letna administrativna šola, obvladaje strojepisja in znanje stenografije

Prijave se sprejemajo do vključno 14. avgusta 1974. Nastop službe možen takoj.

Solaris ušel za štiri točke

Varovanci trenerja Nakića so brez poraza po enajstih kolih II. zvezne vaterpolske lige prvega dela na vrhu, saj so drugouvrščenemu Triglavu ušli za štiri točke. V vseh teh srečanjih niso okusili poraza ter imajo v nadaljevanju največ možnosti, da drugo sezono zaigrajo v družbi prvotigašev. Šibeniško polprofesionalno moštvo se je z Matošičem in Jakašo precej opomoglo, kar se pozna po njihovih igrah in rezultatih. Za natečaj pa jim vsa važna srečanja sodijo dalmatinski sodniki, kar jim je v veliko pomoč.

Kranjčani so drugi. Z njihovim izkupičkom smo lahko zadovoljni. Le enkrat so morali položiti orožje, in to v derbiju s Solarisom, dvakrat pa so se zadovoljili s točko. V obeh teh igrah sta botrovala neobjektivna sodnika, ki sta jim v Zadru in Djenovičih dobesedno vzela zmago. V vseh preostalih tekmah so brez težav ter z visokimi rezultati premagovali nasprotnike. V nadaljevanju morajo na tujem in domačem bazenu osvojiti vse možne točke in samo še čakati na »kiks« Solarisa, da se po točkah z njim izenačijo. O prvaku pa bo nato odločalo ponovno srečanje obeh rivalov v nevtralnem bazenu.

Na vsak način bo v prihodnjem drugoligaškem tekmovanju treba razmisliti o kvaliteti in izenačenosti lige, saj letos v njej nastopajo taka moštva, ki ne sodijo vanjo. Le tako se lahko nadejamo, da bomo jugoslovanskemu vaterpolu spet dvignili tisto ceno, kot smo jo včasih imeli. Kje so časi, ko so naši izbrani reprezentantje osvajali zlate kolajne in zveneče naslove?

V I. slovenski ligi smo tik pred razpletom. Veterani kranjskega vaterpola Finžgar, Chvatal, Jože Rebolj in Veličkovič, ki nastopajo pri Vodovodnem stolpu, bodo spet osvojili najvišji slovenski naslov. Za drugo mesto se še vedno borita ljubljanski Slovan ter Kamnik. Moštvo Renč je slabše, Triglav II pa nastopa zunaj konkurence. D. Humer

Tragedija na Kavkazu

V sredo, 10. julija, je z brniškega letališča odpotovala v Sovjetsko zvezo jugoslovanska alpinistična odprava, ki jo je sestavljalo 6 izkušenih alpinistov iz Hrvaške, po dva alpinista iz Srbije in Bosne in Hercegovine ter pet slovenskih alpinistov. Odprava se je srečno povzpela na 5633 metrov visoki Elbrus, nato pa se je napotila proti dvoglavi Uzbij. Prvi vrh je visok 4710 metrov, drugi pa 4695 metrov! Uzbija velja za lepoto svetovnega alpinizma in je ponos sovjetskega alpinizma. Leta 1963 je postala za več mesecev »prepovedana gora«, ker je snežna lavina zasula skupino najvidnejših sovjetskih alpinistov. Istočasno je bila to leto v Kavkazu I. slovenska alpinistična kavkaška odprava z dr. Mihom Potočnikom na čelu. Odprava, v kateri so bili tudi štirje Kranjčani, je želela osvojiti Uzbjo, vendar ji je bil vzpon zaradi tragedije šestih domačih alpinistov prepovedan...

Enaka usoda je doletela 24. julija zvečer jugoslovanske alpiniste, katerih veliki cilj je bila mogočna, nevarna in grozeča sovjetska lepota Uzbja. Snežni plaz je v nevihtni noči pokopal Antea Bedalova in Nenada Čulića iz Splita ter Ursa Vrdoljaka in Viktorja Tabakovića iz Zagreba. Trupel Tabakovića in Čulića še niso našli. Skriva jih globoka snežna lavina...

Jugoslovanski alpinizem je tako izgubil štiri izkušene moše, alpinistične inštruktorje in gorske reševalce, ki so že več stokrat uspešno premagovali previsne stene domačih in tujih gora. Jugoslovani so bili na Kavkazu že šestkrat. Prvih pet odprav se je srečnih in veselih vrnilo, saj so v sovjetskem pogorju preplezale tudi nekatere prvenstvene smeri, vrnitev šeste kavkaške odprave pa je bila najtragičnejša doslej. Primerjamo jo lahko le z vrnitvijo naših alpinistov s Hindu-kuša, ko se je v prometni nesreči na poti domov smrtno ponesrečil Zvone Kofler! -jk

Objava

Združenje šoferjev in avtomehaničev Kranj objavlja vpis v večerno šolo za strokovno izobraževanje poklicnih voznikov motornih vozil. Informacije in prijave do 31. avgusta pri Vinku Mravljetu, Staneta Rozmana 5, Kranj. Telefon 23-823.

Športniki za praznik

Športniki Kranja bodo tudi letos v počastitev občinskega praznika organizatorji kvalitetnih športnih prireditev. Že v četrtek so se na stadionu Stanka Mlakarja v nogometnem srečanju pomerili veterani Triglava in Tržiča.

Smučarski klub Triglav bo jutri ob 16. uri na 50-metrski skakalnici na Gorenji Savi organizator mednarodne skakalne tekme, na kateri bo nastopilo 60 tekmovalcev iz Italije, ZRN, Avstrije in Jugoslavije.

Namiznoteniški klub Triglav skrbi za tradicijo. Po mednarodnem članskem namiznoteniškem tekmovanju so že nekaj let organizatorji tradicionalnega mednarodnega namiznoteniškega prvenstva Kranja. Tako bomo jutri in v nedeljo v telovadnici OŠ France Prešeren pričeli zanimivim bojem mladih igralcev Avstrije, Italije in Slovenije.

S kolesarsko dirko »Po ulicah Kranja« pa bo na progi s startom pred trgovino Merkur—Čirčiče—Jelenov klanec ter s ciljem pri trgovini Merkur kolesarski klub Sava organizator tradicionalne dirke v spomin na bivšega kolesarja Slavka Pirca. Start pionirjev bo v nedeljo ob 7.30, turistov ob 7.45, mladincev ob 8.30 in članov ob 10. uri. Hkrati pa dirka velja tudi v točkovanju za slovensko prvenstvo. Zato se nam torej obeta kvalitetna slovenska udeležba.

Letni bazen pa je že od danes naprej prizorišče pionirskega vaterpolskega pokala Slovenije. Na tridnevni turnirju nastopajo vse najboljše pionirske ekipe Slovenije.

Tudi najmlajši plavalci se bodo vključili v praznovanje. V letnem bazenu bo namreč PK Triglav jutri ob 16.30 organizator republiškega mitinga pionirjev C. -dh

II. zvezna vaterpolska liga

Triglav : Koper 12:2

Kranj — II. zvezna vaterpolska liga Triglav : Koper 12:2 (2:0, 5:0, 4:0, 1:0), letni bazen, gledalcev 700, sodnik Medvedič (Ljubljana).

Streli: 1:0 Kodek, 2:0 Kodek (4-m), 3:0 Nadižar (Sketelj), 4:0 Mohorič, 5:0 Balderman (4-m), 5:1 Koršič (Mohorič), 6:1 Stariha (Bertok), 7:1 Kodek, 7:2 Koršič (Kodek), 8:2 Velikanje, 9:2 Nadižar (4-m), 10:2 Kodek, 11:2 Mohorič, 12:2 Balderman (4-m).

Triglav: F. Rebolj, Kodek, Mohorič, Nadižar, Balderman, Svegelj, Velikanje, Stariha, Kuhar, Strgar, Hribar.

Koper: Vejnovič, Milkovič, Falatov, Sketelj, Koršič, Brađaškija, Jazbec, Berce, Vodopivec.

Slovenski derbi je bil kaj slaba reklama za vaterpolo. Tega je pokvaril nezainteresirani sodnik Medvedič, ki je edini krivec za tako slabo igro. Že od prve do zadnje minute je s svojimi odločitvami, ki so bile obenem tako nerazumljive, da igralci obeh moštev niso vedeli, kako naj sploh igrajo, pokvaril vse, kar je v vaterpolski igri lepega in kar navdušuje gledalce. Lahko se samo sprašujemo, če so nam taki sodniki sploh potrebni.

Lestvica:

Solaris	11 11 0 0 162: 76 22
Triglav	11 8 21 157: 79 18
Riviera	10 6 2 2 85: 67 14
Jedinstvo	10 6 2 2 105: 85 14
Bečej	11 5 0 6 83:100 10
ŽAK	10 5 0 6 82: 83 10
Delfin	11 4 1 6 70: 93 9
Senta	11 4 1 6 82:112 9
GOČ	11 4 0 7 107:115 8
Koper	11 4 0 7 71:108 8
Vojvodina	12 2 1 8 74:108 5
Galeb	11 1 1 9 84:156 3

V nadaljevanju drugega dela prvenstva bodo vaterpolisti Triglava v treh srečanjih gostovali v Vojvodini. Že jutri zvečer se bodo v Bečuju pomerili z domačini, v nedeljo bodo gostje kikidskega Žaka, v ponedeljek pa Sente. -dh

Poredoš mladinski prvak SRS

V šahovskem domu na Jesenicah, kjer je bil domači šahovski klub organizator letošnjega mladinskega šahovskega prvenstva Slovenije, so se končali 12-dnevni boji za najvišji slovenski naslov. Med 54 mladimi šahisti iz 27 klubov je po zagrizeni borbi šele v zadnjem kolu naslov najboljšega osvojil Novomešan Ervin Poredoš.

Končni vrstni red: 1. Poredoš (Novo mesto) 8,5, 2. Kirbiš (Kovinar Maribor) 8, 3. Šifrer (Svoboda Stožice) 8, 4. Krupar (Svoboda Stožice) 7,5, 5. Pucelj (Novo mesto) 7,5, 6. Mencinger (Lesce) 7,5, 7. Pušnik (Ravne) 7, 8. Šrtak (Iskra Ljubljana) 7, 9. Bevk (Idrija) 7, 10. Ravnik (Tržič) 6,5 točk itd.

Prva dva uvrščena tekmovalca sta si pridobila pravico nastopa na državnem prvenstvu, ker pa prvaku poteče že mladinski stus, bosta na prvenstvu SFRJ nastopila Kirbiš ter Šifrer. -h

Cesta JLA 6/I
nebotičnik

PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Mladinsko vaterpolsko moštvo Triglava — od leve proti desni stojijo: Čalič, Stariha, R. Planinšek, M. Planinšek, Svegelj, Strgar, čepi: Trampuš, Görgöš, Markun, Čermelj, Leskovac, Perkovič — je na letošnjem mladinskem prvenstvu SRS brez prave konkurence in brez porazov osvojilo prvo mesto. — Foto: F. Perdan

Kdo drug kot Triglav?

V letnem bazenu v Kranju so končane tridnevne borbe letošnjega mladinskega vaterpolskega prvenstva Slovenije. Za najvišji slovenski naslov se je tokrat borilo šest moštev: Koper, Delfin, Radovljica, Kamnik ter prva in druga ekipa Triglava. Naslov so spet osvojili letošnji finalisti državnega prvenstva Triglavani. V vseh petih srečanjih so dokazali, da v Sloveniji nimajo enakovrednega nasprotnika, kar daje upanje, da bodo tudi na državnem prvenstvu odigrali prvo violino. Posebno še, če bo prvenstvo v Kranju. Prijetno presenečenje so mladinci rovinjskega Delfina ter Kamnika, medtem ko Radovljčani prvič nastopajo na takem tekmovanju in ravno v Kranju so doživljali svoj vaterpolski krst.

Šenčurški športniki za krajevni praznik

Sportno društvo Šenčur je tudi za letošnji krajevni praznik organiziralo več športnih prireditev. Na njih je sodelovalo 192 športnikov iz Šenčurja, Cerkelja, Brnika, Adergasa, Komende, Britofa, Vogelj, Visokega, Medvoda in letališča Brnik. Najboljšim moštvom in posameznikom sta krajevna skupnost Šenčur in krajevna organizacija SZDL podelili pokale in diplome.

Največ je bilo nogometnih tekem. Tako so »debelci« v zelo napeti in zanimivi tekmi premagali »suhe« s 4:3. Zmagovalci pionirskega turnirja v malem nogometu so postali pionirji iz Britofa. Moštvo Komende je bilo drugo, domačini pa tretji. Srečali so se tudi člani in mladinci Šenčurja in Medvoda. Obakrat so bili boljši gostje. Člani so zmagali s 3:2, mladinci pa s 6:1. Na tekmovanju v namiznem tenisu je zmagal Jože Druškovič pred Štefanom Šavsom in Bogdanom Arnežem, na brzopoteznem turnirju v šahu pa je bil najboljši Brane Deželak z Brnika pred domačinom Dragom Rabičem in Bogomirjem Brataničem z letališča Brnik. Ob praznovanju krajevnega praznika so se srečali tudi košarkarji Cerkelj in Šenčurja. Zmagalo je moštvo Cerkelj, in sicer tesno z 59:57. -jk

Izidi — 1. kolo: Koper : Kamnik 6:5, Triglav I : Triglav II 16:2, Delfin : Radovljica 13:0;

2. kolo: Kamnik : Triglav II 7:6, Triglav I : Delfin 10:3, Radovljica : Koper 2:13;

3. kolo: Triglav II : Delfin 5:6, Radovljica : Kamnik 4:12, Triglav I : Koper 16:2.

4. kolo: Kamnik : Delfin 7:8, Koper : Triglav II 9:7, Radovljica : Triglav I 1:20;

5. kolo: Delfin : Koper 7:7, Triglav II : Radovljica 15:2, Triglav I : Kamnik 13:2.

Vrstni red: 1. Triglav I, 2. Delfin, 3. Koper, 4. Kamnik, 5. Triglav II, 6. Radovljica.

Najboljši strelca prvenstva je bil Čalič z 22 goli pred Starihom (oba Triglav I) 20 in Vagnerjem (Triglav II) 19. Nagrado za fair play so dobili Radovljčani, najmlajši udeleženec turnirja je bil Golob (Kamnik) z desetimi leti, medtem ko so za najboljšega vratarja proglasili triglavana Čermelja. Sodniki Puhar, Kodek, Balderman ter Ankerst (vsi Kranj) so pod vodstvom vrhovnega Omana (Koper) zadovoljivo opravili svojo nalogo. -dh

Po prvem delu Neptun

V letnem bazenu v Celju je bil domači vaterpolski klub Neptun organizator prvega vaterpolskega turnirja II. slovenske lige. Zmagovalec si »bo« s prvim mestom prislužil nastop v prvi ligi. Največ možnosti imajo vsekakor vaterpolisti Neptuna, ki so v domačem bazenu opravili z vsemi tekmeči.

Izidi: Kamnik : Triglav II 14:11, Radovljica : Neptun 8:16, Triglav II : Neptun 11:18, Kamnik : Koper II 11:6, Radovljica : Triglav II 8:17, Koper II : Neptun 5:8.

Vrstni red: 1. Neptun, 2. Kamnik, 3. Triglav II, 4. Koper II, 5. Radovljica.

Drugi del turnirskega sistema bo 17. avgusta v Radovljici. -dh

En ogled je vreden več kot 1000 besed

NA XXIV. GORENJSKEM SEJMU V KRANJU OD 9. — 19. AVGUSTA VAM PREDSTAVLJAMO VSAKOVRSNO POHIŠTVO IN STANOVANJSKO OPREMO

lesnina
K R A N J

1+3

Na sredini slavnostni seji kranjske občinske skupščine ob občinskem prazniku so podelili nagrade in priznanja krajevnim skupnostim, ki so lani dosegle največ uspehov. Predsedniki prvih treh krajevnih skupnosti so ob tej priložnosti dobili pismena priznanja. Na podlagi kriterijev in opravljenih del se je na prvo mesto uvrstila krajevna skupnost Poddlica, kjer so zgradili 3500 metrov vodovoda z novim zajetjem v Nemiljah, 800 metrov vodovoda z novim zajetjem na Jamniku in cesto Nemilje — Poddlica. Vrednost vseh opravljenih del je znašala okrog 365.000 dinarjev. Na drugem mestu je KS Trstenik, kjer so razširili pokopališče, postavili drogove za električno omrežje in zgradili 120 metrov kanalizacije v skupni vrednosti blizu 300.000 dinarjev. Tretja pa je KS Zabnica, kjer so asfaltirali 3 kilometre cest in ulic in kanalizacijo v vrednosti 686.000 dinarjev.

Zanimivo je, da se med 39 krajevnimi skupnostmi v kranjski občini že nekaj let med najboljšimi pojavljajo v glavnem vedno ene in iste. Predsednike treh najboljših smo tokrat poprašali, zakaj po njihovem mnenju tudi druge ne dosegajo takšnih uspehov in kako njim to uspeva.

MATEVŽ KORDEŽ, krajevna skupnost Poddlica:

»V devetih letih, kar sem bil predsednik krajevnih skupnosti, je to že tretja nagrada oziroma priznanje naši krajevni skupnosti. Eden od vzrokov za uspehe je najbrž, da so ljudje v naši krajevni skupnosti v hribovitem predelu že med vojno veliko zrtvovali. Danes se še vedno ne moremo primerjati s prebivalci krajevnih skupnosti v dolini. V dolini je že veliko cest asfaltiranih in vode v glavnem ne manjka. Pri nas pa je drugače: vode nam manjka in veseli smo, če imamo dobro urejeno makadamsko cesto. Zavedali smo se, da bi širša — občinska skupnost težko gleda na številne potrebe v občini prispevala ves denar za ureditev takšnih problemov. Ker pa želimo vsaj do neke mere držati korak s časom, smo k dokaj skromnim družbenim sredstvom prispevali še svoja. Skratka, mislim, da potrebe in način življenja spodbujajo prebivalce k takšnim akcijam.«

EDO BEČAN, krajevna skupnost Trstenik:

»Mislim, da je to zdaj četrto ali peto priznanje, ki smo ga dobili v naši krajevni skupnosti v devetih letih. Če se ne motim, smo bili dvakrat prvi. Kje so vzroki, da ponekod ne dosegajo takšnih uspehov, je težko reči. Morda so za to delno krivi sedanji kriteriji, saj menim, da so povsod bolj ali manj aktivni. Res pa je tudi, da je za takšne akcije potrebna enotnost vseh občanov. V naši krajevni skupnosti smo se že nekako navadili, da moramo pri reševanju najrazličnejših problemov tudi sami sodelovati. Lahko bi sicer čakali, da bomo dobili denar od druge. Vendar potem danes prav gotovo ne bi imeli toliko kot imamo. In tudi v prihodnje bomo nadaljevali s takšnim delom. Naša naslednja akcija bo usmerjena v asfaltiranje ceste.«

JANEZ ŠIFRER, krajevna skupnost Zabnica:

»V 14 letih, kar sem bil predsednik krajevnih skupnosti, je to drugo priznanje, ki ga je dobila naša krajevna skupnost. Vsekakor tako imenovani družbeni dinar recimo iz občinskega proračuna ni tisti, ki bi lahko spodbudil neko delovno akcijo v krajevni skupnosti. To so predvsem potrebe in želje občanov. Pri tem pa je veliko odvisno od tistih, ki so v vodstvu krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Če ti poznajo utrip kraja in ljudi, potem akcija ni težko speljati. Seveda mora biti tudi ekipa, ki je pripravljena delati in zrtvovati ure in ure prostega časa. Pa tudi to ni večjih dovolj. Vedeti je treba, da prebivalci nikdar niso proti napredku, da so pripravljeni prispevati, da bo nekaj bolje. Vendar pa je pri snovanju različnih akcij treba paziti, da bo od prispevka in prostovoljnega dela dejansko vsakdo tudi res nekaj imel.« A. Zalar

Delfinček prihaja

Stekla je široko zasnovana akcija, ki naj bi v nekaj naslednjih letih med Slovenci odpravila »plavalno nepismenost«

Spoštovani bralci, ne bodite presenečeni, če boste čez dva, tri tedne začeli vsepovsod srečevati delfinčka. Njegova značilna aerodinamična silhueta naj bi kraljevala na plakatih in nalepkah, na značkah, letakih in našitkih, zavzela naj bi Slovenijo od Brežic do Rateč, od Murske Sobotice do Koprja. Delfinčka — osnutek je delo inž. arh. Bronislava Fajona — so si namreč za svoj simbol in zaščitni znak izbrali člani republiškega štaba TTKS SRS, katerega cilj je sprožiti in usmerjati trajno, široko zasnovano akcijo (ali, bolje rečeno, gibanje), izraženo v geslu »Naučimo se plavati«.

Da, naučimo se plavati! Skušajmo posnemati delfina, princa morja! Napovemo vojno plavalni nepismenosti, ki po približnih podatkih pesti polovico Slovencev, v zaostalih predelih dežele pa kar 90 odstotkov prebivalstva! Z gornjim podatkom so novinarjem postregli prejšnjo sredo, na tiskovni konferenci v Ljubljani. Četverica vodilnih predstavnikov republiškega štaba je navzočim opisala potek dosedanjih priprav ter seveda organizacijsko-strokovne prijeme, ki bodo načrtovano operacijo spravili v tek in preprečili, da bi doživela neslavno usodo podobnih poskusov iz nedavne preteklosti.

Menda ni treba še posebej omenjati, kako važno vlogo pri oblikovanju človekove osebnosti igra plavanje. Poznavalci ga upravičeno prištevajo v krog najosnovnejših veščin, ki bi jih moral obvladati sleherni pripadnik civilizirane družbe. Postavljajo ga ob bok hoji, teku in kolesarjenju, torej ob bok trem klasičnim načinom premikanja v prostoru. Znanje plavanja je hkrati dokaz visoke kulturne ravni posameznika in celega naroda. Splavati ne pomeni le izogniti se neštetim nevarnostim pri delu in zabavi v vodi, pomeni tudi, da smo sebi odprli vrata v čisto nov, poprej nedostopen svet igre, veselja, zdravja in svojevrstnih užitkov, poudarja predsednik RS dr. Draško Vilfan. In Kranjecem res ne pristoji množiti vrste Zemljanov, ki je zanje mokri element tabu. Ze prek sto bazenov smo zgradili, imamo obilico rek, jezer in tolmunov, imamo majhen kosček morske obale, kjer s kancem dobre volje in s pomočjo ustreznih strokovnjakov lahko mimogrede postanemo plavalci.

»Realizacija zamisli je v znatni meri odvisna od sodelovanja in pripravljenosti občinskih TTKS ter konkretnih nosilcev akcije — šol, šolskih športnih društev, mladinskih aktivov, tabornikov, Partizana, krajevnih skupnosti, raznih klubov itd.« poudarja sekretar RS Vlado Dernač. »Mi bomo pretežno koordinirali in nadzorovali, sicer pa nameravamo lokalnim činiteljem pri iskanju organizacijskih oblik in metod pritegovanja ljudi pustiti popolnoma proste roke. Narobe bi bilo prezreti dosedanje izkušnje ene ali druge institucije v določenem kraju ter občinam vsiljevati enotne koncepte borbe zoper plavalno neizobraženost...«

Gibanje »Naučimo se plavati« je naravnano na daljšo dobo, na pet, deset let, kajti poleg polmilijske

armade odraslih bo vsako jesen zajelo tudi okrog 30 tisoč novih otrok, kolikor znaša dvanajstmesečni prirastek v SRS. In prav mladini so športni pedagogi sklenili posvetiti največ pozornosti. Odkar je plavanje vključeno v učni program 4. razreda osemletk, utopitve polagoma upadajo. Redno plavalno vzgojo so uvedli v kakih 40 odstotkih slovenskih izobraževalnih zavodov, medtem ko ostala ravnateljstva zapolnjujejo vrzel s počitniškimi šolami v naravi. Ovir je kajpak veliko. Najhujši sta pomanjkanje ustreznih zaprtih objektov, ki bi dovoljevali vadbo čez vse leto, ter kadrovska stiska: ni zadosti usposobljenih vzgojiteljev, saj slednji marsikdaj niti sami ne obvladajo umetnosti plavanja.

Profesor Ivko Šink je nato obrazložil predlagane kriterije za ocenjevanje plavalnih kvalitet občanov. Po temeljitem preučevanju razmer so jih izdelali v inštitutu za kinologijo pri VŠTK Ljubljana. Avtorje je vodila želja, da bi slehernemu učitelju omogočili brez težav ugotavljanje, koliko njegov varovanec zmore in v katero kakovostno skupino sodi. Skupine so tri. V prvo (»szna plavati«) bo uvrščen tisti državljan poljubne starosti, ki je v primerno globoki, stoječji vodi sposoben premagati 25-metrsko razdaljo, v drugo (»dobro plava«) osebe obeh spolov, ki v prej navedenih pogojih uspejo plavati neprekinjeno 10 minut, pri čemer mirovanje in lebdenje v hrbtnem položaju ne prihajata v poštev, v tretjo (»odlično plava«) pa občani, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. kategorija (otroci pod 7 let) — 50 metrov v času vsaj dveh minut;
2. kategorija (otroci od 7 do 9 let) — 50 m v 90 sekundah;
3. kategorija (9 do 12 let) — 50 m: fantje v 70, dekleta v 75 sekundah;
4. kategorija (12 do 14 let) — 50 m: fantje v 55, dekleta v 60 sekundah;
5. kategorija (14 do 18 let) — 100 m: fantje v 110, dekleta v 130 sekundah;
6. kategorija (18 do 30 let) — moški 100 m v 120, ženske 50 m v 70 sekundah;
7. kategorija (30 do 40 let) — moški 100 m v 130, ženske 50 m v 80 sekundah;
8. kategorija (40 do 50 let) — 50 m: moški v 70, ženske v 90 sekundah;
9. kategorija (50 do 60 let) — 50 m: moški v 90, ženske v 110 sekundah;
10. kategorija (nad 60 let) — 50 m: moški v 100, ženske v 130 sekundah.

Sestavljavci so namerno zamenjali ocenjevanje stila in tehnike, deloma zapopadenih v elementu časa. Če kandidat obvlada, denimo, kravl, bo nedvomno dosti lažje izpolnil zahtevano normo in si priboril zlato značko kot nekdo, ki uporablja izključno prsni slog.

Preden delfinčku zaželimo srečno pot, bi nemara kazalo dodati, da štab pripravljaj izdajo dveh brošur, namenjenih bodočim tečajnikom: Mitje Prešerna »Nauči se plavati« in Ivka Šinka nekoliko bolj poljubno knjižico »Plavaj«. Zadnje bodo v zadostni količini izvodov brezplačno razposlali vsem TTKS slovenskih komun.

I. Guzelj

»Kje so spričevala?« sprašuje v svojem pismu sodelavec Glasa J. A., ki je od 9. januarja do 5. februarja letos skupaj z 29 drugimi slušatelji iz gasilskega društva Gorje in iz štaba civilne zaščite obiskoval tečaj požarne varnosti in tehnične zaščite. Vsi so zahtevano gradivo solidno obvladali, saj je bila poprečna končna ocena izpitne komisije prav dobro.

»Tokrat so nam obljubili, da bomo spričevala prejeli v kratkem, in sicer po pošti iz Radovljice. No, do danes, 15. julija, jih še vedno ni od nikoder. Starejšim možem, ki smo že podali roke Abrahamu, je resda vseeno, ali dobimo tiste listine ali ne (kar znamo, znamo tudi brez papirjev), za mlade gorjanske gasilce pa predstavljajo pomembne dokumente, saj so si z njimi prislужili čin podčastnika. Fantje bi radi nadaljevali z izpopolnjevanjem, kajti morali bodo biti kos novi motorni brizgalni in sodobni opremi, ki smo jo Gorjani nabavili prav pred kratkim. Spodobilo bi se, da spričevala priromajo na naslove lastnikov vsaj do bližnjega praznika ob osemdesetletnici gasilstva v Gorjah.«

Pravilno, spoštovani J. A.! Na dan z diplomami! Skrbite samo, da niso zgorle v kakšnem skladišču. Če namreč odgovorni radovljiški organ tudi v primeru požara pošlje tako ažurno kot pri pošiljanju spričeval, naj se brž preseli pod milo nebo, ki letos ne skopari s padavinami.

Mučno mi je pisati o stvarih, kakršne se lotavam v tehle vrsticah. Nepriljetne so in grozljive, vendar ob njih preprosto ne morem ostati neprizadet, ne morem molčati.

Gre za živali, za domače živali. Čas dopustov, čas preselejevanja k morju je namreč zanje huda, neredko celo usodna preizkušnja. Mucek, ki so ga otroci našli na dvorišču enega izmed kranjskih blokov, jo je še dokaj srečno preстал. Teden ali dva je užival gostoljubje stanovalcev v četrtem nadstropju, potlej, dan pred nastopom počitnic, pa sta stara dva (ata in mama, kajpak) ugotovila, da s »spritepenecem« pri najboljši volji nimajo kaj početi. In so ubožca kratko malo vrgli čez ograjo balkona, prepričani v njegov zanesljiv konec. Toda maček, kot vemo, je trdoživ bitje, ki prenese marsikaj. Tudi naš tragični junak ni utrpel hujših posledic — če odštejemo prehodno omotico zaradi udarca ob asfalt. Cvilečega sirotka je našla punčka iz iste stabe. Zdal si je že povsem pomogel. Zanima me samo, kakšni občutki bodo prevevali bivše rejce po vrnitvi domov, ko jim bo štirinožec prišel pred oči. Najbrž nikakršni, saj je očitno, da krvočočneži ne premorejo vesti.

V tej vročini imam rad pivo. O, da ga ne bi imel rad! V restavraciji Globusa sem 23. julija dal za malo pivo 2,50 din, 26. julija 2,70 din in 29. julija 3,30 din. Potem se pa nisem več prikazal, zakaj bal sem se, da bo pivo vsak tretji dan dražje.

Radovljiški planinci na Pokljuki

V okviru praznovanja občinskega praznika Radovljice bo v nedeljo, 4. avgusta, na Lipanci na Pokljuki zbor planincev radovljiške občine. Srečanje organizirajo Planinska društva radovljiške občine. Slovesnost se bo začela ob 10. uri dopoldne. V kulturnem programu bosta sodelovala godba na pihala iz Gorij in pevski zbor Kulturnoumetniškega društva Bled. Planinska društva opozarjajo, da dajejo informacije o avtobusnih prevoznih na Pokljuko vsa Planinska društva in da bo pri spomeniku na Lipanci dovolj parkirnih prostorov. Organizatorji srečanja so poskrbeli za pijačo, medtem ko mora za prehrano skrbeti vsak udeleženec srečanja sam.

-jk

UGODEN NAKUP LETNE OBUTVE PO ZNIŽANIH CENAH

